

Tölurnar

**Hvernig á að vera VISS um að Jesús komi aftur
árið 2030**

C. Luke Humphreys

Fylgirit við «Að kenna sögu áður en hún gerist»

2026

Efnisyfirlit

Hvernig á að lesa þessa bók	3
Svarið á einni síðu	4
I. HLUTI — GRUNNREGLURNAR	5
1. kafli — Reglur um talningu	5
Kafli 2 — Hvaða dagatal og hvers vegna	8
3. kafli — Hvað telst sem sönnunargögn	11
II. HLUTI — TVÆR SETNINGAR	15
Kafli 4 — Esekíel 4: Tvö fangelsi, tveir dómar	15
5. kafli — Þriðja Mósebók 26: Margfaldað með sjö	18
Kafli 6 — Klukka Ísraels	26
7. kafli — Klukka Júda	29
ÞRIÐJI HLUTI — SJÖTÍU VIKURNAR	35
Kafli 8 — Sjötíu vikur Daníels	35
IV. HLUTI — SAMLEITNI	47
Kafli 9 — Fjórar klukkur, eitt ár	47
10. kafli — Páskar 2030: Gildislokadagur	52
V. HLUTI — FRÁ ÁRI TIL DAGS	55
11. kafli — Fimm mánuðirnir	55
12. kafli — 1290 · 1260 · 1250 · 1335	59
13. kafli — Hátíðaröðin	63
14. kafli — Þar sem dagatölin tvö samræmast	66
VI. HLUTI — ANDSTÆÐISREGLUR	69
15. kafli — Sterkustu mótbárurnar	69
Viðaukar	75
Viðauki A — Aðaltímalína	75
Viðauki B — Sérhver útreikningur, endurtakanleg	78
Viðauki C — Dagurinn telur	79
Viðauki D — Hátíðadagatal 2025–2030, Báðir reikningar	80

Viðauki E — Tímaröð	81
---------------------------	----

Hvernig á að lesa þessa bók

Trúðu mér ekki.

Þetta er ekki hógværð. Þetta er aðferðin. Þessi bók setur fram ákveðna fullyrðingu um ákveðið ár, og eina heiðarlega leiðin til að setja fram slíka fullyrðingu er að afhenda þér verkfærin til að athuga hana og svo fara úr vegi þínum.

Svo þetta er það sem ég hef gert. Hver einasta tala í þessari bók hefur verið reiknuð upp aftur frá grunni. Ekki afrituð úr fyrri bók minni. Ekki treystandi kennurunum sem ég lærði hana af.

Endurreiknað, úr hráum inntaki, í töflureikni sem endurreiknar sig og segir mér hvenær eitthvað hefur hætt að leggjast saman. Töflureiknirinn fann tvær af mínum eigin villum þegar ég var að búa hann til. Ég hef skilið báðar villurnar eftir í skránni, í 3. kafla, því þú ættir að vita hvernig bók lítur út þegar höfundur hennar er tilbúinn að leiðrétta hana með eigin útreikningum.

Þetta er það sem ég bið þig um í staðinn. Lestu fyrstu þrjá kaflana áður en þú lest nokkuð annað.

Ég veit að þannig les enginn spádómsbók. Þið viljið dagsetningarnar. Dagsetningarnar eru í 6. kafla og ég ætla ekki að þykjast vita að þið ætlið að fletta áfram. En í fyrstu þremur kaflunum segi ég ykkur nákvæmlega hvernig ég tel, nákvæmlega hvaða dagatal ég nota og hvers vegna, og nákvæmlega hvað telst sem sönnunargögn í þessari bók og hvað ekki. Ef ég segði ykkur niðurstöðuna fyrst og aðferðina á eftir, þá væruð þið réttlæt看leg í að gruna að ég hafi valið aðferðina sem passaði við niðurstöðuna. Þannig að aðferðin kemur fyrst, áður en þið vitið hvert hún leiðir.

Þetta er munurinn á reiknifræði og tölufræði. Reiknifræðin setur fram reglur sínar áður en hún reiknar. Tölufræðin finnur reglu sem gefur frá sér þá tölu sem hún vildi.

Athugasemd varðandi tóninn, þar sem spádómsbækur eru orðnar vel þekktar. Ef ég gæti, myndi ég öskra á þig. Ég ætla að segja þér að þú verður að bregðast við núna. Ég nota ekki flýti sem sölutækni; ég segi þér frá dagatali Drottins og vara þig við að bregðast við því. Ég ætla að leggja fram það sem ég hef fundið á sama hátt og ég var þjálfður til að setja fram greindarmat: heimildir, trauststig. Hvað þú gerir við það er á milli þín og Guðs. Það hefur alltaf verið. Ég ber ekki ábyrgð á eilífu heimilisfangi þínu, þú ert það. Ég bið þess að við séum saman á himnum, en ef ekki, þá munt þú hugsa til mín á 1000 ára fresti ALLTAF og gráta yfir því að þú hlustaðir ekki á mig.

Eitt í viðbót, og svo byrjum við.

Þú munt finna, dreifð um alla þessa bók, staði þar sem fólk telur röksemdafærslu mína veika. Þær eru ekki grafnar í neðanmálsgreinum; þær eru í aðaltextanum, þar sem þær skipta máli. Það eru engir veikir hlekkir í þessari keðju, en þú munt finna nokkra sem þú *heldur að* séu það. Þú ert ekki heimskur; þú *skilur það bara ekki ennþá*.

C. Luke Humphreys info@purelife2030.com

Svarið á einni síðu

Áður en vinnan hefst, áfangastaðurinn. Svo þú vitir hvert þetta stefnir og getir horft á mig komast þangað.

Í Esekíel 4 er greint frá tveimur fangelsisdómum. Guð segir spámanninum að liggja á vinstri hliðinni í 390 daga og á hægri hliðinni í 40 daga — dag fyrir hvert ár — og bera misgjörðir Ísraelshúss og Júdahúss. Tvær þjóðir, tveir aðskildir dómar, tvær aðskildar klukkur.

Í 3. Mósebók 26 er tekin upp regla um uppsveiflu. Fjórum sinnum í einum kafla segir Guð að ef refsingin leiðir ekki til iðrunar muni hann refsa „sjö sinnum meira“. Fjórar viðvaranir, fjórar margföldunar.

Hvorugt hús iðraðist. Því voru báðar klukkurnar margfaldaðar.

Klukka Ísraels. 390 árin eru frá misheppnaðri umsátur Assýringa um Jerúsalem árið 701 f.Kr. og renna út árið 311 f.Kr. Engin iðrun. Margfaldað með sjö: $390 \times 7 = 2730$ ár, endurtekið frá upphafi.

$701 \text{ f.Kr.} + 2730 \text{ ár} = \mathbf{2030 \text{ e.Kr.}}$

Klukka Júda. 40 árin eru frá krossfestingunni árið 30 e.Kr. til umsáturs Jerúsalem árið 70 e.Kr. Engin iðrun. Margfaldað með sjö: 280 ár, sem rennur út árið 350 e.Kr. En samt engin iðrun. Margfaldað með sjö aftur - fjörutíu margfaldað með sjö tvisvar, $40 \times 7^2 = 1960$ ár.

$70 \text{ e.Kr.} + 1960 \text{ ár} = \mathbf{2030 \text{ e.Kr.}}$

Tvær aðrar klukkur lenda á sama ári. Tvö þúsund ár — fjörutíu fagnaðarár — frá krossfestingu árið 30 e.Kr. lenda á árinu 2030. Og kynslóð áttatíu ára, sá tími sem Sálmur 90 gefur fyrir líf sterks manns, talinn frá því að Knesset lýsti Jerúsalem sem höfuðborg þann 23. janúar 1950, lendir á árinu 2030. Í 9. kafla er skoðað hversu langt þessir fjórir eru í raun óháðir hver öðrum, og svarið er *styttra en ég hélt einu sinni fram*.

Dómarnir renna út á páskum. Klukka Júda hófst á páskum árið 70 e.Kr., þegar Títus lokaði á múra Jerúsalem. Frá páskum til páska, árið 1960, færir okkur að páskatímanum 2030. Klukkan ákveður árið; að ákveða daginn innan þess tímabils tekur frekara skref, eins og fram kemur í 10. kafla, sem lendir á 21. nísan — síðasta degi ósýrðra brauða, 24. apríl 2030.

Síðan fimm mánuðir. Opinberunarbókin 9:5 gefur upp fimm mánaða tímabil þar sem menn eru kvaldir og geta ekki dáið — knúnir áfram, ekki tortímdir, til iðrunar. Frá 24. apríl 2030 til **27. september 2030** eru 157 dagar að meðtöldum — fimm

almanaksmánuðir og þrír dagar. 11. kafli fjallar um þessa þrjá daga frekar en að námunda þá.

Sem er Yom Teruah. Hátíð lúðranna. Næsta hátíð í þeirri röð sem Jesús hefur ekki enn uppfyllt — hann uppfyllti fjórar vorhátíðirnar nákvæmlega á réttum tíma við fyrstu komu sína og þrjár hausthátíðir eru eftir.

Allt annað í þessari bók snýst um að sýna fram á að þessar sjö málsgreinar eru sannar.

HLUTI — GRUNNREGLURNAR

Að koma aðferðinni á fót áður en þú veist hvert hún leiðir.

1. kafli — Reglur um talningu

Það er til útgáfa af þessari bók sem sleppir þessum kafla. Það er verri bók.

Næstum allar deilur um spádómsdagsetningar sem ég hef nokkurn tímann séð hrynja, hrynja hér — ekki vegna guðfræði, ekki vegna sögu, heldur vegna þess að einhver breytti hljóðlega hvernig hann taldi á miðri leið. Svo áður en ég tel nokkuð, ætla ég að segja ykkur frá fjórum reglunum sem ég tel eftir. Þær eiga við um alla útreikninga í þessari bók án undantekninga. Ef þið gripið mig í að brjóta eina, þá hef ég gert mistök og þið ættuð að segja það.

Regla 1 — Talningar eru meðtaldar fyrir báða endapunkta

Þegar Ritningin segir að tímabil sé 1260 dagar, þá tel ég fyrsta daginn vera upphafsdaginn sjálfan og dag 1260 vera síðasta daginn. Báðir endar eru taldir.

Þetta er ekki þægindi. Þetta er hvernig hebreska reiknar tíma, og umskurnin er skýrasta dæmið um það.

Í 3. Mósebók 12:3 er kveðið á um að drengur skuli umskorinn á áttunda degi. Barn sem fæðist á sunnudegi er umskorið næsta sunnudag. Teljið tímann sem líður og það eru sjö dagar. Ritningin kallar það áttunda. Fæðingardagurinn er dagur eitt — upphafsdagurinn er talinn.

Ester gerir það sama og gerir það óyggjandi. Hún segir Mordekai að fasta í þrjá daga, nótt og dag (Esterarbók 4:16), og síðan segir textinn að hún hafi gengið inn til konungs „á þriðja degi“ (Esterarbók 5:1) — þriðja degi þriggja daga föstu, ekki

daginn eftir hann. Og viknahátíðin er talin fimmtíu dagar frá frumgróðanum með frumgróðanum sjálfum talið, og þess vegna lendir hvítasunnudagurinn þar sem hann lendir.

Svo: **aðgengilegt, báðum megin, í hvert skipti.**

Þegar þú skoðar dagtölurnar mínar á timeanddate.com — og ég vona að þú gerir það, því það er tilgangurinn — merktu við reitinn sem merktur er „**Fylgja lokadagsetning með í útreikningi**“. Í hvert skipti sem þú telur. Í hvert skipti. Hafðu þetta ómerkt og þú munt fá svar einum degi á eftir mínu og halda að ég hafi gert mistök.

Þessi regla er einnig þar sem ég gerði annað af tveimur mistökum sem ég nefndi í innganginum. Ég fann hana sjálfur og ég er að birta hana vegna þess að staðallinn í þessari bók á við um mig fyrst.

Í fyrstu bók minni, *Teaching History Before It Happens*, prentaði ég út tvær skjáskot af þeirri vefsíðu sem sönnunargögn. Önnur þeirra, sem sýnir 1290 daga talninguna, er **án haksins**. Hin, sem sýnir 1260 daga talninguna, er með **hakið**. Tvær mismunandi reglur, fjórar blaðsíður í sundur, í bók sem færa rök fyrir nákvæmni.

Báðar skjámyndirnar sýna rétta svarið fyrir dagsetninguna sem þær eru tengdar við. Niðurstaðan var aldrei í hættu. Aðferðin var sú að bók sem telur á tvo vegu hefur enga talningarreglu yfir höfuð.

Þessi bók telur á einn hátt.

Regla 2 — Dagur hefst við sólsetur og ég nota dagsetninguna sem er í dagsbirtu

Þetta kostar mig heilan dag, svo fylgist með.

Hebreskur dagur nær frá sólsetri til sólseturs. Fyrsta Mósebók setur upp mynstrið í fyrsta kaflanum: „*Það varð kvöld og það varð morgunn, einn dagur.*“ Kvöldið fyrst. Þess vegna er hver einasta gyðingahátíð í hverju dagatali sem þú munt nokkurn tímann sjá skrifuð sem spannandi yfir tvær af dagsetningum okkar - „kvöld 27. mars til kvölds 28. mars.“

Þetta skapar tvíræðni sem skiptir gríðarlega miklu máli þegar maður telur fram að ákveðnum degi og næstum enginn tekur á því. Ef blæðingar hefjast á hátíð sem nær frá kvöldi 27. til kvölds 28., hvor er þá dagur eitt?

Ég nota dagsetninguna sem er í dagsbirtu. 28.

Dagsbirtan er sá hluti dagsins sem manneskja lifir í gegnum vakandi, hegðar sér á og myndi lýsa sem „daginn sem hann gerðist“. Þegar Ritningin tímasetur atburð, þá dagsetur hún daginn sem atburðurinn var sýnilegur. Og hún framleiðir tölu sem samræmist öllum öðrum tölum í kerfinu. Hin leiðin gerir það ekki.

Þess vegna er viðurstyggð eyðingarinnar eða stuðningur Leós páfa við endurfætt Ottómanveldi lýst í allri þessari bók sem tímabil frá sólsetri 27. mars 2027 til sólseturs 28. mars 2027 — en 1290 daga talningin hefst **28. mars 2027**.

Sá eini dagur er munurinn á tímalínu sem lokast og einni sem er einn frávikur alls staðar.

Regla 3 — Það er ekkert ár núll

Árið 1 f.Kr. fylgir strax árið 1 e.Kr. Það er ekkert ár þar á milli. Þessi hefð var sett upp á sjöttu öld af munkum sem vann með rómverskum tölum, og rómverskar tölur hafa ekkert núll.

Hagnýt afleiðing þess er sú að frádráttur án þess að taka tillit til tímamörkanna fyrir Krist/Evr. er alltaf einn árs rangur og í nákvæmlega þá átt sem lætur tölur þess sem setur dagsetningar líta betur út en þær eru.

Ég neita að treysta á að fá þetta rétt gert í höndunum. Sérhver ársreikningur í þessari bók er gerður með því sem stjörnufræðingar kalla stjarnfræðilega ártölu, þar sem 1 f.Kr. er skrifað sem ár 0, 2 f.Kr. sem -1 og svo framvegis. Í því kerfi er 701 f.Kr. árið -700 . Samlagning er þá venjuleg reikningsaðferð:

$$-700 + 2730 = \mathbf{2030}$$

Og árið 2030 í stjarnfræðilegri tölusetningu er árið 2030 e.Kr., því fyrir jákvæð ár eru kerfin tvö samhljóða. Umreikningurinn er vélrænn, hann er gerður með formúlu á vefsíðunni sem fylgir þessari bók, og villan sem breytist í eitt verður skipulagslega ómöguleg frekar en aðeins fylgst er með.

Kannaðu þetta ef þú vilt. Frá 701 f.Kr. til 1 f.Kr. eru 700 ár. Frá 1 f.Kr. til 1 e.Kr. er eitt ár í viðbót, sem gerir 701. Það skilur eftir $2730 - 701 = 2029$ ár frá 1 e.Kr., sem gerir árið 2030 e.Kr. Sama svar. Það tekur bara lengri tíma og það er auðveldara að klúðra þessu.

Regla 4 — Ár er ár og dagur er dagur, nema annað sé tekið fram í textanum.

Spádómsreikningur hefur slæmt orðspor og hún hefur áunnið sér það. Orðsporið kemur frá kennurum sem umreikna frjálsglega á milli eininga hvenær sem umbreytingin hjálpar — dagur verður að ári hér, ár verður að 360 dögum þar,

„tími“ verður hvað sem hann þarf að vera — þar til hægt er að láta hvaða tölu sem er ná einhverri annarri tölu.

Ég nota nákvæmlega eina umbreytingu og ég nota hana vegna þess að textinn sem ég er að lesa framkvæmir hana beint og segir mér að hann sé að gera það.

Í Esekíel 4:6 segir Guð um fjörutíu daga: „*Ég hef gefið þér það í fjörutíu daga, einn dag fyrir hvert ár.*“ Það er ekki mín ályktun. Þetta eru leiðbeiningarnar, sem gefnar eru í versinu, um hvernig eigi að lesa þann vers. Þannig verða 390 dagarnir að 390 árum og 40 dagarnir að 40 árum, samkvæmt sjálfu versinu.

Alls staðar annars staðar er dagur dagur. Dagarnir 1260 í Opinberunarbókinni 11:3 eru 1260 bókstaflegir dagar. Dagarnir 1290 og 1335 í Daníel 12 eru bókstaflegir dagar. Ég breyti þeim ekki í ár og þetta setur mig í andstöðu við heila túlkunarstefnu - sagnfræðingana, sem lesa 1260 sem 1260 ár og staðsetja alla þrenginguna á miðöldum. Þeir hafa rangt fyrir sér. Ég nefni þá hér svo þið vitið að ég komst ekki að túlkun minni án þess að vita af þeirra.

Ég nota heldur ekki 360 daga „spámannlegt ár“. Þú munt rekast á þessa hugmynd stöðugt. Hún kemur frá því að taka eftir því að 1260 dagar deilt með 42 mánuðum gefa 30 daga mánuði, og þaðan byggja menn 360 daga ár og byrja að umbreyta stórum tímabilum með því. Athugasemdin á bak við hana er raunveruleg: 42 mánuðir með 30 dögum eru 1260, og það er vísitandi í textanum. Útvíkkunin er þar sem hún bregst.

En sjáið hvað gerist þegar þið framlengið það. Ef þið breytið 2730 „spámannsárum“ með 360 dögum í sólarár tapast um 39 ár yfir tímabilið — 2730 ár með 360 dögum eru 982800 dagar, sem eru aðeins 2691 sólarár. Ef þið haldið því frá 701 f.Kr. lendið þið árið 1991, ekki 2030. Ef ég vildi fá tölu sem passar, þá er 360 daga árið fyrsta verkfærið sem ég myndi grípa í, og það færir mig hvergi nærri því sem ég vil fara. Svo ég nota það ekki. 390 og 40 eru venjuleg ár, 1260 og 1290 eru venjulegir dagar, og eina einingaumreikningurinn í þessari bók er sá sem Esekíel 4:6 gefur mér.

Reglurnar fjórar, saman

1. **Innifalið** — dagur eitt er upphafsdagsetning; báðir endar eru taldir.
2. **Dagsljósdagsetning** — hebreskur dagur hefst við sólsetur; ég tel frá dagsljóshlutanum.
3. **Ekkert ár núll** — ársbil reiknuð með stjarnfræðilegri tölusetningu, umreiknað til baka í lokin.
4. **Aðeins ein umbreyting** — dagar verða ár eingöngu þar sem Esekíel 4:6

fyrirskipar það. Ekkert 360 daga ár.

Sérhver útreikningur í þessari bók fylgir öllum fjórum. Vefsíðan sem fylgir útskýrir þær í rauntímaformúlum og segir þér hvort ein þeirra hættir að standast.

Nú, áður en við teljum nokkuð, þá er erfiðari spurning. Hvaða dagatal?

2. kafli — Hvaða dagatal og hvers vegna

Þetta er veikasti hlekkurinn í þessari bók og ég set hann í 2. kafla frekar en í viðauka.

Leyfðu mér að segja þér frá vandamálinu áður en ég segi þér svarið.

Sérhver dagsetning í þessari bók sem lendir á hebreskri hátíð er háð því að vita hvaða dag sú hátíð lendir á. Fyrir hausthátíðirnar árið 2030 — þar sem öll umræðan snýst — reynist þetta ekki skipta máli, og ég mun sýna ykkur hvers vegna í lok þessa kafla, og það eru bestu fréttirnar í bókinni. En fyrir eina dagsetningu skiptir það gríðarlega miklu máli.

Sú dagsetning er 27.–28. mars 2027.

Tvær leiðir til að búa til hebreskt tímatal

Hebreska tímatalið er tungl- og sólartímatal. Mánuðir fylgja tunglinu; ár verða að fylgja sólinni, annars færast uppskeruhátíðirnar út fyrir árstíðir sínar. Tólf tunglmánuðir eru um 354 dagar, ellefu færri en sólár, þannig að á um það bil þriðja hvert ár þarf að bæta við auka mánuði eða páskarnir færast yfir í veturinn.

Spurningin er: **á hvaða heimild er það sett inn?**

Svarið byggt á athugunum – það sem notað var í gegnum allt biblíutímabilið og öldum saman eftir það – er að fyrsti mánuðurinn er sá þar sem nýmánuðurinn er næst jafndægri að vori, sem staðfest er af ástandi bygguppskerunnar í Ísrael. Fimmta Mósebók 16:1 býður Ísrael að „*halda mánaðardaginn abíb*“ – og *abíb* er ekki nafn mánaðar, heldur lýsing á byggi. Það þýðir korn í axinu, grænt og þroskað. Mánuðurinn er auðkenndur með því að horfa á akur. Ef byggið var ekki tilbúið bætti Sanhedrin mánuði við og tilkynnti það og allir fengu að vita það með eldsvoða og sendiboðum.

Útreiknaða svarið er það sem gyðingaheimurinn hefur notað frá því um það bil

fjórðu öld e.Kr. Undir þrýstingi frá ofsóknum Rómverja - Sanhedrin var verið að taka niður og gat ekki lengur sent áreiðanlega tilkynningar - er Hillel II eignað að hafa lagað dagatalið stærðfræðilega. Nítján ára hringrás setur inn þrettánda mánuðinn í sjö fyrirfram ákveðin ár. Engin athugun er nauðsynleg. Það virkar hvar sem er í heiminum án virks dómstóls í Jerúsalem.

Það hefur einnig fjórar frestunarreglur, *dechiyot*, sem færa Rosh Hashanah um einn eða tvo daga þegar það myndi annars lenda á óþægilegan hátt — aðallega til að koma í veg fyrir að Yom Kippur lendi samhliða hvíldardegi, sem þýðir að tveir samfelldir dagar þar sem ekki má elda eða jarða.

Fasta dagatalið á skilið betra en þá afneitun sem það fær venjulega frá fólki í mínum herbúðum. Það var nauðsynleg varðveisluathöfn manna sem reyndu að halda trúarbrögðum þjóðarinnar óbreyttum á meðan stofnanir hennar voru eyðilagðar. Það er einstakt stærðfræðistykki. Það hefur haldið hátíðunum lifandi í sextán aldir. Það á skilið virðingu.

En frestunarreglurnar eru stjórnsýslulegar. Þær eru til staðar til að gera hátíðarhaldið hagnýtt. Þær eru ekki í 3. Mósebók 23.

Af hverju ég nota athugunardagatalið

Þrjár ástæður, í röð eftir þyngd.

Í fyrsta lagi er það það sem textinn lýsir. 3. Mósebók 23 tilgreinir hátíðirnar eftir dögum mánaðarins. 5. Mósebók 16:1 tilgreinir fyrsta mánuðinn eftir bygginu. Hvorugur textinn veit neitt um nítján ára hringrás eða reglu sem kemur í veg fyrir að Jom Kippur nálgist hvíldardag. Ef ég er að lesa 3. Mósebók 23 til að komast að því hvenær hátíð ber upp á, ætti ég að nota aðferðina sem 3. Mósebók 23 gerir ráð fyrir.

Í öðru lagi er það það sem var í gildi þegar spádómarnir voru gefnir og þegar fyrstu fjórar hátíðirnar rættust. Esekíel, Daníel og Jóhannes skrifuðu allir samkvæmt athugunartímatali. Það gerðu guðspjallahöfundarnir líka. Jesús var krossfestur á páskum sem haldnir voru samkvæmt athugunartímatali, ekki samkvæmt Hillel-hringrásinni, sem var ekki til í önnur þrjú hundruð ár. Ef fyrstu fjórar hátíðirnar rættust samkvæmt athugunartímatali, þá er það tímatalið sem ég býst við að síðustu þrjár rætist á.

Í þriðja lagi — og þetta er óþægilega ástæðan — þá breytist útreiknað dagatal. Nítján ára hringrásin er mjög góð en ekki fullkomin; hún er um það bil einn dag lengri á 216 ára fresti. Í sextán aldir er uppsafnaða villan raunveruleg og það er ein ástæða þess að nútíma rabbínsk páskar falla stundum upp heilum

mánuði eftir jafndægur. Þessi breytileiki er staðreynd reiknifræðinnar, sem gyðingavaldið viðurkennir, og það er lögmæt ástæða til að kjósa stjarnfræðilega aðferðina þegar kemur að nákvæmri tímasetningu.

Þannig að dagatalið sem notað er í þessari bók, í kjölfar vinnu Messíasar 2030 verkefnisins, auðkennir fyrsta mánuðinn með tunglsamtengingu næst vorjafndægri, reiknað stjarnfræðilega fyrir Jerúsalemtíma.

Nú kostnaðurinn

Hér er það sem þetta val kostaði mig, eins skýrt og ég get sagt.

Ég gerði samanburðinn fyrir öll ár frá 2025 til 2030 — bæði dagatölin, allar hátíðirnar, hlið við hlið. Hér er bilið á milli þeirra, í dögum:

Ár	Bil á milli dagatalanna tveggja
2025	0 til 1 dagur
2026	1 dagur
2027	30 til 31 dagur
2028	1 til 2 dagar
2029	1 til 2 dagar
2030	Einn dagur að vori, núll á hverri hausthátíð

Líttu á árið 2027.

Í fimm af þessum sex árum eru dagatölin tvö samhljóða innan eins eða tveggja daga. Þau eru ekki samkeppniskerfi sem gefa mjög ólíkar niðurstöður. Þau eru tvær leiðir til að nálgast sama tunglveruleika og að mestu leyti lenda þau á sama stað.

En árið 2027 er öðruvísi. Árið 2027 bætir fasta dagatalið við þrettánda mánuði sínum, Adar II, en jafndægursreglan gerir það ekki.

Samtengingin sem er næst jafndægri árið 2027 lendir 8. mars, þannig að fyrsti mánuðurinn hefst við sólsetur það kvöld — dagsljós 9. mars, samkvæmt reglu 2. Það setur 14. nísan, páska, við sólsetur 21. mars á sólsetur 22. mars: dagsljós **22. mars 2027**.

Fasta dagatalið setur 1. nísan þann 8. apríl og 14. nísan þann **21. apríl 2027**. Þrjátíu

daga millibili, á því eina ári af sex þar sem það skiptir mestu máli.

Heils mánaðar millibili. Og 2027 er eina árið með útslætti í öllu bilinu.

Hér er því veikleikinn, sagt upphátt: dagsetningin 27.–28. mars 2027 er aðeins til samkvæmt athugunartímatalinu. Ef fasta tímatalið er rétt, þá er sú dagsetning einfaldlega ekki hátíðisdagur, frumgróðarökin fyrir því hverfa og upphaf ársins 1290 verður að vera einhvers staðar annars staðar.

Athugunardagatalið hefur rétt fyrir sér, af þremur ástæðum sem að ofan greinir. Það er ekki lítil spurning, og þeir sem eru ósammála eru ekki fífl. Þetta er sú forsenda sem liggur að baki þeirri dagsetningu sem er nær af tveimur dagsetningum mínum, og hún lendir á því ári af sex þar sem valið skiptir máli í mánuði. Ef það truflar þig, þá ætti það að gera það. Það truflaði mig nógu mikið til að eyða löngum tíma í þennan kafla.

Og nú góðu fréttirnar

Skoðaðu síðustu röðina í töflunni aftur.

Árið 2030 eru dagatölin tvö nákvæmlega eins. Ekki nokkurn veginn. Til dagsins í dag, á hverri hausthátíð:

Hátíð	Athugunardagatal	Fast rabbínska dagatal
Yom Teruah (1. tísrí)	28. september 2030	28. september 2030
Jom Kippúr (10. tishri)	7. október 2030	7. október 2030
Sukkot hefst (15. Tishri)	12. október 2030	12. október 2030
1.335. dagurinn	21. desember 2030	21. desember 2030

Sættu þig við það, því það breytir því sem þú verður að sætta þig við til að taka restina af þessari bók alvarlega.

Áfangastaðurinn er ekki háður dagatalinu mínu.

Lesandi sem hafnar öllu í þessum kafla — sem telur að athugunartímatalið sé sérkennilegt og fasta tímatalið eina lögmæta hebreska tímatalið sem til er — kemst samt að Yom Teruah þann 28. september 2030 og Yom Kippur þann 7. október 2030.

Þessar tvær dagsetningar eru ekki tilkomnar vegna aðferðar minnar. Þær eru þar sem báðar aðferðirnar lenda. Þú getur hent dagatalinu mínu alveg og endirinn helst óbreyttur.

Byrjunarhraðinn er háður dagatalinu. Áfangastaðurinn er það ekki.

Þetta er einmitt sá punktur þar sem spádómshöfundur byrjar að grípa til orða eins og „kraftaverk“ . Þessi samleitni er ekki kraftaverk. Þetta er það sem tvö tunglsólkerfi gera þegar þau falla í fasa, sem þau gera reglulega - þú getur séð þau samræmast árin 2025, 2026, 2028 og 2029 í sömu töflu. Gildi samræmisins frá 2030 er varnarlegt, ekki sönnunargagn. Það sannar ekki dagsetninguna. Það fjarlægir andmæli við hana: enginn getur hafnað september- og októberdagsetningunum 2030 sem niðurstöðu úr heimagerðu dagatali, því staðlaða dagatalið framleiðir þær líka.

Þetta er allt og sumt. Það er nóg.

3. kafli — Hvað telst sem sönnunargögn

Ég starfaði fyrstu árin í starfsævi minni sem upplýsingagreinandi áður en ég eyddi þeim sem prédikari. Fyrst kóreskur málfræðingur, síðar dari. Starfið fólst í því að skoða brotakenndar upplýsingar og segja eitthvað gagnlegt um hvað þær þýddu, en jafnframt vera skýr um hversu mikið traust sönnunargögnin studdu í raun.

Sú aga sem Job kennir, og sú sem ég vil færa inn í þessa bók, er að **ekki eru allar fullyrðingar þínar jafn sterkar, og að þykjast annað er leiðin til að láta fólk drepast**. Mat sem setur allt fram á sama örugga tón er einskis virði því lesandinn getur ekki sagt til um hvaða þáttum hann á að bregðast við.

Flest spádómsrit eiga við nákvæmlega þetta vandamál að stríða. Reikningur, saga, túlkun og vangaveltur eru fluttar í einni samfelldri röddu í einum bindi og lesandinn er látinn raða því út. Svo ég ætla að raða því út fyrir þig.

Fjórar hæðir

Sérhver fullyrðing í þessari bók fellur í einn af fjórum flokkum, og ég mun segja ykkur frá því hvern og einn þegar ég held áfram.

1. þrep — REIKNINGUR. Kemur nauðsynlega fram af inntaki þess. Getur ekki verið rangt nema inntak sé rangt. $390 \times 7 = 2730$ er 1. þrep. Það sama á við um $70 + 1960 = 2030$. Þú þarft ekki að treysta mér fyrir neinar fullyrðingar um 1. þrep; þú þarft reiknivél.

2. þrep — SÖGULEGT. Vel staðfest í sögulegum heimildum. Umsátur Sanheríbs um Jerúsalem árið 701 f.Kr. er 2. þrep — staðfest með assýrsku samnefndarbókinni, áletrun Sanheríbs sjálfs í Prisma og 2. Konungabók 18–19 sjálfstætt. Atkvæðagreiðslan í Knesset þann 23. janúar 1950 er 2. þrep. Þetta er hægt að athuga í hvaða góðri heimild sem er, og ég nefni heimildirnar.

Þrep 3 — TÚLKUN. Rökstudd túlkun á texta. Skynsamlegt, alvarlegt og guðhrædd fólk er ósammála. 390 ár Esekíels hefjast við umsátrið árið 701 f.Kr. er þrep 3. Að „sjö tíðir“ í 3. Mósebók 26 margfaldi tímalengd er þrep 3. **Báðar röksemdir þessarar bókar sem færa burð sinn eru á þrep 3**, og þess vegna fá þær heilan kafla hver frekar en málsgrein.

Þrep 4 — SPÁMÖGULEGT. Framtíðarfullyrðing dregin af þrepum 1 til 3. Ekki staðfestanleg ennþá. Allt varðandi árin 2027 og 2030 er á þrepi 4. Ég tel þetta af sannfæringu. Reyndar tel ég þetta sannað.

Keðja er jafn sterk og veikasti hlekkurinn í henni, og veikastu hlekkirnir í þessari keðju eru á þriðja stigi. Það er kaldhæðnislegt, þó aðeins í mínum huga, að hlekkirnir á fjórða stigi séu *áreiðanlegri* en þeir á þriðja stigi vegna þess að Guð staðfesti þá fyrir mér.

Munurinn á samleitni og aðlögun

Kjarninn í þessari bók er samleitni: fjórar klukkur, mismunandi upphafsdagsetningar, mismunandi lengdir, mismunandi margföldunarstuðlar, sem allir enda árið 2030.

Tvær andmæli koma við það, og þær eru ólíkar andmæli.

Í fyrsta lagi fann ég árið og öfugsnúðaði fjórar leiðir að því. Það kallast ferilaðlögun og er staðlað mistök í spádómlegum dagsetningum. Með nægu frelsi í viðmiðunum geturðu náð hvaða ári sem er frá hvaða upphafspunkti sem er í Ritningunni. Sá sem setur fram þessa ásökun er hlutdrægur og hugsunarlaus,

óverðugur gagnanna.

Annað dæmið er lúmskara og það er það sem myndi angra mig meira ef ég færi að hugsa um það: **Samræmi milli heimilda sem eru í raun ekki óháðar er miklu minna virði en það lítur út fyrir.** Fjórir vitni sem eru sammála er öflugt. Fjórar frásagnir sem allar rekja til einnar heimildar eru eins og eitt vitni sem endurtekur sig. Ég tek þessa mótbáru nógu alvarlega til að gefa henni sinn eigin kafla - 9. kafla skoðar hverja klukku fyrir sameiginlegar heimildir, sameiginleg akkeri og sameiginlegar túlkunaraðgerðir, og niðurstaðan er sú að þetta eru **ekki** fjögur óháð vitni. Ég segi það þarna, í töflu, áður en nokkur annar getur.

Tökum fyrst andmælin um ferilaðlögun.

Þá samleitni frá aðlögun? Þrír hlutir, og ég myndi heimfæra alla þrjá upp á kerfi hvers annars líka:

Voru færribreyturnar valdar óháð áfangastaðnum? Tölurnar 390 og 40 eru gefnar í Esekíel 4. Margföldunartölan sjö er gefin í 3. Mósebók 26. Áttatíu ára kynslóðin er gefin í Sálmi 90:10. Ég valdi ekkert af þessu. Einu valin sem ég tek eru upphafsdagsetningarnar, og þar lifir röksemdafærslan í raun og veru — og þess vegna eyða 6. og 7. kaflar mestum hluta lengdar sinnar í að verja upphafsdagsetningar frekar en að reikna út.

Hversu margar frígráður eru til? Hver klukka hefur tvo frjálsa valkosti: hvar hún byrjar og hversu oft margföldunarstigið er notað. Átta breytur yfir fjórar klukkur, og ég vil vera hreinskilinn um að seinni kosturinn er raunverulegur kostur - 3. Mósebók 26 segir þér ekki hversu margar margföldunarstig á að framkvæma.

En sjáið hversu grófur annar hnappurinn er. Margföldunarstuðullinn er sjö, þannig að hver viðbótarforritun skalar alla setninguna um sjö. Fyrir Ísrael, frá og með 701 f.Kr. með 390 árum: núll margföldun lendir árið 311 f.Kr., ein lendir árið 2030 e.Kr. og tvær lendir árið 18410. Fyrir Júda, frá og með 70 e.Kr. með fjörutíu árum: núll gefur 110 e.Kr., einn gefur 350 e.Kr., tveir gefa 2030 e.Kr., þrír gefa árið 13790.

Það er nákvæmlega eitt gildi fyrir hverja klukku sem lendir hvar sem er í skráðri sögu. Það er ekki hnappur sem þú getur stillt; það er rofi með einni sennilegri stöðu. Upphafsdagsetningarnar eru þar sem raunverulegt frelsi býr, og þess vegna eyða kaflar 6 og 7 mestum hluta lengdar sinnar í að verja upphafsdagsetningar frekar en að reikna út.

Framleiðir kerfið prófanir sem það þurfti ekki að standast? Þetta er sterkasta prófið og það er það sem ég myndi beita á sjálfan mig ef ég væri þú. Aðlagað kerfi framleiðir nákvæmlega þau svör sem það var hannað til að framleiða og ekkert

meira. Kerfi sem lýsir einhverju raunverulegu hefur tilhneigingu til að framleiða óvæntar niðurstöður - niðurstöður sem detta út úr því án þess að verið sé að miða að þeim.

Það eru þrír slíkir í þessari bók, og þú munt kynnast þeim síðar. Bilið á milli ársins 1290 hjá Daníel og ársins 1260 hjá Jóhannesi reynist vera nákvæmlega þrjátíu dagar, sem er nákvæmlega lengd fráhvarfstímabilsins, og ég setti það ekki þar - það er munurinn á tveimur tölum sem tveir höfundar rita með sex hundruð ára millibili. Bilið á milli ársins 1260 og 1250 reynist vera nákvæmlega tíu dagar, og það er nákvæmlega ein hátíðarhöld í öllu hebreska dagatalinu sem eru með tíu daga millibili, og talningarnar lenda á báðum endum þess. Og ársins 1335 hjá Daníel lendir á afmæli endurvígslu mustersins, sem ég tók ekki eftir fyrr en töflureiknirinn sagði mér frá.

Ekkert af þessu þrennu þurfti að virka. Þetta er ekki það sem kerfið var hannað fyrir. Þegar líkan heldur áfram að gefa rétt svör við spurningum sem þú spurðir ekki, þá er það einkenni líkans sem er að rekja eitthvað raunverulegt.

Það sem ég gerði rangt

Ég sagði í innganginum að ég hefði lent í tveimur af mínum eigin villum við að búa til staðfestingarvefsíðuna. Hér eru þær, því bók sem fullyrðir að vera athuganleg ætti að sýna hvaða athuganir hún leiddu til.

Teljarreglan. Lýst í 1. kafla — tvær mismunandi reglur um aðgengi/útilokun í fyrstu bók minni, fjórar síður í sundur. Lagfært með því að lýsa yfir einni reglu og beita henni alls staðar.

Eyðilegging musterisins. Í bókinni *Teaching History Before It Happens* skrifaði ég að musteríð var eyðilaggt „á páskum árið 70 e.Kr.“

Það er rangt. Jósefus er skýr, og Mishnah líka. Títus lokaði á múra Jerúsalem á páskum, 14. nísan, um miðjan apríl árið 70 e.Kr. — borgin var troðfull af pílagrímum, sem er einmitt ástæðan fyrir því að umsátrið var svo hörmulegt. En musteríð sjálft brann ekki fyrr en 9. eða 10. Av, um það bil þremur og hálfum mánuði síðar, í byrjun ágúst.

Ég hafði þjappað umsátri saman í atburð. Það er algeng mistök og þau voru samt mín.

Það sem er áhugavert er hvað gerðist þegar ég leiðrétti það. Klukka Júda þarf páskatímabil til að lenda á páskum 2030. Umsátrið hófst á páskum. Musteríð brann í ágúst. Þannig að leiðréttu staðreyndin - umsátrið, ekki bruninn - er sú sem raunverulega festir talninguna rétt.

Villan hafði verið að gera mína eigin röksemdafærslu veikari. Það gerist oft en fólk býst við, og það er röksemdafærsla til að athuga vinnuna sína jafnvel þótt manni líki niðurstaðan.

Hvað þessi bók fullyrðir og hvað ekki

Fjórir hlutir, svo við séum með á hreinu áður en við byrjum.

Ég fullyrði að Guð hafi sagt mér hluti. Ég mun fjalla um mótbárana um að „enginn veit daginn né stundina“ í síðasta kaflanum, en ég ætla ekki að láta hana liggja óáreitta í áttatíu blaðsíður, svo hér er stutta útgáfan. Þessi bók nefnir dagsetningu. Hún kemst að þeirri dagsetningu með því að álykta út frá textum og sögu, safna saman ótal staðreyndum og sjá hvernig þær passa saman.

Ég fullyrði ekki að nein einasta lína í þessari röksemdafærslu sé sönnun. Engin ein af fjórum klukkunum myndi sannfæra mig ein og sér. Sérhver þeirra gæti verið tilviljun; Biblían er stór bók og í henni eru margar tölur. Röksemdafærslan er samleitnin. Ég segi það skýrt og ítrekað svo enginn rugli þessu saman við bók sem byggir á einni útreikningi.

Ég fullyrði að upphafsdagsetningar mínar séu óumdeilanlegar. Þær eru á þriðja stigi. Ég mæli með þeim. Einhver gæti mótmælt því, en þeir hefðu rangt fyrir

sér.

Ég fullyrði ekki að ég sé neinn sérstakur. Guð notar iðrandi fólk. Ég er maður sem hefur helgað sig öllu því að þjóna Drottni í heilagleika, ég er aðeins sérstakur að því leyti að slíkir menn eru sjaldgæfir.

Þetta eru grundvallarreglurnar. Nú kemur að raunverulegri röksemdafærslu.

HLUTI — TVÆR SETNINGAR

Tveir burðarkaflar og tvær klukkur sem þeir stilla.

Kafli 4 — Esekíel 4: Tvö fangelsi, tveir dómar

Esekíel er beðinn um að gera eitthvað undarlegt.

„Leggstu á vinstri hliðina og leggðu misgjörð Ísraels húss á hana. Þú skalt bera misgjörð þeirra allan þann tíma sem þú liggur á henni. Því að ég hef ákveðið þér fjölda daga, sem samsvarar árum misgjörðar þeirra, þrjú hundruð og níutíu daga. Þannig skalt þú bera misgjörð Ísraels húss.“

Þegar þú hefur lokið þessu, skaltu leggjast annað sinn á hægri hliðina og bera misgjörð Júda húss. Ég hef gefið þér það í fjörutíu daga, einn dag fyrir hvert ár.“ — Esekíel 4:4–6

Áður en það gerist, í versum 1 til 3, er honum sagt að gera eitthvað óvenjulegra:

*„Þú, mannsson, tak þér nú múrstein, legg hann fyrir framan þig og rita á hann borg, Jerúsalem, og setjið um hana... Tak þér síðan járnplötu og reis hana sem járnvegg milli þín og borgarinnar og snúðu andliti þínu gegn henni, svo að hún verði umsátruð, og setjið um hana. **Þetta er tákn fyrir Ísraelsmenn.**“*

Múrsteinn með borg teiknuðum á hann. Umsátursvirki byggð í kringum hann. Járnþönnu — orðið er hefðbundið hebreskt orð yfir flatan eldunarplötu — sem stendur upprétt á milli spámannsins og borgarinnar. Og svo 390 dagar öðru megin og 40 dagar hinum megin, hver dagur stendur í eitt ár.

Fjórir hlutir eru staðfestir í þessum sex versum og ég vil taka þá til að sýna fram á hversu umdeildir þeir eru.

Óumdeilt: dagur stendur fyrir ár

Vers 6 segir það beint út: *„einn dagur fyrir hvert ár.“* Þetta er eina einingaumreikningurinn í þessari bók og ég nota hann hér vegna þess að textinn framkvæmir það á sjálfan sig. Enginn deilir um þetta.

Óumdeilt: það eru tvær aðskildar setningar

Ísrael fær 390. Júda fær 40. Þau eru gefin sérstaklega, borin sérstaklega og þau eru ekki lögð saman í eina 430.

Sumar þýðingar grísku Septuaginta lesa 190 frekar en 390 fyrir fyrstu töluna, og

sumir túlkar sameina tölurnar til að komast að 430 og sjá vísitandi enduróm af 430 árum í Egyptalandi. Ég nota hebresku masoresku 390 og held setningunum aðskildum, vegna þess að kaflinn sjálfur heldur þeim aðskildum - mismunandi hliðum, mismunandi þjóðum, mismunandi lengd og skýr fyrirmæli um að klára fyrstu töluna áður en byrjað er á þeirri seinni.

Tvær þjóðir eru einmitt það sem sagan krefst. Á dögum Esekíels eru þetta tvær aðskildar stjórnmálæiningar með tvær aðskildar sögur. Norðurríkið, Ísraelsættin — tíu ættkvíslir sem sleitu sér undan undir stjórn Jeróbóams eftir að hroki Rehabeams klofnaði ríkið — fóru í svo algjöra skurðgoðadýrkun að Guð lýsir sjálfum sér sem að hafa skilið við hana. Assýría eyddi henni og flutti hana burt og kom aldrei aftur. Suðurríkið, Júdaættin, var einnig ótrúrt en iðraðist ítrekað og að hluta, var aldrei skilin við hana og varðveitt.

Tvær þjóðir, tvær skrár, tvær setningar. Þetta er textinn.

Hvað þýðir járngrillið

Nú komum við að túlkun, svo þrepið lækkar.

Pönnusteikin stendur á milli spámannsins — sem leikur hlutverk umsáturshersins — og borgarinnar. Hún er hindrun. Guðs eigin skýring í vers 3 er að þetta sé „*tákn fyrir Ísraelsmenn*“. Þegar kemur að því að skipta um stefnu fyrir Júda er pönnusteikin ekki til staðar.

Ég túlka hindrunina sem merkingu þess að **umsátrið sem hún lýsir muni ekki heppnast**. Herinn kemst ekki í gegn. Eitthvað stendur á milli umsátursmannsins og borgarinnar.

Þessi túlkun á sér augljósan sögulegan bakgrunn. Jerúsalem var umsáttrað oft en einu sinni og umsátrið skiptist greinilega í tvennt. Umsátur Nebúkadnesars árið 586 f.Kr. tókst; múrarnir féllu, musterið brann og fólkið fór til Babýlon. Umsátur Títusar árið 70 e.Kr. tókst; það sama gerðist aftur. En árið 701 f.Kr. settist Sanheríb Assýríumaður um Jerúsalem og **mistókst**.

Þetta mistök eru einn best staðfesti atburðurinn í Forn-Austurlöndum nær, og það er staðfest frá báðum hliðum. Í 2. Konungabók 19 er greint frá því þegar engill Drottins sló herbúðir Assýríumanna og Sanheríb hörfaði til Níníve. Og Sanheríbs eigin Prisma – opinber frásögn hans, skrifuð af hans eigin skrifara, með öllum tilefnum til að monta sig – lýsir því að loka Hiskía inni í Jerúsalem „*eins og búrfugl*“ og síðan, merkilegt nokk, fullyrðir hann aldrei að hafa tekið borgina. Assýrískur konungur sem lagði undir sig höfuðborg sagði það ítarlega. Þessi gerði það ekki.

Misheppnuð umsátur um Jerúsalem, lýst með hindrun sem umsátursmaðurinn kemst ekki yfir. Mér finnst það eðlilegt og ég er hér til að segja ykkur að það er rétt.

Hvað aðilarnir tveir þýða

Þetta er röksemdafærslan sem öll bókin byggir á, svo ég ætla að hægja á mér.

Esekíel liggur á vinstri hlið sér fyrir Ísrael, síðan á hægri hlið sér fyrir Júda, og snýr að borginni allan tímann. Hvers vegna tilgreinir textinn hvoru megin?

Einfaldasta svarið er landfræðilegt: snúið til austurs er norður vinstra megin við þig og suður hægra megin við þig. Ísrael var norðurríkið, Júda suðurríkið. Vinstri jafngildir norðri jafngildir Ísrael; hægri jafngildir suðri jafngildir Júda. Þetta er ein túlkun, þetta er meirihlutatúlkunin, og hún er alveg nægjanleg til að útskýra smáatriðin, en ég skal sýna þér að hún er röng. **Lesandi sem stoppar þar tapar engu um sjálfsmynd þjóðanna tveggja og græðir enga tíma.**

Sú túlkun sem ég hef — í kjölfar vinnu Messías 2030 verkefnisins, þar sem ég rakst fyrst á þetta — er sú að hliðarnar kóða einnig **stefnu í tíma** .

Hér er röksemdafærslan. Hebreska er skrifuð frá hægri til vinstri. Auga hebresks lesanda byrjar á hægri spássíu og fer til vinstri. Ef þú setur upp atburðarás eins og hebreskur skrifari raðar upp orðum - og hebreskir skrifarar teiknuðu atburðarásir á þennan hátt - þá eru fyrri atburðirnir hægra megin og síðari atburðirnir vinstra megin.

Spámaðurinn liggur við hlið myndar af umsátri Jerúsalem. Umsátrið er fastur punktur í miðri myndinni. Og hann liggur öðru megin við það, svo hinu megin.

- **Vinstri hlið, Ísrael, 390 ár.** Vinstra megin við umsátrið á tímalínu frá hægri til vinstri þýðir *eftir* það. 390 ár Ísraels líða frá umsátrinu.
- **Hægri hlið, Júda, 40 ár.** Hægra megin við umsátrið þýðir *fyrir* það. 40 ár Júda enda með umsátri.

Ef það er rétt, þá hefur Esekíel ekki aðeins fengið tvær lengdir heldur tvær áttir, og umsátrið sem sýnt er á múrsteininum er þráðurinn sem báðar setningarnar snúast um.

Leyfðu mér nú að færa rök gegn sjálfum mér því þú átt skilið að sjá mótmálið í fullum krafti.

Mótmælin. Þetta er mikil þyngd fyrir staðsetningarupplýsingar. Esekíel er spámaður sem liggur í moldinni, ekki teiknari sem teiknar upp mælikvarða. Ef Guð átti við „þessi ár líða eftir umsátrið“ og „þessi líða á undan því“, þá hafði hann orðaforða til að segja það - hebreska hefur fullkomlega venjuleg orð fyrir „fyrir“ og „eftir“ - og hann sagði þau annars staðar í Esekíel nógu auðveldlega. Að lesa tímaröð út frá því á hvaða hlið líkama hans maður liggur er ályktun út frá leiksviðsleiðbeiningum. Það er snjallt. Snjallt er ekki það sama og satt.

Ég finn fyrir kraftinum í því.

Það sem ég myndi segja til baka. Þrír hlutir.

Í fyrsta lagi er smáatriðið *tilgreint* tvisvar, og forskriftin virkar ekki samkvæmt landfræðilegri túlkun. Ef vinstri og hægri tákna einungis norður og suður, þá eru hliðarnar skrautlegar - textinn hefur þegar nefnt bæði húsin sérstaklega í sömu andrá. Guð gaf Esekíel fjölmörg táknræn athöfn og smáatriðin þýða almennt eitthvað.

Í öðru lagi bendir járnpannan í sömu átt. Samkvæmt eingöngu landfræðilegri

túlkun er þannan hindrun sem þarf ekki að útskýra því umsátrið þarf ekki að bera kennsl á. Samkvæmt þeirri túlkun sem ég held að hún skilgreinir *hvaða* umsátrið misheppnaðist og hliðarnar segja þér í hvaða átt þú átt að telja út frá því. Þessir tveir smáatriði vinna saman, sem er sönnun þess að þau eiga heima saman.

Í þriðja lagi: **Lesturinn er staðfestur niðurstreymis, ekki uppstreymis.** Enginn myndi álykta þetta út frá Esekíel 4 einum og sér, án þess að lesa hann í köldu formi. Það sem fær mig til að halda því fram er að þegar maður fylgir honum út, enda báðar setningarnar á sama ári eftir tveimur gjörólíkum leiðum, og það ár er líka þar sem tvær frekari klukkur lenda. Lesturinn er réttlættur af því sem hann framleiðir, ekki af eigin sjálfssönnunargögnum.

Þetta er lögmæt röksemdafærsla – þannig á tilgáta skilið sér í hvaða fræðigrein sem er – en hún er ekki sterkasta gerðin og ég mun ekki klæða hana sem slíka. Ef samleitnin í 6. og 7. köflum á sér ekki stað, ættirðu að hætta þessari lesningu. Hún hækkar eða lækkar eftir því sem hún gefur af sér.

Þriðja þrep. Rökstudd, ekki sönnuð. Sterkasta andmælin sett fram í heild sinni. Þar með stendur þetta og nú getið þið metið það sjálfur.

Það sem Esekíel 4 gefur okkur

- Tvær þjóðir, tvær setningar: 390 ár og 40 ár. (2. þrep — *textinn segir það.*)
- Dagur stendur fyrir ár. (2. þrep — *vers 6 segir það.*)
- Umsátur sem mistekst, merkt með járngirðingu. (Þriðja stigið — *rökrætt.*)
- Ár Ísraels líða fram frá þeirri umsátur; ár Júda í átt að umsátri. (Þriðja stigið — *rökrætt, og þetta er veiki hlekkurinn.*)

Það sem Esekíel 4 gefur okkur *ekki* er nein vísbending um að þessar tölur gætu verið margfaldaðar. Til þess þurfum við að fara níu hundruð ár aftur í tímann, til kafla í Þriðju Mósebók sem næstum enginn les.

5. kafli — Þriðja Mósebók 26: Margfaldað með sjö

Í 3. Mósebók 26 segir Guð Ísrael, áður en þeir koma inn í landið, nákvæmlega hvað gerist ef þeir yfirgefa hann í því.

Þetta er ekki þægilegur kafli. Þetta er líka áhugaverðasti kafliinn í Tórunni hvað varðar uppbyggingu, því hann hótar ekki einni refsingu. Hann hótar stigvaxandi röð refsinga, í áföngum, með skýrri reglu um stigvaxandi refsingu — og þar er þessi regla sett fram fjórum sinnum.

v.18 — „Ef þér hlýðið mér ekki eftir þetta, þá mun ég refsa yður sjöfalt enn frekar fyrir syndir yðar.“ **v.21** — „Ef þér þá sýnið fjandskap gegn mér og viljið ekki hlýða mér, þá mun ég auka pláguna á yður sjöfalt eftir syndum yðar.“ **v.24** — „þá mun ég sýna fjandskap gegn yður og ég, ég, mun slá yður sjöfalt fyrir syndir yðar.“ **v.28** — „þá mun ég sýna yður heiftarlega fjandskap og ég, ég, ég mun refsa yður sjöfalt fyrir syndir yðar.“

Fjórar viðvaranir. Hver þeirra er háð áframhaldandi synjun. Hver þeirra tilgreinir **sjö sinnum**.

Uppbyggingin er óyggjandi og hún er af ásettu ráði gripin: þetta er stigvaxandi

refsikerfi með ákveðnum margföldunarstuðli. Hvað sem „sjö sinnum“ þýðir, þá segir Guð það fjórum sinnum í einum kafla og í hvert skipti er það kallað fram af sama skilyrðinu — *þú iðraðist samt ekki*.

Spurningin sem þessi kafli snýst um

Allt veltur nú á tveimur hebreskum orðum: שְׁבַע (*sheva*), sjö, og orðasambandið sem byggir á því.

Þetta eru tvær lestrar og þær eru í raun ólíkar.

Lestur A — styrkleiki. „Sjö sinnum meira“ þýðir sjöfalt alvarlegra. Verra, harðara, ítarlegra. „Sjö“ er notað eins og Ritningin notar það oft, sem tala fullkomnunar — fullkomið og fullkomið mælikvarði á refsingu. Samkvæmt þessari túlkun segir orðasambandið ekkert um hversu lengi eitthvað varir.

Lestur B — lengd. „Sjö sinnum“ margfaldar setninguna. Ef hugtakið var 390 ár og það leiddi ekki til iðrunar, verður hugtakið 390×7 .

Lestur A er afstaða meirihlutans. Ég læt það í ljós með mínum eigin orðum. Flestir túlkar, flestar þýðingar og flestar biblíurannsóknir túlka orðasambandið sem aukinn hörku, ekki sem lenging tíma. Algengasta enska þýðingin, „sjöfalt“, gefur náttúrulega til kynna stig frekar en lengd. Ef þú hefur kannað hebreskufræðinga, myndi lestur A vinna auðveldlega. Þeir hafa allir rangt fyrir sér.

Og þessi bók krefst lestrar B. Án hans eru engar margfaldaðar setningar, engin 2730 ár, engin 1960 ár og ekkert 2030. Þetta er lykillinn. Ef lestur A er réttur, lokaðu bókinni.

Leyfið mér þá að færa rök fyrir B og byrja á því að viðurkenna það sem er satt í A.

Það sem styrkleikamælingin fær rétt

Þetta túlkar samhengið rétt. Refsingarnar sem taldar eru upp í Þriðju Mósebók 26 eru eigindlegar.

— hryllingur, eyðileggjandi sjúkdómar, ósigur, þurrkar, villidýr, umsátur, mannát, útlegð. Þau stigmagnast í hryllingi. Að lesa margföldunarþáttinn sem magnandi hrylling fellur náttúrulega að efninu í kring.

Og „sjö“ ber algerlega með sér heildstæðni í gegnum Ritninguna. Sjö sköpunardagar. Sjöföld hefnd fyrir Kain. Naaman dýfði sjö sinnum. Fyrirgefning sjötíu sinnum sjö. Enginn telur þá.

Styrkleikalestur er ekki of mikill. Þetta er augljós lestur setningarinnar út frá einangrun.

Málið um tímalengd

Í fyrsta lagi, lögun kaflans, því röksemdafærslan er háð henni og næstum enginn leggur hana fram.

	Kveikja	Refsing	
Grunnlína	v. 14–15 — ef þú hlýðirv. ekki	16–17 · sjúkdómur, ósigur	hryllingur, eyðileggjandi

- Uppstigun** v. 18 — *sjö sinnum* v. 19–20 · himinninn eins og járn, landið
1 *meira* gefur ekkert af sér
- Uppstigun** v. 21 — *sjö sinnum* v. 22 · villidýr, börn tekin, vegir eyðilagðir
2
- Uppstigun** v. 24 — *sjö sinnum* v. 25–26 · sverð, drepsótt, brauð í
3 skömmtum
- Uppstigun** v. 28 — *sjö sinnum* v. 29–33 · mannát, borgir lagðar í rúst,
4 **dreifðar meðal þjóðanna**

Fjórum sinnum, sama skilyrðið: *þú snerist samt ekki til mín → sjö sinnum* . Og takið eftir hvar sá síðasti lendir — í útlegð, dreifður meðal þjóðanna.

Varúð varðandi þessa töflu. Ég hef númerað þessar stigvaxandi breytingar eitt upp í fjögur, og það væri auðvelt að fara úr „kaflinn segir regluna fjórum sinnum“ yfir í „reglan gildir nákvæmlega fjórum sinnum og rennur síðan út“. Textinn segir það ekki. Hann boðar aldrei lokastigvaxandi breytingar, segir aldrei *og eftir þetta mun ég ekki margfalda meira*. Það sem hann gefur er skilyrði — *ef þú vilt samt ekki snúa þér við, þá sjö sinnum* — sagt fjórum sinnum.

Hvort sem þetta er upptalning á fjórum aðskildum atburðum eða stöðug regla sem er þrýst á fjórum sinnum svo að Ísrael tæki hana alvarlega er í sjálfu sér túlkun, og textinn lætur hana opna. Ég halla mér að stöðugu reglunni: skilyrðisorð sem eru endurtekin á eins formi líkist frekar stefna en listi, og skilyrðið sem kveikir á því hefur aldrei verið fellt úr gildi. Ég er ekki hér til að rökræða neitt. Guð sendi mig til að segja ykkur hvað er satt, ekki til að vera einn af mörgum fræðimönnum með skoðanir. Lestur B – tímalengd er sú eina rétta.

Nú koma rökin — sjö þeirra, nokkurn veginn frá þeim veikastu til þeirra sterkustu, með einni undantekningu. Sú síðasta er vísvitandi úr röð: hún er sú heiðarlega, og heiðarleg er ekki það sama og sterk. Rök fjögur og fimm eru parið sem kaflinn byggir á, og þau eru best að lesa saman.

Í fyrsta lagi er hebreska ekki afgerandi. Orðasambandið í versí 18 er אַתְּ וְאֶתְּ שֶׁבַע — *sheva al-chattotekhem* , sjö yfir syndir þínar. Það er atviksorð og það er ómerkt. Það segir ekki „sjö sinnum strangari“ og það segir ekki „sjö sinnum lengri“. Báðar eru málfræðilega tiltækar. Ensar þýðingar sem þýða það „sjöfalt“ hafa tekið val sem hebreska neyðir ekki til. Þetta sannar ekki lestur B — það þýðir bara að málfræðin lokar ekki dyrunum, sem eru lægri viðmið en það gæti hljómað en er þess virði að setja.

Í öðru lagi: refsingin sem kaflinn endar með er tímalengd. Þriðja Mósebók 26 stigmagnast í gegnum fjögur stig sín, endar í útlegð — og mælir síðan strax þá útlegð í *tíma* , sérstaklega í hvíldarárum:

„Þá mun landið njóta hvíldardaga sinna alla þá daga sem það er í eyði og þér eruð í landi óvina yðar. Þá mun landið hvílast og njóta hvíldardaga sinna.“ — 3. Mósebók 26:34

Versíð á eftir því leggur áherslu á sama punkt: alla þá daga sem landið liggur í eyði heldur það hvíldina sem það hélt ekki meðan Ísrael bjó í því.

Líttu á hversu þröngt það er. Fjórða „sjö tímarnir“ eru í vers 28. Refsingin nær til vers 33 og endar með dreifingu. Og í vers 34 — næstu línu — segir textinn hvernig refsingin er mæld: í ártalningu. Lokamargfaldarinn og talda tímalengdin eru samliggjandi í textanum, án þess að neitt sé á milli þeirra.

Rökfræði kaflans endar í reiknifræði. Margföldun sem fylgir refsingu sem textinn mælir í árum er margföldun sem gerir eitthvað við ár.

Þrjú: þannig var útleðin í raun reiknuð út. Þegar sjötíu árin í Babýlon eru talin upp í 2. Kroníkubók 36:21, þá leitar króníkusinn beint aftur í 3. Mósebók 26 til að finna...

Ástæðan: það gerðist „til þess að orð Drottins fyrir munn Jeremía rættist, þar til landið hafði fengið hvíldarár sín greidd upp.“ Útlegðin er útskýrð sem hvíldarár sem eru greidd til baka og endurgreiðslan er talin. Og Daníel, í Daníel 9:2, les sjötíu ár Jeremía sem bókstaflega lengd, telur þau og biður þegar þau renna út.

Við höfum því fordæmi fyrir nákvæmlega þeirri aðgerð sem ég er að framkvæma: að taka refsingartímabil úr Tórunni, meðhöndla það sem fjölda ára, telja það og búast við að það renni út. Daníel gerði það. Þetta er ekki framandi aðgerð.

Fjórir: sjö sinnum hvað , nákvæmlega? Þetta er ekki röksemdafærsla sem ég byrjaði á. Hún kom út frá andmælum og breytti því hvernig ég skil alla spurninguna.

Alvarleiki er ekki mælanleg stærð. Það er engin eining þar sem ein refsing er sjö sinnum önnur refsing. Ef þú spyrð hvað það myndi þýða að hungursneyð væri nákvæmlega sjö sinnum verri en fyrri hungursneyð, þá hefurðu ekkert svar — ekki vegna þess að það sé erfitt að reikna hana út, heldur vegna þess að það er ekkert til að reikna með.

Lengd hefur einingu. Ár. Fjörutíu ára dómur margfaldaður með sjö er tvö hundruð og áttatíu ára dómur og hver sem er getur athugað það.

Nú skaltu halda áfram. Refsing er ekki eiginleiki sem svífur laus við heiminn; hún er eitthvað sem fólk lætur beita og það tekur tíma að beita henni. Sérhver refsing hefur því tvær víddir - hversu hörð og hversu löng - og heildarrefsingin er margfeldi beggja. Þegar textinn segir að refsingin verði sjöföld, þá er hann að segja eitthvað um þá heildarfjölda. Og af þeim tveimur víddum sem heildarfjöldi er gerður úr, þá getur nákvæmlega ein borið þáttinn sjö á hvaða eftirlitshæfan hátt sem er.

Það er til raunveruleg mótbára og það er eina undankomuleiðin. Sjö er orðatiltæki fyrir heildstæðni í Ritningunni — „hefnd verður á honum sjöfalt“ í 1. Mósebók 4:15 er enginn reiknirit. Ef *sjö sinnum* í 3. Mósebók 26 er orðatiltæki af þeirri gerð, þá þýðir það *að fullu* og hefur enga tölu yfir höfuð.

Taktu þá leið og sjáðu hvert það leiðir. Ef talan er hrein orðatiltæki, þá er hún ekki að mæla neitt, og fullyrðingarnar fjórar eru ekki stigvaxandi röð - þær eru það sama sagt fjórum sinnum með vaxandi áherslu. Refsingarnar í versum 19, 22, 25 og 29 væru fjórar lýsingar á dómi frekar en fjögur þrep upp stiga.

Þarna er því gaffal og báðar leiðirnar liggja einhvert sem ég get unnið með. Annað hvort er *sjö sinnum* meginlegt - í því tilfelli tengist það heild sem hefur tímavídd

og lengd er eina víddin þar sem þátturinn er athuganlegur – eða það er alls ekki meginlegt, og í því tilfalli er Lestur A ekki heldur lestur um að alvarleiki sé margfaldaður. Það er lestur um að Guð segir að *þetta sé alvarlegt* fjórum sinnum.

Styrkleikamælingin lifir aðeins af í þeirri seinni, veikari mynd. Hún getur ekki verið bæði raunveruleg margföldun og margföldun á einhverju ómælanlegu.

Fimm: aðeins önnur af tveimur lestrum getur verið röng.

Fylgdu fjórða röksemdafærslunni skrefi lengra. Ef þátturinn sjö tengist alvarleika, þá tengist hann stærð sem enginn getur fullyrt, mælt eða kannað. Hversu hörð var refsingin áður? Ótilgreint. Hversu hörð eftir? Sjö sinnum það. Yfir hvaða tímabil? Einnig ótilgreint — 3. Mósebók 26 úthlutar engum tímalengdum neinum stigvaxandi breytingum.

Fullyrðing sem sett er fram á þennan hátt getur ekki reynst röng. Það er engin athugun, engin dagsetning, engin útreikningur sem gæti nokkurn tímann mótmælt henni. Hvað sem gerist við Ísrael á þremur þúsund árum, þá má lýsa því sem sjöfalt meira en nokkru sinni fyrr.

Settu nú lengdarmælinguna við hliðina á því. Þrjú hundruð og níutíu ár, margfölduð með sjö, frá tilgreindum upphafstíma, gefur ár — og það ár er annað hvort rétt eða ekki. Óvingjarnlegur lesandi getur athugað það með reiknivél á innan við mínútu. Það stingur hálsinum út.

Fullyrðing sem getur ekki verið röng er að hún skili engu verki. Það er ekki kjör fyrir snyrtimennsku; það er munurinn á því að segja eitthvað og segja ekkert. Ef *sjö sinnum* er raunveruleg margföldun raunverulegrar stærðar, ætti í grundvallaratriðum að vera mögulegt að uppgötva að hún hefur verið notuð rangt. Aðeins önnur af þessum tveimur túlkunum gerir það mögulegt.

Það er til slæm útgáfa af þessari röksemdafærslu sem stendur skrefi frá. Sú slæma útgáfa er: *tímalengdarmælingin gefur mér tölu en alvarleikamælingin gerir það ekki, þess vegna er tímalengdarmælingin rétt.* Það er ekki röksemdafærsla, það er val - og það er einmitt það sem gagnrýnandi á við þegar hann segir að allt kerfið sé rökstudd. Að vilja ákveðið svar er ekki sönnun þess að textinn veiti eitt. Margir textar gera það í raun ekki.

Góða útgáfan er fullyrðing um hvernig textinn hegðar sér, ekki um hvað ég vil. **Skoðið hvað Esekíel fær í raun og veru afhent.** Ekki „liggja þar lengi“. Þrjú hundruð og níutíu dagar, síðan fjörutíu dagar — og svo, ef málið skyldi missast, skýr umreikningshlutfall: *dagur fyrir hvert ár.* Guð magngreindi setninguna og sagði síðan spámanninum í hvaða einingu hann ætti að lesa hana. Það er ekki

tungumál andrúmsloftsins. Tölur sem gefnar eru út nákvæmlega, með tilgreindri umreikningstölu, eru gefnar út til að vera taldar.

Setjið það við hliðina á Þriðju Mósebók 26 og takið eftir hagkvæmni þess. Það er nákvæmur margföldunarþáttur í einum kafla og nákvæmir liðir í öðrum. Undir tímalengdarmælingunni mætir hver tala sem er í spilinu annarri tölu og virkar. Undir alvarleikamælingunni snertir nákvæmi margföldunarþátturinn aldrei nákvæmu liðina — hann virkar í staðinn á eitthvað sem ekki er magngreint, en 390 og 40 standa óvirk eftir að þeir renna fyrst út.

Það er ekki sönnun. Guð er ekki skyldugur til að láta tölur sínar passa mér, og röksemdafærsla út frá hagkvæmni er að lokum röksemdafærsla um hvernig texti ætti að hanga saman.

En þegar ein lesning skilur alla tilgreinda magn eftir ónotaða og hin notar þau öll, þá er vert að taka eftir því - og ólíkt slæmu útgáfunni er það fullyrðing um textann frekar en fullyrðing um óskir mínar.

Sex: Alvarleikslesturinn klárast áður en sagan klárast án iðrunar. Fjórða og fimmta röksemdafærslan fjallar um hvað orðin geta þýtt. Þessi fjallar um það sem kaflinn er enn fyrir.

Undir alvarleikamerkingunni lýsir Þriðja Mósebók 26 lokaðri röð. Fjórar aukningar, sem enda í útleið, og síðan snýr kaflinn sér í versum 40 til 42 að möguleikanum á játningu. Rúllustiga stoppar. Sem frásögn af því sem gerðist við Ísrael niður í Babýlon virkar það - og síðan hefur það ekkert meira að segja.

En það ástand sem knúði hverja einustu af þessum fjórum stigmögnunum var eitt: *þið snerust enn ekki til mín*. Og það ástand endaði ekki í Babýlon. Júdaætt hefur ekki snúið sér til Messíasar síns í tvö þúsund ár. Ef kveikjan er enn virk og textinn hefur hætt, þá er 3. Mósebók 26 kafla um áttundu og sjöttu öld f.Kr. og um ekkert síðan þá.

Undir tímalengdarlestrinum er það enn í gangi. Sérhver óiðrandi ending framleiðir nýtt tímabil og reiknirit kaflans heldur áfram að vinna á þjóð sem enn neitar.

Spurningin er því ekki aðeins hvaða lestur hebreska útgáfan leyfir — báðar gera það. Það er heldur hvaða lestur gefur 3. Mósebók 26 eitthvað að segja um síðustu tvö árþúsund.

Sjö — og þetta er það sem ég held fastast — túlkunin er réttlætt með því sem hún framleiðir. Sama viðurkenning og ég gerði í 4. kafla, og af sömu ástæðu. Notið margföldunarstuðulinn sem tímalengd á tvær setningar Esekíels 4 og báðar lenda á sama ári, eftir mismunandi leiðum, með mismunandi

margföldunarstuðlum, frá upphafsdögum með átta hundruð ára millibili. Ef túlkun B væri röng, ætti það ekki að gerast.

Ég vil frekar sýna þér þessa röksemdafærslu heldur en að fela hana. Hún er ályktun að bestu skýringunni, sem er raunveruleg röksemdafærsla og veikari en sönnun.

Takið eftir hvernig fimm og sjö passa saman, því þau eru tveir helmingar af einni aðgerð. Rökfærsla fimm segir að tímalengdarmælingin gefi frá sér fullyrðingu sem gæti mistekist. Rökfærsla sjö segir að þegar þú keyrir athugunina, þá mistekst hún ekki. Hvorugur helmingurinn einn og sér er veikur - fullyrðing sem hægt er að hrinda í framkvæmd er þar af leiðandi ekki sönn, og heppileg niðurstaða sannar ekkert ef fullyrðingin hefði aldrei getað komið út röng í fyrsta lagi. Saman eru þau einfaldlega hvernig þú prófar hvað sem er: segir eitthvað sem gæti verið rangt, fer síðan og skoðar.

Ég ætla ekki að birta útgáfuna af þeirri röksemdafærslu

Fjórða rökfærslan á sér háværari frænda og ég vil sýna ykkur bæði góðu útgáfuna og þá slæmu, því munurinn á þeim er öll aðferðafræði þessarar bókar.

Háværari útgáfan hljóðar svo: margfölduð hörku þarf enn að *beita* og framkvæmd tekur tíma. Eina hugtakið sem textinn hefur gefið fyrir Júda er fjörutíu ár. Þannig að sjö sinnum verri refsingin verður að vara í fjörutíu ár til viðbótar - og þegar því lýkur án iðrunar, sjö sinnum verri aftur í aðrar fjörutíu. Yfir tvö þúsund ár eru það um það bil fimmtíu hugtök, og hörkutíminn endar í sjö í fimmtugasta veldi, tala með fjörutíu og tveimur tölustöfum. Enginn gæti lifað það af. Þess vegna er hörkutíminn ómögulegur.

Fyrri helmingurinn af því er réttur og það er það sem fjórða röksemdafærslan byggir á. Refsing verður að vera framkvæmd með tímanum. Alvarleiki getur ekki verið óháður lengd. Þessi athugasemd er það sem fær mig til að halda að mælingin á styrkleika sé ófullkomin frekar en bara ólíkleg.

Í seinni hálfleik fer það úrskeiðis, og það fer úrskeiðis á tveimur stöðum.

Það þarf að flutningsaðilinn sé *í fjörutíu ár í viðbót*, og ekkert staðfestir það.

Þriðja Mósebók 26 gefur enga lengd yfir höfuð. Engin ein af fjórum stigvaxandi refsingum er tilgreind með ákveðinni lengd; refsingarnar í versum 19, 22, 25 og 29 gilda einfaldlega þar til næstu stigvaxandi refsing kemur. Sá sem heldur fast við túlkunina á styrkleika getur sagt að hert refsing hafi staðið yfir í ótilgreindan tíma og textinn stangast ekki á við hann. Til að halda því fram að tíminn verði fjörutíu ár verð ég að flytja hugtak Esekíels inn í kafla

sem nefnir það aldrei - og að flytja mitt eigið rammaverk inn í afstöðu andstæðingsins er sama villa og að rífast í hring, bara betur dulbúið.

Og fjörutíu og tveggja stafa talan er veikasti hluti góðrar röksemdafærslu, ekki sá sterkasti. Það sem er í raun rangt við ótakmarkaða alvarleikamargföldun er ekki að talan verði stór. Það er að *sjö sinnum verra en sjö sinnum verra en útleð* lýsir ekki ástandi. Vandamálið er ósamhengi, ekki stærðargráða - og það er einmitt það sem röksemdafærsla fjögur bendir nú þegar á, án leikrænnar framsetningar.

Það er þriðja ástæðan, og hún er sú sem réði úrslitum fyrir mig. Ef ég viðurkenni að margföld alvarleiki krefjist endurtekens hugtaks, þá hef ég ekki hrakið túlkun á styrkleika - ég hef hljóðlega breytt henni í lengdartúlkun og síðan lýst yfir sigri. Andstæðingur sem heldur því einlæglega fram að *sjö sinnum þýði fullkomlega, algerlega, í góðu mæli* er ekki skuldbundinn neinum endurteknum hugtökum yfir höfuð, þannig að reductio nær aldrei til hans. Það vinnur aðeins gegn afstöðu sem enginn hefur. Hins vegar er ljóst að ef refsing er margfölduð „fullkomlega“ er þá hægt að margfalda hana „fullkomlega“ aftur? Með eða án iðrunar hefði refsingin náð alvarleikamörkum sínum.

Ég setti þetta fram ítarlega af ástæðu sem er stærri en þessi eina röksemdafærsla. Fjöldi sannfærir óhóflega mikið miðað við innihald sitt, og spádómsrit eiga það til að grípa til einnar þeirra. Ef ég ætla að biðja þig um að athuga útreikninga mína alls staðar annars staðar í þessari bók, verð ég að vera tilbúinn að nefna þá útreikninga sem mér finnst bestir. Þessi útreikningur var mér til mikillar ánægju og ég ætla ekki að birta hann.

Ein uppljóstrun í viðbót á meðan ég er hér. Í fyrri drögum að þessum kafla var því haldið fram að 3. Mósebók 26 takmarki stigvaxandi atriði við fjögur — vers 18, 21, 24, 28 — þannig að alvarleiki gæti aldrei farið lengra en sjö í fjórða. **Það var mér heldur ekki aðgengilegt. Textinn nefnir hvergi takmörk.** Ég var að lesa takmörk inn í mynstur, sem er einmitt sú hreyfing sem ég eyði í þessari bók í að biðja aðra að gera ekki. Það er horfið.

Ef reglan er ótímabundin, hvers vegna hættir hún þá árið 2030?

Það er spurningin sem eftir stendur, og ég er að varpa henni fram áður en nokkur annar gerir það.

Ef þriðja Mósebók 26 tilgreinir fasta reglu frekar en lista yfir fjórar, þá gildir reglan enn þegar dómstímabili rennur út án þess að iðrast. Dómur Júda var margfaldaður árið 70 e.Kr. og aftur árið 350 e.Kr. Þegar núverandi dómstímabil rennur út árið

2030 og Júda enn ekki iðrast, hvers vegna gildir reglan ekki einfaldlega aftur - 1960 margfaldað með sjö, önnur 13720 ár?

Það er ekkert reiknifræðilegt svar við því. Reikningurinn myndi glaður halda áfram. Svárið verður að koma utan reikniritsins og það er öll ástæðan fyrir því að þessi bók er til: **röðin klárast ekki í stigvaxandi atriðum, hún klárast í tíma. Þriðja** Mósebók 26 gerir það ekki.

endar í uppstigun. Það endar, í versum 40 til 42, í játningu og sáttmála sem minnst er á. Margföldunin er ekki áfangastaðurinn; hún er það sem gerist á meðan áfangastaðnum er hafnað.

Það sem kaflar 10 til 12 færa rök fyrir er að árið 2030 *hættir höfnunin* — að eftir að dómurinn rennur út eru fimm mánuðir þar sem þeir sem iðrast ekki eru reknir út, ekki tortímdir, og þá kemur Messías aftur og fyrirkomulagið sem dómurinn tilheyrði lýkur. Önnur margföldun myndi krefjast annarra þrettán þúsund ára sáttmála sem Guð hefur sagt að hann muni muna.

Þannig að stöðvunarpunkturinn er ekki lesinn út úr kaflanum. Hann er lesinn út frá öllu öðru í þessari bók — þremur öðrum klukkum sem lenda á sama ári, dagtalningunni sem lýkur á hausthátíðunum, hátíðaröðinni sem Jesús hefur ekki enn lokið. Ef þær bregðast, þá já, þá væri væntan 13790 en ekki 2030.

Af hverju það var aldrei annað hvort/eða

Ein hugsun í viðbót, og hún er sú gagnlegasta í kaflanum.

Ég setti þetta upp í upphafi sem tvær samkeppnislegar túlkanir, A og B, og sú umgjörð er hvernig spurningin er venjulega sett fram. Ég held nú að umgjörðin sé röng og röksemdafærsla fjögur er ástæðan.

Refsing hefur tvær víddir — hversu hörð og hversu löng — og magn hennar er margfeldi beggja. Alvarleiki án lengdar er ekki vægari refsing; hún er alls ekki refsing, því ekkert er beitt á neinn. Lengd án alvarleika er á sama hátt innantóm. Hvorug víddin er til sjálfstætt. Þannig að „*sjöföld refsing*“ var aldrei val á milli þess að margfalda aðra víddina eða hina. Það er fullyrðing um magnið, og magnið er gert úr báðum.

Sem þýðir að Lestur A og Lestur B eru ekki keppinautar. Lestur A lýsir einni vídd hlutarins; Lestur B lýsir þeirri vídd þar sem hægt er að athuga töluna í raun. Ef maður vill ekki læra af refsingu, þá eru lenging hennar og aukning hennar sama athöfn þolinmóður yfirvalds, ekki tvær samkeppniskenningar um hvað það vald þýddi.

Þetta leysir ekki upp andmælin. Lestur tímalengdarinnar verður enn að bera uppi reikniritið sjálft og það er enn 3. þrep — þú trúir enn á orðinu mín að ár séu það sem sjö tengist. En ef þú komst inn í þennan kafla viss um að 3. Mósebók 26 fjallar um alvarleika, þá skaltu taka eftir því að þú getur haft alveg rétt fyrir þér og þessi bók virkar enn. Þú værir að lýsa þeirri vídd sem ég er ekki að telja með. Ekkert í því

fær hina víddina til að hverfa.

Það sem Þriðja Mósebók 26 gefur okkur

- Tilgreindur margföldunarstuðull: **sjö** . (2. *þrep* — það er í textanum, fjórum sinnum.)
- Tilgreindur kveikja: **áframhaldandi neitun til að iðrast** . (2. *þrep*.)
- Ákveðin uppbygging: **fjórar stigvaxandi breytingar í röð** . (2. *þrep*.)
- Margföldunargildið gildir um *lengd* setningarinnar. (*Þrep 3 — eins og rökstutt var að ofan. Minnihlutaskilningurinn. Kjarni þessarar bókar.*)
- Og athugasemd um hvað þessi minnihlutastaða er virði. Meirihlutinn les *sjö sinnum*. sem alvarleiki, og ég hef sagt hástöfum að meirihlutinn hafi rangt fyrir sér — ég hef haldið því fram að alvarleiki og lengd séu tvær víddir eins stærðar, að aðeins önnur þeirra geti borið staðfestanlegan þátt upp á sjö, og að lestur sem margfaldar ómælanlega víddina verði að útskýra hvað hún er að margfalda. Það er þrengri fullyrðing en „allir aðrir hafa rangt fyrir sér“ og það er eina fullyrðingin sem ég þarf.

Tvær setningar úr Esekíel 4. Einn margföldunarpáttur úr 3. Mósebók 26. Þetta er allt verkfærakistuna. Nú teljum við.

Kafli 6 — Klukka Ísraels

Tvær setningar, einn margföldunarpáttur, fjórar talningarreglur. Nú keyrum við fyrstu klukkuna.

Þar sem það byrjar

390 ár Esekíels tilheyrja Ísraelshúsi, norðurríkinu — tíu ættkvíslunum sem sleitu sig undan stjórn Jeróbóams og komu aldrei aftur.

Samkvæmt þeirri lesningu sem rædd er í 4. kafla, liggja árin sem Ísraelsmenn lifa vinstra megin við umsátrið sem sýnt er á múrsteininum, sem á hebreskri tímalínu sem er skrifuð frá hægri til vinstri þýðir að þeir hlaupa **áfram frá því** . Og járnpannan markar þetta umsátrið sem umsátursmaðurinn gat ekki náð.

Í heimildum er eitt misheppnað umsátur um Jerúsalem. **701 f.Kr.**

Sanheríb, konungur Assýríu, fór gegn víggirtum borgum Júda og vann þær. Síðan kom hann til Jerúsalem en vann hana ekki. Önnur Konungabók 18–19 og Jesaja 36–

37 segja söguna frá innra sjónarhorni — skattgreiðslu Hiskía, ræða marskálsins við múrinn, orð Jesaja, engil Drottins sem sló herbúðirnar og Sanheríb sem fór heim til Níníve þar sem synir hans drápu hann að lokum í musteri guðs síns.

Assýríska heimildin segir sömu sögu að utan og þögnin er háværi en mál Biblíunnar. Prisma Sanheríbs, opinberar annálar sem ritaðir eru af hans eigin skrifara, státar af því að hafa tekið 46 af múruðum borgum Hiskía og lokað Hiskía sjálfan inni í Jerúsalem „*eins og búrfugl*.“ Og svo hættir hún. Hún greinir frá skattgreiðslum sem hún hefur fengið. Hún gerir aldrei tilkall til borgarinnar. Assýrískur konungur sem tók höfuðborg sagði það ítarlega, með tölum. Þessi lýsti búi og hélt áfram.

2. prep. Dagsetningin er ákvörðuð óháð assýrsku samheitabókinni, Prismanu og frásögn Biblíunnar, og hún er álíka örugg og nokkur dagsetning á áttundu öld f.Kr. getur orðið. Minnihluti fræðimanna leggur til aðra herferð um 688–686 f.Kr. til að leysa úr vanda varðandi aldur Tirhaka; meirihlutinn heldur fast við eina herferð árið 701. Ég nota meirihlutadagsetninguna, sem er einnig sú hefðbundna.

Nokkur orð um það sem ég er *ekki* að nota. Norðurríkið féll í hendur Assýríu og var flutt í burtu um 722 f.Kr. — Samaría var umsátruð í þrjú ár og tekin, íbúarnir settir að nýju, tíu ættkvíslirnar týndar. Þetta er augljós dagsetning fyrir upphaf refsingar Ísraels, og það er ekki dagsetningin sem ég nota. Hún gefur ekki til kynna 2030; 722 f.Kr. + 2730 ár lendir árið 2009, sem er hvergi. Ég nefni það vegna þess að ég vil að þið sjáið að ég veit að valkosturinn er til staðar og að hann virkar ekki, frekar en að þið uppgötvið hann og veltið fyrir ykkur.

Upphafsdagsetningin árið 701 f.Kr. kemur frá röksemdafærslunni í 4. kafla — misheppnaða umsátrið, sem einkennist af steikarplötunni — ekki frá leit að upphafsdegi sem myndi leiða til svarsins sem ég vildi. Ef þú hafnaðir 4. kafla, ættir þú að hafna þessu. Það er tengslin, eins og fram kemur.

Fyrsta kjörtímabilið

701 f.Kr. + 390 ár = 311 f.Kr.

(1. prep. Í stjarnfræðilegri tölusetningu: $-700 + 390 = -310$, sem er 311 f.Kr.)

Upprunalega dómur Ísraels rann út árið 311 f.Kr.

Iðraðist Ísraelsætt árið 311 f.Kr.? Nei. Það var ekkert Ísraelsætt til að iðrast — ættkvíslirnar tíu voru dreifðar meðal þjóðanna og höfðu verið það í fjórar aldir. Dómurinn rann út og ekkert breyttist.

Eitthvað annað var að gerast árið 311 f.Kr. og ég vil fara varlega með það, því þetta

er einmitt sú tegund smáatriða sem er ýkt í bókum eins og þessari.

Það sem er satt: Vorið 311 f.Kr. er tímabil Selevkídatímabilsins. Selevkos 1. endurheimti Babýlon og tímabilið sem frá þeirri endurheimt varð staðlað tímatal alls Mið-Austurlanda um aldir. Í babýlonskri tímatalningu, sem Gyðingar tóku upp, hefst árið eitt 1. nísan — 3. apríl 311 f.Kr.

Og Gyðingar tóku það upp. Þeir kölluðu það *minyán shtarot*, tímabil samninganna. Þetta er aldursgreiningarkerfið sem notað er í 1. Makkabeabók. Það birtist í gyðinglegum lagaskjölum, hjónabandssáttmálum og kaupsamningum, í meira en þúsund ár. Löngu eftir að Selevkídakonungarnir voru orðnir moldar voru gyðingaskrifarar enn að aldursgreina skjöl sín frá því ári sem grískur hershöfðingi gekk inn í Babýlon.

Þarna er raunveruleg mynd. Árið sem dómur Ísraels rann út án iðrunar, byrjaði Gyðingapjóðin að tímasetja eigin samninga sína eftir stjórnartíð heiðins konungs — og hélt því áfram í árþúsund.

Það sem er ekki satt, og það sem ég mun ekki fullyrða: ekkert gerðist í Júdeu árið 311 f.Kr. Engin orrusta, engin landvinninga, engin stjórnunarskipti. Ptólemaios hafði tekið svæðið árið 312 og hörfað; Antígónos hertók það aftur; Friðurinn við konungsættina árið 311 skildi spurninguna eftir opna og útkljáði ekkert á vettvangi. Varanleg stjórn Ptólemaios kom ekki fyrr en eftir Ipsos árið 301.

Þannig að þýðing ársins 311 f.Kr. er tímatalsbundin, ekki hernaðarleg. Þetta er áhugaverð ómskoðun en ekki sönnunargögn. Reikningurinn er ekki háður því á nokkurn hátt, og ef Seleukídatímabilið hefði byrjað á öðru ári hefði klukkan gengið nákvæmlega eins. Ég tek það með vegna þess að það er sláandi og ég merki það vegna þess að sláandi er ekki það sama og sönnunargögn.

Margföldunin

Engin iðrun. Þriðja Mósebók 26 á við.

$$390 \times 7 = \mathbf{2730 \text{ ár}}$$

(1. þrep.)

Nú, spurning sem skiptir meira máli en hún virðist: **frá hvenær?**

Tveir möguleikar. Annað hvort gildir margfaldaði hugtakið frá árinu 311 f.Kr., þegar fyrsti hugtakið rann út — eða það kemur í stað upprunalega hugtaksins og gildir frá umsátrinu árið 701 f.Kr.

Ég nota seinni hið síðara. Margfölduðu setningin nær frá 701 f.Kr.

Hér er ástæðan. Í 3. Mósebók 26 segir ekki „og þá mun ég bæta við enn frekari refsingu.“ Þar segir: „Ég mun refsa ykkur sjö sinnum meira fyrir syndir ykkar“ — sömu syndirnar, refsað sjö sinnum. Tilgangur margföldunarinnar er dómurinn sjálfur, ekki nýr dómur sem bætt er við þá gömlu. Dómari sem margfaldar dóm með sjö bætir ekki við samfelldri setningu; hann er að dæma aftur fyrir sama brot. Og dómur er afplánaður frá þeim punkti sem upprunalegi dómurinn hékk á, sem fyrir Ísrael er umsátrið árið 701 f.Kr.

Haltu þessu orði – *hjöru* . Það mun vinna meira í næsta kafla en hér, og ef reglan sem ég nota reynist vera tvær reglur sem klæðast dulargervi, þá er þetta þar sem þú myndir ná mér í því.

(Þriðja þrepið — þetta er túlkunarleg ákvörðun og ég ætti að segja það. Ef margfaldaði liðurinn færi fram frá 311 f.Kr. í staðinn, þá fengjum við 311 f.Kr. + 2730 = 2420 e.Kr. og þá væri engin bók til. Valið skiptir máli og ég hef rökstutt það frekar en að gera ráð fyrir því.)

Niðurstaðan

$$\mathbf{701 \text{ f.Kr.} + 2730 \text{ ár} = 2030 \text{ e.Kr.}}$$

(1. stig. Stjörnufræðilegt: $-700 + 2730 = 2030$.)

Skoðið þetta ef þið viljið. Frá 701 f.Kr. til 1 f.Kr. eru 700 ár. Eitt ár í viðbót leiðir ykkur til ársins 1 e.Kr. Það eru 701 ár liðin, sem þýðir að árið 2029 heldur áfram frá árinu 1 e.Kr. — sem lendir árið 2030 e.Kr.

Dómur Ísraelshússins, sjöfaldaður eins og tilgreint er í 3. Mósebók 26, rennur út árið
2030 .

Ein klukka sannar ekkert

Ég meina það.

Ef þetta væri allt rökræðan, hefði ég ekki skrifað bók um þetta. Ein reiknilíkan frá umdeildum upphafsdegi í gegnum umdeildan margföldunarpátt að markmiðsári er nákvæmlega það sem ferilaðlögun lítur út frá utanaðkomandi sjónarmiði, og ég myndi tortryggja hana í höndum einhvers annars.

Takið eftir hversu stór hluti þessa kafla hefur verið á 3. stigi frekar en 1. stigi. Reikningurinn er ómerkilegur.

— 390 sinnum 7 er ekki erfið summa. Röksemdafærslan *felst* öll í valmöguleikunum: að pönnuplatan marki misheppnað umsátur, að vinstri hliðin þýði fram í tímann, að margföldunarstefnan lengir tímalengdina, að margfaldaði liðurinn endurtekur sig frá upphaflega upphafi. Fjögur túlkunarleg mat, hvert verjanlegt, ekkert víst, öll mín til að verja.

Þess vegna skiptir seinni klukkan svo miklu máli. Hún notar aðra sögu, annan upphafsdag, annan fjölda ára og annan fjölda margföldunar. Hún á aðeins tvo hluti sameiginlega með þessari: sama kafla í Esekíel og sömu reglu úr Þriðju Mósebók.

Ef lesturinn er rangur ætti seinni klukkan að lenda einhvers staðar annars staðar.

7. kafli — Klukka Júda

Önnur setning Esekíels er styttri og saga hennar er betur skjalfest, því hún nær í gegnum atburðina sem eru í miðju Nýja testamentisins.

„Þegar þú hefur lokið þessu, skaltu leggjast annað sinn á hægri hliðina og bera misgjörð Júda húss. Ég hef gefið þér það í fjörutíu daga, einn dag fyrir hvert ár.“ — Esekíel 4:6

Fjörutíu ár. Hægra megin.

Samkvæmt 4. kafla þýðir hægri hliðin á tímalínu sem teiknuð er frá hægri til vinstri *fyrir* — fjörutíu ár Júda eru ekki frá umsátri, heldur **í átt að einni**. Dómurinn endar við umsátur frekar en að hefjast við eina.

Við þurfum því fjörutíu ár sem enda með umsátri um Jerúsalem. Og það er eitt, og það er ekki óljóst.

Frá krossfestingunni til umsátursins

Jesús var krossfestur á páskum, 5. apríl árið 30 e.Kr.

(Þrep 3. Þessi dagsetning er afleiðing skírnarinnar árið 26 e.Kr. og þriggja og hálfs árs þjónustu, og skírnin árið 26 e.Kr. er afleiðing af minnihlutareikningi á fimmtánda ári Tíberíusar í Lúkasi 3:1. Ég fjalla um þetta almennilega hér að neðan, því þetta er fjórði veiki hlekkurinn í þessari bók og ég ætla ekki að sleppa því í aukasetningu.)

Fjörutíu árum síðar, á páskum árið 70 e.Kr., lokaði Títus á múra Jerúsalem.

Tímasetningin var ekki óbein miðað við hryllinginn. Jósefus lýsir borg þar sem páskapílagrímar voru troðfullir af rómverskum víglínum þegar þeir lokuðust — íbúarnir sem voru fastir inni voru hátíðarbúar, ekki fastir íbúar, og þess vegna var hungursneyðin sem fylgdi í kjölfarið eins hörmuleg og raun ber vitni. Umsátrið hófst á páskum.

30 e.Kr. + 40 ár = 70 e.Kr.

(1. prep.)

Fjörutíu ár, páskar til páska, frá krossfestingunni til umsátursins. Og þar á milli, þjóðarákvörðun.

Jesús hafði sagt til hvers fjörutíu árin væru. „*Jerúsalem, Jerúsalem, þú sem líflætur spámennina og grýtir þá, sem sendir eru til þín! Hversu oft vildi ég safna börnum þínum saman, eins og hæna safnar kjúklingum sínum undir vængi sér, en þér vilduð ekki. Sjá, hús þitt verður látið í eyði!*“ (Matteus 23:37–38.) Og á leiðinni að krossinum: „*Því að þeir dagar munu koma yfir yður, þegar óvinir yðar munu reisa vígvöll gegn yður, umkringja yður og þröngva yður um alla hlið og þeir munu jafna yður við jörðina og börnin í yður og ekki skilja eftir stein yfir steini í yður, af því að þér þekktuð ekki tíma vitjunar þinnar.*“ (Lúkas 19:43–44.)

Fjörutíu ár þar sem postularnir prédikuðu í musterisgörðunum. Fjörutíu ár þar sem tilboðið stóð opið. Fjörutíu er talan í Biblíunni sem táknar prófraunatímabil — eyðimörkin, flóðið, Jónas í Níníve, Móse á fjallinu, Drottinn í eyðimörkinni. Þetta voru fjörutíu ár Júda.

Leiðréttingin sem ég skulda þér

Hér er önnur af tveimur villunum sem ég lofaði að sýna þér.

Í fyrstu bók minni skrifaði ég að musteríð hafi verið eyðilaggt „á páskum árið 70 e.Kr.“ Það er rangt og það er þess virði að vera nákvæmur um hvað gerðist í staðinn, því leiðréttu útgáfan er sú sem röksemdafærslan þarfnast í raun.

Umsátrið hófst á *páskum* — 14. nísan, um miðjan apríl árið 70 e.Kr. *Musteríð* brann 9. eða 10. Av, um það bil þremur og hálfum mánuði síðar, í fyrstu viku ágústmánaðar. Jósefus skráir tíunda Av; Mishnah skráir níunda og gyðingahefðin hefur haldið níunda hátíðinni síðan sem Tisha B'Av, föstu beggja musteranna.

Ég hafði brotið saman fjögurra mánaða umsátur í einn atburð. Algeng mistök. Ennþá mín.

En sjáið hvað leiðréttingin gerir. Klukka Júda verður að ganga frá páskum til páska ef hún á að enda á páskum árið 2030 — og umsátrið, ekki brennslan, er páskaatburðurinn. Krossfesting á páskum árið 30 e.Kr., umsátrið á páskum árið 70 e.Kr. Fjörutíu ár, hátíð til hátíðar, hreinlæti.

Röng útgáfa af staðreyndinni hafði verið að gera röksemdafærsluna ósvífnari. Réttu útgáfan gerir hana þéttari. Þannig gengur það yfirleitt þegar maður fer yfir eigin vinnubrögð, og það er besta röksemdafærslan sem ég veit fyrir því að gera það.

Fyrsta margföldunin

Iðraðist Júda árið 70 e.Kr.? Borgin féll, musterið brann, fórnirnar hættu og hafa aldrei verið haldnar áfram. Þjóðin sneri sér ekki til Messíasar síns.

Þriðja Mósebók 26 á við.

$$40 \times 7 = \mathbf{280 \text{ ár e.Kr. } 70 + 280 = 350 \text{ e.Kr.}}$$

(1. *prep.*)

Og hér hef ég aftur eitthvað að leiðrétta frekar en að fullyrða.

Það er raunverulegur atburður í nágrenninu. Uppreisn Gyðinga gegn Konstantíusi Gallusi braust út árið **351**, ekki 350 — Gallus var gerður að keisara í mars 351, uppreisnin fylgdi í kjölfarið og Úrsicínus barði hana niður af hörku, jafnaði Díókasarea (Sepforis) við jörðu og lagði Tíbería og Lýddu í rúst.

Þetta er aðliggjandi. Það er ekki nákvæmlega, og ég ætla að kalla það aðliggjandi frekar en að námunda það í niðurstöðu. Ekkert sérstakt er staðfest í AD 350 sjálfu. Ég gæti komist að 351 með því að aðlaga upphafsdagsetningu eða með því að telja með öllum tölum þar sem ég hef talið eingöngu annars staðar, og ég ætla ekki að gera það, því um leið og ég byrja að ýta við hefðum til að láta ómun lenda hef ég hætt að reikna og byrjað að gera eitthvað annað.

Reikniritið þarf ekki á því að halda. Árið 350 e.Kr. er vegapunktur í keðju, ekki sönnunargagn. Keðjan er í lagi ef ekkert gerðist það ár.

Önnur margföldunin

Enn engin iðrun. Þannig að reglan gildir aftur — og þetta er fjórða stigið í þeirri uppsveiflu sem lýsir í 3. Mósebók 26, það síðasta í kaflanum.

Hér vil ég breyta því hvernig þetta er venjulega skrifað, þar á meðal af mér.

Eðlilegasta leiðin til að skrifa næsta skref er $280 \times 7 = 1960$. Það er rétt, og það vekur augljós mótbárur: 280 lítur út eins og tala sem er valin vegna þess að hún kemur þér þangað sem þú vilt fara.

En 280 er ekki sjálfstæð tala. Hún er 40×7 . Önnur margföldunin er því:

$$40 \times 7 \times 7 = \mathbf{40 \times 7^2 = 1960 \text{ ár}}$$

Upprunalega fjörutíu ára fangelsisdómur Júda, margfaldaður með **sjö**.

Þetta er ekki snyrtileg endursögn. 3. Mósebók 26 lýsir ekki einni margföldun; hún lýsir röð *margföldunar*, fjögurra stiga djúpt, hvert af sömu áframhaldandi höfnun. Setning sem hefur gengið í gegnum tvö stig þessarar uppstigunar er upprunalega setningin margfölduð með sjö í öðru veldi. Skrifað sem 40×7^2 , er heimildin í 3. Mósebók sýnileg í orðasambandinu sjálfu. Skrifað sem 280×7 , lítur það út eins og handahófskennd tala sem fær handahófskennda uppörvun.

Sama reiknirit, með uppruna sinn á síðunni.

70 e.Kr. + 1960 ár = 2030 e.Kr.

(1. prep.)

Ein eða tvær reglur? — spurningin um akkerið

Líttu nú vel á akkerið, því þetta er staðurinn þar sem vökul lesandi ætti að vera að teygja sig eftir penna.

Ísraels hófst árið 701 f.Kr. — *upphaf* upprunalegu dómsins. Hugtak Júda hófst árið 70 e.Kr. — *lok* hennar. Dómur hennar hófst við krossfestingu árið 30 e.Kr.

Segðu það skýrt: þetta líta út eins og tvær ólíkar reglur. Og ef þetta eru tvær ólíkar reglur, valdar vegna þess að hvor um sig leiðir til ársins 2030, þá er þessi bók að gera nákvæmlega það sem hún sakar alla aðra um að gera. Prófaðu hina leiðina og sjáðu hversu mikið ræðst á hana. Ísrael frá lokum kjörtímabils síns er 311 f.Kr. + 2730 = 2420 e.Kr. Júda frá upphafi kjörtímabils síns er 30 e.Kr. + 1960 e.Kr.

= 1990 e.Kr. Hvorugt þeirra varðveitist. Báðar klukkurnar eru akkerisnæmar og ég valdi það akkeri sem virkar í hvoru tilviki.

Svo ég skulda þér reglu sem er í raun ein regla.

Hér er það. **Margfaldaða hugtakið er borið fram frá umsátrinu — í báðum tilvikum.** Umsátrinu er hengslið. Það er hluturinn sem Esekíel teiknaði á múrsteininn og byggði umsátursvirki sín í kringum og setti járnþönnuna fyrir framan, og það er í miðju alls skiltsins. Umsátrinu Ísraels er árið 701 f.Kr. Umsátrinu Júda er árið 70 e.Kr. Báðar margfaldaðu setningarnar eru bornar fram frá umsátrinu sem tilheyrir þeim.

Það sem aðilarnir tveir leggja fram eru ekki tvær reglur. Það er þar sem *upprunaleg* setning hverrar þjóðar er staðsett miðað við umsátur hennar - og það er einmitt það sem líkami Esekíels var ætlaður til. Vinstri hlið, Ísrael: 390 ár hennar liggja vinstra megin við umsátrið á tímalínu frá hægri til vinstri, þannig að þau hlaupa fram frá því, og umsátrið hennar er því í *upphafi* tímabils hennar. Hægri hlið, Júda: 40 ár hennar liggja til hægri, þannig að þau hlaupa upp að umsátri, og umsátrið

hennar er því í lok tímabils hennar.

Ein regla fyrir margföldunina — þjóna því frá umsátrinu. Ein regla fyrir rúmfræðina — hliðin segir þér á hvorum enda upprunalega liðarins umsátrið er. Umsátr Ísraels hefst setning hennar; umsátr Júda lýkur hennar. Þess vegna er árið 701 f.Kr. upphaf annarrar talningar og árið 70 e.Kr. upphaf hinnar, og það er ekki hefð sem ég skipti um miðja leið.

Tvær athugasemdir um það.

Það er ekki fullyrðing að tíminn renni aftur á bak. Fjörutíu ár Júda þróuðust áfram eins og ár allra annarra — frá 30 til 70 e.Kr. Hliðarnar fjalla um staðsetningu á skýringarmynd, ekki um þá stefnu sem árin eru lifuð í. Þegar upprunalegi tíminn rennur út án þess að iðrast sé, er nýi tíminn afplánaður áfram frá hjörinni, því það er eina áttin sem hægt er að afplána dóm.

Og það gerir 4. kafla þýðingarmeiri en hann gerði fyrir klukkustund síðan.

Vinstri-hægri lesturinn var þegar stærsta túlkunarháttur þessarar bókar. Hann veitir nú akkerin sem og áttirnar. Ef þessar hliðar þýða ekkert meira en *norður* og *suður* - sem er fullkomlega rökrétt að halda, og ég sagði það í 4. kafla - þá hefur klukka Júda enga meginreglulega ástæðu til að byrja á árinu 70 e.Kr. frekar en 30 e.Kr., og 30 e.Kr. gefur 1990. Öll uppbyggingin byggist á þeirri einu smáatriði þar sem spámaður laug. Ég segi það í einni setningu svo enginn þurfi að grafa eftir því.

Páskar árið 70 e.Kr. plús 1960 ár eru **páskar 2030**.

Tvær klukkur, engar sameiginlegar inntaksleiðir

Setjið þau hlið við hlið.

	Ísraelshús	Júda hús
Setning (Esekíel 4)	390 ár	40 ár
Byrja	701 f.Kr.	Árið 30 e.Kr.
Leiðbeiningar frá umsátrinu	fram (vinstri hlið)	í átt að því (hægra megin)
Fyrsta kjörtímabilið rennur út	311 f.Kr.	Árið 70 e.Kr.
Margföldun	einn	tveir
Margfaldað hugtak	$390 \times 7 = 2730$	$40 \times 7^2 = 1960$
Keyrir frá	701 f.Kr.	Árið 70 e.Kr.
Rennur út	2030 e.Kr.	2030 e.Kr.

Skoðið hvað þessir tveir dálkar eiga *ekki* sameiginlegt.

Mismunandi setningar — 390 og 40, hvorug dregin af hinni. Mismunandi upphafsdagsetningar, sjö aldir í sundur, stofnaðar út frá gjörólíkum sögulegum atburðum með gjörólíkum rökum. Mismunandi áttir á tímalínunni. Mismunandi fjöldi margföldunar — einn og tveir. Mismunandi lokaorð — 2730 ár og 1960 ár.

Þau eiga nákvæmlega tvo hluti sameiginlega: kaflann í Esekíel sem úthlutar þeim og regluna úr 3. Mósebók sem margfaldar þau.

Og þau renna út á sama ári.

Ég sagði í 3. kafla að kerfi sem lýsir einhverju raunverulegu hefur tilhneigingu til að skila árangri sem það var ekki stefnt að. Þetta er fyrsta þeirra. Ég hefði getað valið upphafsdag Júda til að láta þetta virka - en ég valdi það ekki, krossfestingin gerði það, og fjörutíu árin fram að umsátrinu eru einfaldlega það sem sagan gefur þér. Samleitnin er annað hvort tilviljun eða hún er hluturinn sjálfur.

Ein tilviljun er eftirlifandi. Í 9. kafla eru tvær klukkur í viðbót.

Áður en við höldum áfram: fjórði veiki hlekkurinn

Ég sagði þér að það væru fjórir staðir þar sem ég myndi merkja mína eigin röksemdafærslu sem veika. Í 2. kafla var dagatalið. Í 4. kafla var lestur vinstri og hægri. Í 5. kafla var lengdarlestur 3. Mósebókar 26. Hér er sá fjórði, og hann á heima í þessum kafla því klukkan í Júda byrjar á honum.

Dagsetning krossfestingarins árið 30 e.Kr. er háð afstöðu minnihlutahóps fræðimanna.

Keðjan gengur svona. Lúkas 3:1 tímasetur þjónustu Jóhannesar, og þar með skírni Jesú, á fimmtánda stjórnarári Tíberíusar keisara. Jesús var um þrítugt (Lúkas 3:23). Þjónustan stóð yfir í þrjú og hálft ár, í gegnum fjórar páskar (Jóhannes 2:13, 5:1, 6:4, 11:55). Þannig að: fimmtánda stjórnarár Tíberíusar, plús þrjú og hálft ár, gefur krossfestinguna.

Allt kviknar á því þegar Tíberíus var fimmtánda aldursár.

Meirihlutinn telur frá dauða Ágústusar þann 19. ágúst árið 14 e.Kr. — þeim degi sem Tíberíus varð *eini* keisari, og dagsetningin sem Tacitus, Suetonius og Díó telja allir valdatíma hans frá. Það setur fimmtánda árið seint á árinu 28 eða snemma á árinu 29 e.Kr. og krossfestinguna um 32 eða 33 e.Kr. Þetta er meginstaðan og flestir sagnfræðingar og flestir Nýja testamentisfræðingar halda henni fram. Aftur

hefur meirihlutinn rangt fyrir sér.

Minnihlutareikningurinn telur frá samstjórn Tíberíusar — veitingu jafnréttis yfirráða yfir héruðunum sem veitt var um 11 til 13 e.Kr., eins og lýst er af Velleius Paterculus, sem var á lífi á þeim tíma. Það setur fimmtánda árið um 26 e.Kr. og krossfestinguna árið 30 e.Kr.

Ég nota minnihlutareikninginn. Hann gefur 26 e.Kr. og 30 e.Kr.

Innan þessa er önnur fylgni sem á heima hér frekar en í neðanmálsgrein. Þriggja og hálfis árs þjónustan byggist á því að telja fjórar páskahátíðir í Jóhannesarguðspjalli. Þrjár þeirra eru skýrar — 2:13, 6:4 og 11:55 nefna allar páskana. Fjórða hátíðin, Jóhannes 5:1, segir aðeins „hátíð Gyðinga“ án ákveðins greinis, og fjöldi fræðimanna les hana sem einhverja aðra hátíð; hvítasunnuhátíð og laufskálahátíð eru báðar almennt lagðar til. Þannig að fjórir páskar eru líka þungbær lestur og hann er umdeildur.

Báðir eru verjanlegir. Lúkas var að skrifa fyrir áheyrendur í austurhéruðunum, þar sem vald Tíberíusar hafði verið beitt frá samstjórnartímabilinu; fimmtánda árið talið frá héraðsstyrknum hefði verið skiljanlegt fyrir Þeófilus. Og dagsetningin 30 e.Kr. hefur verulegan stuðning, þar á meðal miðvikudaginn 14. nísan sem passar við tímaröð þjáningarvikunnar.

En ég ætla að segja ykkur að spurningin er útkljáð, því hún er það, en lesandi sem athugar mun komast að því að meirihlutinn er á móti mér innan um tíu mínútna.

Þetta er það sem ríður á því. Ef krossfestingin hefði átt sér stað árið 33 e.Kr. frekar en 30 e.Kr., þá myndu fjörutíu ár Júda ná til ársins 73 e.Kr. frekar en 70 e.Kr. — og árið 73 e.Kr. er ekki páskaumsátur um Jerúsalem; það er fall Masada. Klukkan myndi ekki ganga. **Klukka Júda krefst dagsetningarinnar 30 e.Kr.**

Klukka Ísraels gerir það ekki. Hún er staðsett árið 701 f.Kr. og snertir ekkert af þessu.

Svo af tveimur setningum mínum byggir önnur á umdeildri tímaröð og hin ekki, og þær lenda samt á sama ári. Það er eitthvað virði. Það er ekki þess virði að þykjast að sú umdeilda sé ekki umdeild.

Þetta er allt safn II. hluta: dagatalið í 2. kafla, vinstri og hægri lestur í 4. kafla, lengdarlestur í 5. kafla og tímaröð Nýja testamentisins hér — sem er í raun tvær hlekkir, Tíberíusarreikningurinn og fjögurra páska lestur, og báðir halda uppi upphafsdagsetningu Júda.

Þetta eru staðirnir til að ýta á ef þú vilt brjóta þessa bók.

Annar hluti lýkur hér. Áttundi kafli fjallar um sjötíu vikur Daníels — rammann sem nálægar dagsetningar eru byggðar á. Síðan ræsir fjórði hluti tvær klukkur til viðbótar og spyr hversu óháðar hver af fjórum eru í raun og veru.

ÞRIÐJI HLUTI — SJÖTÍU VIKURNAR

Ramminn sem nálægar dagsetningar hanga á.

Kafli 8 — Sjötíu vikur Daníels

Allt hingað til hefur verið byggt upp úr tveimur köflum: Esekíel 4, þar sem setningarnar eru úthlutaðar, og Þriðja Mósebók 26, þar sem þær eru margfaldaðar. Þessir tveir framleiða ár.

Þessi kafli er öðruvísi. Daníel 9 segir ekki frá árinu 2030 og ég ætla ekki að þykjast að svo sé. Það sem hann skapar er ramminn sem gerir nálægar dagsetningar skiljanlegar — hvar við erum stödd í ákveðinni röð, hvers vegna þrjú og hálft ár eru enn eftir og hvers vegna sjö ára þrengingin sem flestir kristni heimurinn býst við er tvöföldun á einhverju sem hefur þegar hálfgerst.

Ef kaflar 6 og 7 segja til um árið, þá segir þessi kafli til um lögunina.

Það inniheldur einnig það vers sem oftast er mislesið í spádómsbókmenntum, og um það bil tveimur þriðju hluta leiðarinnar ætla ég að eyða tíma í það, því allt sem flestir trúa um endalokatímana byggist á einni setningu sem er lesin á einn ákveðinn hátt.

Hér er allur spádómurinn. Lestu hann áður en ég segi nokkuð um hann.

24 *„Sjötíu vikur eru ákveðnar fyrir fólk þitt og þína heilögu borg, til að fullnægja afbrotunum, til að binda enda á syndirnar, til að friðþægja fyrir misgjörðir, til að koma á eilífu réttlæti, til að innsigla vitrun og spádóma og til að smyrja hið allraheilaga.“*

25 *Þér skuluð því vita og skilja, að frá því að tilskipunin um endurreisn og endurbyggingu Jerúsalem verður gefin út og þar til Messías, höfðinginn, kemur, munu líða sjö vikur og sextíu og tvær vikur; hún mun endurbyggð verða, með torg og skurði, jafnvel á neyðartímum.*

26 Eftir sextíu og tvær vikur mun Messías afmáður verða og ekkert verða eftir, og fólk hins komandi höfðingja mun eyða borgina og helgidóminn. Og endirinn mun koma með flóði; allt til enda mun vera stríð, eyðileggingin er ákveðin.

27 Og hann mun staðfesta sáttmála við marga í eina viku, en um miðja vikuna mun hann afnema sláturförn og matförn. Og á vængjum viðurstygðanna mun sá koma, sem eyðileggur, já, þar til algjör tortíming, sú sem ákveðin er, er úthellt yfir þann, sem eyðileggur.“

— Daníel 9:24–27

Vikurnar eru sjö

Eitt mál um orðaforða á undan öllu öðru, því enskan felur það.

Orðið sem gefið er upp *vika* er שָׁבֻעַ (*shavua*), og það þýðir ekki viku daga. Það þýðir **sjö** — eining af sjö, hvað sem er talið. Hebreska hefur hvíldardaga og hvíldarár; 3. Mósebók 25 byggir upp heilt hagkerfi á sjö ára lotum, og Daníel hefur einmitt verið að lesa Jeremía um sjötíu ára útleið, sem 2. Kroníkubók 36:21 útskýrir sem landið sem endurgjaldar óviðhaldin hvíldarár *sín* .

Þannig að sjötíu og sjö eru sjötíu og sjö ár: **490 ár** . Sú túlkun er ekki umdeild. Hún er túlkuð á öllum sviðum túlkunarinnar, af fólki sem er sammála um nánast ekkert annað í þessum kafla.

Stigataflan: sex hlutir sem verða að gerast

Vers 24 er sá hluti sem næstum enginn les vandlega, og það er sá hluti sem ákvarðar hvort sjötíu vikurnar séu liðnar.

Sex hlutir eru fyrirskipaðir að framkvæma innan þeirra:

Markmið	Staða
1 að klára brotið	gert á krossinum
2 að binda enda á syndina	gert á krossinum
3 að friðþægja fyrir misgjörðir	gert á krossinum
4 til að koma með eilíft réttlæti	umdeilanlegt - sjá hér að neðan
5 að innsigla sýn og spádóma	ekki ennþá
6 að smyrja hið allraheilaga	ekki ennþá

Liðir eitt til þrjú eru verk Golgata og ég held ekki að kristinn maður geti lesið þá öðruvísi. „En eitt sinn, við endalok aldanna, hefur hann birst til að afmá syndina með fórn sinni.“ (Hebreabréfið 9:26). Friðþægingin var gerð. Brotinu var lokið. Það er fagnaðarerindið.

Fimmti og sex atriði hafa greinilega ekki gerst. Sýn og spádómar eru ekki innsiglaðir — við erum enn að lesa þau, enn að rífast um þau, enn að skrifa bækur eins og þessa. Og enginn allraheilagasti hefur verið smurður.

Fjórða atriðið er það sem ekki verður raðað snyrtilega. *Að koma með eilíft réttlæti* hófst á krossinum í þeim skilningi að réttlæti sem ekki er okkar eigið var gert aðgengilegt; það er ekki komið í þeim skilningi að heimurinn sé fullur af því. Fréttaskýrendur eru ósammála. Ég tel það sem byrjað en ekki fullkomið og ég merki það frekar en að telja það í dálknum sem hjálpar mér.

Þess vegna skiptir stigatöflunni máli. Ef sjötíu vikurnar voru fullkomnaðar á fyrstu öldinni, þá eru sýn og spádómar innsiglaðir og hið allra helgasta hefur verið smurt, og hvorugt er satt. Ef þær gilda samfelld frá tilskipuninni, þá enduðu þær fyrir löngu síðan með þriðjungi tilgangs síns óuppfyllts. Eitthvað í röðinni er óklárað - og það er ekki niðurstaða sem ég er að færa inn, það er það sem vers 24 krefst af hverjum þeim sem les það.

Skipunin og 483 árin

Vers 25 gefur upphafspunktinn: „*frá útgáfu tilskipunar um að endurreisa og endurbyggja Jerúsalem.*“

Fjórar persneskar tilskipanir eru lagðar til sem frambjóðendur og aðeins ein þeirra passar við lýsinguna. Kýrus heimilaði endurbyggingu mustersins árið 538 f.Kr., en ekki borgarinnar. Daríus staðfesti sömu mustersvinnu árið 520. Artaxerxes heimilaði Nehemía árið 445 að endurbyggja múrana — tilskipun um víggirðingar, gefin út til byrlara.

Skipun Artaxerxesar til Esra á sjöunda stjórnarári hans er sú sem passar við orðin. Hún heimilar endurreisn mustersins, fjármagnar mustersþjónustuna, setur dómara og embætti og endurreisir lög Guðs sem lög landsins — endurreisn stjórnarfars, ekki aðeins viðgerðir á steinverkum. Esrabók 7 skráir þetta.

Þessi bók dagsetur þá tilskipun til ársins 458 f.Kr. og í viðauka E er útskýrt hvers vegna 457 f.Kr. er algengasta árið og hvað veldur mismuninum. Báðir eru verjanlegir; skiptingin stafar af því hvort persnesk stjórnarár eru reiknuð út frá stjórnartíðarhefðinni og af því hvort talið er frá vor- eða haustári. Ég nota 458 og

segi það frekar en að kynna það sem fastsett.

Nú talningin:

7 vikur × 7	49 ár	458 f.Kr. → 409 f.Kr.
62 vikur × 7	434 ár	409 f.Kr. → 26 e.Kr.
69 vikur × 7	483 ár	458 f.Kr. → 26 e.Kr.

(Reikningar á 1. þrepi, reiknaðar í stjarnfræðilegum árum svo að núllið sem vantar geti ekki bitið: –457)

+ 483 = 26. Langa leiðin: frá 458 f.Kr. til 1 f.Kr. eru 457 ár, eitt ár í viðbót nær 1 e.Kr., sem skilur eftir 26 ár.)

Fyrstu sjö vikurnar hafa augljósa tilvísun: vers 25 segir að borgin „*verði endurbyggð aftur, með torg og skurði, jafnvel á neyðartímum,*“ og fjörutíu og níu ára endurbygging undir andstöðu er nákvæmlega það sem Esra og Nehemía lýsa.

Messías prinsinn — smurningin, ekki fæðingin

Sextíu og níu vikurnar standa „*þangað til Messías, höfðinginn.*“ Þangað til hvað, nákvæmlega? Hann fæddist, hann var skírður, hann gekk inn í Jerúsalem, hann var krossfestur. Hver þeirra lýkur talningunni?

Titillinn ræður því. **Messías** — **מָשִׁיחַ** (*mashiach*) — þýðir *smurður* . Endinn er ekki fæðing. Það er smurning.

Jesús var smurður við skírn sína, þegar andinn kom yfir hann, og Nýja testamentið segir svo með þessum orðum. Pétur prédikar í húsi Kornelíusar: „*Þér vitið um Jesú frá Nasaret, hvernig Guð smurði hann með heilögum anda og krafti*“ (Postulasagan 10:38). Og Jesús sjálfur í samkunduhúsinu í Nasaret, las Jesaja upphátt og heimfærði það á sjálfan sig þann dag: „*Andi Drottins er yfir mér, af því að hann smurði mig*“ (Lúkas 4:18).

Þannig enda sextíu og níu vikurnar við Jórdan, árið 26 e.Kr., þegar Messías var smurður og kynntur. Lúkas 3:1 tímasetur þennan atburð á fimmtánda ríkisári Tíberíusar, og í 7. kafla er þegar sagt skýrt að þessi bók notar minnihlutaútreikninginn á því fimmtánda ári og að meirihlutinn setur það tvö ár síðar. Sá veikleiki tilheyrir þessum kafla jafnt og 7. kafla, og ég ætla ekki að láta hann ónefndan í þeim kafla sem hann hefur mest áhrif á.

„Eftir sextíu og tvær vikur“ — fyrsta bilið, og það er lítið

Vers 26 hefst þannig: „*Eftir sextíu og tvær vikur verður Messías afmáður.*“

Lestu fljótt, þar segir að krossfestingin eigi sér stað við lok sextugustu og níundu vikunnar. Lesið eins og það er skrifað, þá segir það eitthvað lausara og gagnlegra: **eftir**. Ekki á. Ekki í síðustu vikunni. Eftir.

Hebreska hefur leiðir til að segja „*strax*“, og þetta er ekki ein af þeim. Orðið er forsetning sem þýðir „*rað*“ og lætur bilið ótilgreint.

Það skiptir máli því bilið var ekki ekkert. Messías var smurður árið 26 e.Kr. og afnuminn á páska árið 30 e.Kr. — þrjú og hálft ár af opinberri þjónustu á milli þessara tveggja atburða, fjórar páskar, öll guðspjöllin.

Takið eftir hvað vers 25 og vers 26 gera á milli sín. Vers 25 telur **til** atburðar og telur hann nákvæmlega: 483 ár, til smurningarinnar. Vers 26 greinir síðan frá öðrum atburði og tengir hann við þann fyrsta með ómældu orði. **Talan er nákvæm og tengiliðurinn er opinn, og hvor um sig gerir nákvæmlega það sem hann segir.** Ekkert hér er verið að teygja. Bók sem fullyrðir að sjöurnar séu teygjanlegar þyrfti að svara fyrir 1260 daga síðar; bók sem tekur fram að *eftir* sé ekki mæling hefur ekkert fullyrt um sjöurnar.

Hafðu þennan greinarmun. Hann kemur aftur fram í 11. kafla í annarri mynd.

Tveir menn í einni vísu

Allt í þessari bók sem varðar sjötíustu viku Daníels snýst um eitt vers og spurningu sem það vers svarar aldrei beint: **hver er „hann“?**

„Og hann mun staðfesta sáttmála við marga í eina viku, en um miðja vikuna mun hann afnema sláturfórn og matfórn. Og á vængjum viðurstyggðanna mun koma sá sem eyðileggur, jafnvel þar til algjör tortíming, sú sem ákveðin er, verður úthellt yfir þann sem eyðileggur.“ — Daníel 9:27

Lestu þetta sem einn maður í gegn og þú færð þá túlkun sem flestum kristnum mönnum hefur verið kennt: komandi andkristur undirritar sjö ára sáttmála við Ísrael, brýtur hann eftir þrjú og eitt

hálftr ár, stöðvar fórnirnar í endurbyggðu musteri og setur upp viðurstyggðina. Sérhver þáttur vinsælu tímalínunnar um endalokin er byggður á þeirri túlkun á þessari einu setningu.

Lestu þetta sem tveir menn og þú skilur það sem bókin heldur fram: Messías staðfestir sáttmálann og bindur enda á fórnarkerfið með því að uppfylla það, og önnur persóna — eyðileggjandinn — birtist í aftari hluta verssins.

Þannig að öll uppbyggingin byggist á því hvar og hvort viðfangsefnið breytist. Hér eru þrjár prófanir, og allar þrjár eru hlutir sem þú getur athugað í textanum sjálfum frekar en að taka frá mér.

Próf eitt — málfræðin markar breytinguna

Skoðið hvernig helmingarnir tveir vísa til viðfangsefna sinna.

Í fyrri helmingnum er enginn leikari nafngreindur. Tvær þriðju persónu sagnir, báðar með frumlagið inni í sögninni: **יֵרָבֵה** (*vehigbir*), „og hann mun gjöra sterkan“ og **יָשָׁבִית** (*yashbit*), „hann mun hætta.“ Ekkert nafnorð. Lesandinn á að halda áfram með efni frá versí 26.

Síðan hættir seinni helmingurinn því. Hann útvegar leikara: **מֶשֹׁמֶם** (*meshomem*), lýsingarháttur

— „sá sem eyðileggur,“ sá sem eyðileggur. Og það gerir það aftur alveg í lokin með **שֹׁמֵם** (*sómi*).

Þetta er raunverulegt merki um uppbyggingu og auðvelt er að missa af því í ensku. Hebreska kynnir ekki nýtt nafnorð fyrir frumlag sem er þegar í gangi. Þú berð með þér óbeint frumlag svo lengi sem það helst það sama og þú nefnir nýtt þegar það breytist. Versið heldur áfram með ónefndan „hann“ og nefnir síðan einhvern.

Þetta segir þér ekki í sjálfu sér *hver* sá ónefndi er. Það segir þér að maðurinn í lok verssins er ekki bara maðurinn í upphafi þess sem heldur áfram.

Próf tvö — sögnin „sáttmáli“ er röng sögn til að gera sáttmála.

Hebreska notar staðlað orðatiltæki fyrir að gera sáttmála, en það er ekki það sem Daníel notar.

Venjulega orðatiltækið er **כָּרַת בְּרִית** (*karat berit*), „að gera sáttmála“ — orðasambandið sem notað er þegar Guð gerir sáttmála við Nóa, Abraham, við Sínaí, Davíð. Það kemur fyrir um allt Gamla testamentið. Ef Daníel átti við að

einhver *gerði* sáttmála, þá er það orðasambandið sem er tilbúið.

Hann notar það ekki. Hann skrifar **יִרְתֶּבְּ יִרְבֶּה הֵג** — Hiphil af **גָּבַר** (*gabar*), sem hefur í merkingunni að vera sterkur, að sigra, að gera máttugan. Í orsakamyndinni þýðir það að styrkja, að efla, að gera fastan.

Þú styrkir ekki eitthvað sem er ekki enn til. Sögnin gerir ráð fyrir sáttmála sem þegar er í gildi og lýsir því að einhver styrki hann — sem er lýsing á því sem Messías gerði við sáttmálann sem Guð hafði þegar gert, og undarleg leið til að lýsa sjö ára sáttmála sem er undirritaður í fyrsta skipti.

Takið einnig eftir hverjum sáttmálinn er við: **יְיָ אֱלֹהֵינוּ** (*la-rabbim*), „með hinum mörgu“. Þessi orðasamband er ekki

hlutlaus. Þetta er orðaforði þjóns Jesaja, sem „mun réttlæta marga“ og „bera syndir marga“ (Jesaja 53:11–12) — og þetta er orðaforði Jesús greip til við borðið: „Þetta er blóð mitt, blóð sáttmálans, sem er úthellt fyrir marga til fyrirgefningar synda“ (Matteus 26:28). Sáttmáli, úthellt, fyrir marga. Hann er að vitna í þetta vers.

Próf þrjú — maðurinn í lok verssins er maðurinn sem dómurinn fellur yfir

Þetta er sterkasta útgáfan af þessum þremur í ensku, og henni fylgir eitt skilyrði sem ég mun nefna í lokin frekar en að grafa.

Fylgdu síðustu setningunni alveg til enda. Eyðilegging — „*algjör eyðilegging, sem er fyrirskipuð*“

— er **hell**t yfir þann sem eyðileggur.

Hver sem er viðfangsefni seinni helmingsins, þá er það hann sem hin fyrirskipaða tortíming lendir á. Hann er ekki bara að leika; hann er dæmdur.

Spyrjið nú hvort það geti verið sami maðurinn og staðfestir sáttmálann við hina mörgu.

Það getur það ekki. Ekki á kenningarlegum forsendum — á forsendum setningarinnar. Önnur persónan styrkir sáttmála og bindur enda á fórnarkerfið. Hin fremur viðurstygð, eyðileggur og dómur úthelltur yfir sig. Ein persóna þyrfti að vera bæði staðfestandi sáttmálans og viðfangsefni hinnar fyrirskipuðu reiði í einu versi.

Þetta er hreinasta línan sem völ er á: versið skilgreinir viðfangsefni seinni helmingsins sem það sem tortíming fellur á.

Og nú skilyrðið sem ég lofaði.

Síðasta orðið í versinu er **שׁוֹמֵם** (*shomem*), og þýðingar eru skiptar um það. NASB, ESV, NIV, NET, CSB og NLT túlka það allar sem umboðsmann — *eyðileggjandinn* , sá sem eyðileggur.

Í KJV, NKJV og ASV er þetta lesið sem ástand — *hið eyðilega* , sem þýðir rústuð borg eða fólk. Í eldri túlkuninni er eyðileggingin hellt yfir fórnarlambið frekar en gerandann, og þetta próf missir gildi sitt.

Ég nota NASB og nútíma samstaða er um það. En lesandi sem vinnur út frá King James bókinni hefur raunverulega spurningu hér og á skilið að fá hana sagt frekar en að uppgötva hana sjálfur.

Það sem lifir af hvort sem er : fyrra orðið af tveimur, **מֶשׁוֹמֵם** (*meshomem*) í orðasambandinu „á vængjum viðurstygðða mun sá koma sem eyðileggur“ er

áhrifamikið í hverri lestri. Nýr aðili er nefndur og hann er að eyðileggja. Þannig að tvíþætt uppbygging verssins — prófa niðurstöðu sína — stendur óháð því hvernig lokaorðið fer. Það er einungis þýðingin sem ræður úrslitum.

Þar sem línan liggur

Að setja þetta þrennt saman:

	Efni	Það sem hann gerir
27a	ónefndur „hann“ borið frá v. 26	styrkir sáttmála við hina mörgu · lýkur fórn og fórnföngum um miðja sjö daga
27b	<i>mesómem</i> — hinn eyðileggjandi, nýlega nefnt	kemur á væng viðurstyggða · eyðileggur · lætur úthella yfir sig hina fyrirskipuðu tortímingu

Brotið fellur á „*og á vængjum viðurstyggðanna.*“ Áður en það er gert er sáttmáli styrktur. Eftir það er nýr aðili nefndur og hann dæmdur.

Hver er „prinsinn sem koma skal“?

Ekki er hægt að útkljá fornafnsspurninguna í vers 27 án þess að útkljá þetta, svo hún á heima hér.

„...*og fólk hins komandi höfðingja mun eyða borgina og helgidóminn.*“ — Daníel 9:26b

Þrír frambjóðendur eru lagðir til og einn þeirra er útilokaður samkvæmt ákvæðinu sjálfu.

Fyrst, nokkur orð um orðið. *Prinsinn* hér er נגיד (*nagid*), og það er ekki titill sem er ætlaður góðum mönnum. Esekíel 28:2 notar það um höfðingja Týrusar — persónu sem spámennirnir lýsa með fordæmandi orðum. Það er almennt orð yfir þann sem leiðir: konunga, hershöfðingja, musterisembættismenn, erlenda stórveldi, óguðlega valdhafa. Þannig er ekki hægt að útiloka neinn frambjóðanda eingöngu á þeirri forsendu að *höfðingi* hljómi of virðulegur fyrir hann, og engan er hægt að taka með á þeirri forsendu að það hljómi of virðulegur fyrir neinn annan.

Frambjóðandi eitt: framtíðar andkristur. Þetta er staðlaða ráðstöfunarskilgreiningin og hún er kjarninn í sjö ára sáttmálanum — komandi

prinsinn í versí 26 verður „hann“ í versí 27, undirritar sáttmálann og brýtur hann. Allt sem þessi bók færir rök gegn er háð því. Það er líka sú túlkun sem krefst þess að eyðilegging borgarinnar og helgidómsins í versí 26 sé annað hvort annar atburður en árið 70 e.Kr. eða undarlega langur sviga.

Annað dæmið: Messías. Það er að segja, báðir prinsarnir eru Jesús — *Messías prinsinn* í versí 25 og *prinsinn sem koma skal* í versí 26. Þetta er aðlaðandi vegna þess að það fjarlægir andkrist alveg úr Daníel 9, sem er það sem röksemdafærslan þarfnast.

En lestu setninguna sem hún birtir. **Þjóð prinsins eyðileggur borgina og helgidóminn.** Jerúsalem og musterið voru eyðilögð árið 70 e.Kr. af rómverskum hersveitum. Samkvæmt þessari túlkun er rómverski herinn *fólk Jesú*. Hans eigið fólk voru Gyðingar, og Gyðingar eyðilögðu ekki þetta musteri — þeir dóu í því.

Réttmæta mótbáran er sú að Ritningin þrýstir erlendum herjum í þjónustu Guðs og gerir síðan tilkall til þeirra: Nebúkadnesar er „*þjónn minn*“ (Jeremía 25:9), Assýría er „*sproti reiði minnar*“ (Jesaja 10:5) og Kýrus er *kallaður Messías* Guðs, smurði hans (Jesaja 45:1). Þannig að sú hugmynd að Róm hafi verið verkfæri dóms Krists yfir borginni er ekki fáránleg — Jesús sjálfur hafði dæmt þá í Lúkasi 19.

Engu að síður er „*fólk höfðingjans*“ eignarfall, og eignarfall lýsir eðlilega fólkinu sem maður tilheyrir eða stjórnar, ekki fólkinu sem Guð notaði eitt sinn gegn einhverjum öðrum. Lesturinn verður að vera nákvæmlega á þeim stað þar sem versíð er hvað áþreifanlegast.

Það er önnur útfærsla á þessari túlkun sem vert er að taka alvarlega, því það er sú sem ég hélt fram um tíma: að *fólkið* eru Gyðingar — fólk Messíasar — og að musterið féll vegna þess að þeir höfnuðu honum.

Guðfræðin á bak við það er rétt en málfræðin ekki, og hægt er að aðgreina þetta tvennt skýrt.

Guðfræðin fyrst vegna þess að hún er sönn og skiptir máli. Musterið var eyðilagt sem dómur fyrir höfnun Messíasar. Það er ekki ályktun; það er það sem Jesús sagði fyrirfram, með berum orðum. „*Sjá, hús ykkar verður látið í eyði*“ (Matteus 23:38). „*Þeir munu ekki skilja eftir stein yfir steini í ykkur, af því að þið þekktuð ekki tíma vitjunar ykkar*“ (Lúkas 19:44). Orsök ársins 70 e.Kr. var það sem gerðist árið 30 e.Kr.

Nú málfræðin. Í versí 26 stendur hebreska orðin **אֲנִי הַגִּיד מִן תְּחִלָּה יֵשׁוּעַ בְּיָד קְהָל** — hlutirnir sem eru settir framan á til áherslu, og *borgin og helgidómurinn*, síðan sögnin **תְּחִלָּה יֵשׁוּעַ** (*yashchit*), „hann mun tortíma“, og síðan frumlag þess: **אִם** (*am*), *fólk höfðingja*, hins komandi.

Am er frumlag sagnarinnar. Fólkið er það sem eyðileggur. Þannig að túlkun sem gerir þá að Gyðingum felur í sér versið sem segir að Gyðingar hafi eyðilagt borgina og helgidóminn — og Gyðingar eyðilögðu ekki musterið. Þeir voru settir í umsátur inni í því og dóu í vörn þess.

Munurinn er á **orsök** og **geranda**, og Ritningin greinir þau að hér. Daníel 9:26 nefnir gerandann — fólk komandi höfðingja, hver sem sá höfðingi reynist vera. Jesús nefnir orsökina: þeir þekktu ekki tíma heimsóknar sinnar. Enginn þarf að velja. Höfnunin leiddi til dómsins; hersveitirnar framkvæmdu hann.

Og takið eftir hvað kemur í ljós þegar þið leyfið hverjum texta að vinna sitt eigið hlutverk. **Daníel gefur upp röðina**

— Messías afmáður, síðan borgin og helgidómurinn eyðilagðir. **Jesús gefur ástæðuna. Esekíel 4 gefur upp tímabilið** — fjörutíu ára dóms Júda, frá 30 til 70 e.Kr., sem 7. kafli notar til að festa klukkuna sína. Þrír textar, einn atburður, hver gefur það sem hinir sleppa. Það er betri niðurstaða en að láta eitt vers bera öll þrjú.

Þriðji frambjóðandi: Títus. Títus Flavíus Vespasíanus stjórnaði umsátri Jerúsalem árið 70 e.Kr. Hann var sonur ríkjandi keisara og erfingi aðalhöfðingjans — rómverskur prins í einföldustu merkingu þess orðs. Og fólk *hans*, hersveitirnar, gerðu nákvæmlega það sem versið segir: þeir eyðilögðu borgina og helgidóminn.

Það er líka atriði í röðinni sem er honum í hag. Vers 26 hefur einmitt sagt að *Messías verði afmáður*. Að kynna síðan þennan sama Messías aftur, í næsta andrá, sem *prinsinn sem koma á* væri undarlegt - hann hefur einmitt verið lýst sem afmáður, og *koma* er undarleg leið til að tala um hann á þeirri stundu. Lesið sem tvær persónur, versið er einfaldlega í tímaröð: Messías er afmáður, og eftir það eyðileggur fólk komandi prins borgina. 30 e.Kr., síðan 70 e.Kr., í réttri röð.

Það passar við atburðinn og það passar við aðilann. Það krefst ekki mikillar eignarfalls og engrar rökræðu um hvort hægt sé að kalla heiðinga heri fólk einhvers — hersveitirnar voru ótvírætt fólk Títusar. Og það setur spádóm Daníels beint á umsátrið sem 7. kafli notar sem akkeri klukku Júda, sama árið 70 e.Kr. sem náðist úr allt annarri átt.

Það sem ég er að fullyrða og það sem ég er ekki að fullyrða

Ég legg Títus fram sem sennilega túlkun og fullyrði ekki meiri vissu en það. **Ég er ekki ákveðinn á milli hans og Messíasar**. Spurningin snýst um hebreska setningafræði og fyrri reglur tungumálsins, og fræðimennirnir sem hafa eytt ævi sinni í að rannsaka þann texta eru ósammála um það.

Það sem skiptir máli fyrir þessa bók er þrengra en spurningin sjálf, og ég vil vera

nákvæmur með það.

Röksemdafærslan hér þarf ekki að vita hvort prinsinn sé Títus eða Messías. Hún þarf ekki að prinsinn sé andkristur.

Fylgdu því eftir. Ef prinsinn er Títus, þá færir næsta fyrri reglan Títus vers 27.

— sem myndi fela í sér rómverskan hershöfðingja sem styrkir sáttmála við hina mörgu og bindur enda á fórnir og fórnir. Enginn heldur því fram og ekkert styður það, þannig að fornaðnið verður að ná lengra aftur, til Messíasar. Ef prinsinn er Messías í staðinn, þá lendir fornaðnið beint á Messías. **Báðar leiðirnar lenda á sama stað.** Aðeins þriðja lesturinn — andkristur í framtíðinni — setur undirritanda sáttmála í vers 27, og það er sá sem sjö ára ramminn byggir á.

Það sem gerir þetta er því ekki að bera kennsl á prinsinn. Það er þetta: **eyðileggingin sem lýst er í vers 26 er árið 70 e.Kr., og prinsinn sem fólkið sem framdi hana tilheyrði árið 70 e.Kr.** Borgin var eyðilögð. Helgidómurinn var eyðilagður. Það er fullgerður atburður með dagsetningu, og maður sem fólkið sem framdi þetta var lifandi til að sjá það. Að lesa hann sem stjórnanda enn í framtíðinni á okkar eigin öld krefst þess að meðhöndla „fólk prinsins“ sem fjarlægja forfeður einhvers sem enn er ekki fæddur - sem er töluverð þyngd fyrir eignarhaldsmann að bera, og það er sú burðarforsenda um ramma sem hefur mótað væntingar stærstan hluta kristna heimsins.

Tveir höfðingjar, þá ekki þrír — og ég hef lauslega umsögn um þann seinni. **Messías höfðinginn er Jesús. Höfðinginn sem koma skal tilheyrði fyrstu öldinni, hvort sem það er Títus sem stjórnaði umsátrinu eða Drottinn sem dæmdi hann.** Andkristur er ekki í þessu vers. Hann þarf ekki að vera það, og það að setja hann hér var það sem skapaði ruglinginn í upphafi.

Og nú erfiði hlutinn

Þriðja prófið staðfestir að seinni helmingurinn fjallar ekki um Messías. Það staðfestir ekki að fyrri helmingurinn sé ...

Til þess byggir bókin á röksemdafærslunni sem sett var fram fyrr í þessum kafla — að eintalan „hann“ í vers 27 vísi aftur til „Messíasar“ í vers 26 frekar en til „höfðingjans sem koma skal.“ **Flestir nútímaskýrendur hafna þessari túlkun.**

Ástæða þeirra er góð og hún er kölluð reglan um næsta forgangsorð: þegar fornafn getur átt við fleiri en eitt nafnorð á undan, vísar það venjulega til þess sem er næst. „Höfundurinn sem koma skal“ stendur nær vers 27 en „Messías“ . Samkvæmt venjulegri reglu vinnur höfðinginn.

Eins og sýnt er hér að ofan er hægt að halda þeirri mótmælastöðu í skefjum — ef prinsinn er persóna frá fyrstu öldinni, þá verður fornafnið að vísa aftur til Messíasar samt sem áður, því enginn prins frá fyrstu öldinni staðfesti sáttmála við hina mörgu. En málfræðilega atriðið stendur eitt og sér og ég ætla ekki að afneita því. Það er sterkasta atriðið sem hinn aðilinn hefur hér.

Mótrökin — að orðasambandið sé „*fólk höfðingjans*“. Þannig að aðalnafnorðið er *fólk*, og fleirtöluheiti er lélegur forliður fyrir eintöluform nafn — eru raunveruleg röksemdafærsla, og það er sú sem fyrsta bók mín studdist við. Ég held samt að hún hafi gildi. En hebreska leyfir nafnorði í eignarfalli að þjóna sem forliður, og hver sem segir þér þetta útskýrir spurninguna er að ýkja.

Hér er staðan mín, í einni málsgrein, svo enginn þurfi að álykta það:

Málfræði ein og sér er höfðingjanum í hag. Orðaforði og samhengi eru Messías í hag. *Higbir* er röng sögn til að undirrita sáttmála og rétt sögn til að styrkja núverandi sáttmála. *La-rabbim* er orðaforði þjóna. Að binda enda á fórn og fórn er það sem Hebreabréfið segir að Kristur hafi gert - „*með einni fórn hefur hann fullkomnað að eilífu þá sem helgaðir eru*“ - og það er sérkennilegt að eigna andkristi, sem myndi trufla fórnirnar frekar en að uppfylla þær. Ég veg þau þyngra en nálægð. Einhver getur vegið þau á hinn veginn og rökrætt heiðarlega.

(Annað þrep fyrir tveggja manna uppbyggingu — próf eitt og tvö gera það og hvorugt þeirra er háð umdeildri þýðingu. Þriðja þrep fyrir að bera kennsl á 27a sem Messías: rökstudd túlkun gegn núverandi meirihluta, sögð skýrt frekar en kynnt sem afdráttarlaus. Þriðja prófið er annað þrep um NASB og fjölskyldu þess og stenst ekki þýðingu KJV á lokaorðunum.)

Hvað þetta gerir og hvað ekki ræður

Það ákveður að Daníel 9:27 innihaldi tvær tölur, sem er nóg til að brjóta sjö ára sáttmálarammann sem byggir á því að ein sé til staðar.

Það ákveður ekki sjálft hvenær helmingar sjötíustu vikunnar eiga sér stað. Það er verkefni næsta kafla - og það er vert að taka fram að spurningarnar tvær eru aðskiljanlegar. Lesandi gæti samþykkt allt í þessum kafla og samt sett alla sjötíustu vikuna í framtíðina. Það sem hann gæti ekki gert er að halda áfram að lesa vers 27 eins og einn maður undirritar og brýtur síðan sáttmála, því versið nefnir annan aðila og dæmir hann síðan.

Bilið — það sem erfiðast er að verja í þessari bók

Við höfum nú allt nema þann hluta sem gerir allt rammann að verkum, svo við

skulum hafa það úti.

Sjötíu vikurnar eru 490 ár. Sextíu og níu þeirra náðu frá 458 f.Kr. til 26 e.Kr. án truflana. Sjötíusta vikan er sjö ár. Vers 27 segir að sáttmáli sé styrktur í eina viku og eitthvað gerist *í miðri vikunni* — þremur og hálfu ári síðar.

Þessi bók segir að vikan sé þjónusta Jesú, frá 26 til 30 e.Kr. sem hann framkvæmdi sjálfur, og seinni helmingurinn er enn framundan og það er okkar, hans tveggja votta, að framkvæma.

Sem þýðir að um tvö þúsund ára bil er innan sjö ára tímabils.

Segðu það skýrt, því gagnrýnandi mun gera það: truflunin er fjórum sinnum lengri en allur spádómurinn sem hún truflar. Fjögur hundruð og níutíu ár, ákveðin sem eining, með tvö þúsund ára bili í síðustu sjö þeirra. Ekkert í Daníel 9 boðar slíkt bil. Það er ekkert vers sem segir *að þá muni talningin hætt*a.

Svo hér er málið, og þú getur vegið og metið það.

Í fyrsta lagi: vers 24 þvingar einhvers konar ófullkomleika upp á alla. Hvað sem þú gerir við skarðið, þá hafa þrjú af sex fyrirskipuðu markmiðunum ekki gerst. Sýn og spádómar eru ekki innsiglaðir. Hið allra heilaga er ekki smurt. Sá sem segir að sjötíu vikurnar hafi lokið á fyrstu öldinni verður að útskýra hvernig fyrirskipað markmið lauk með þriðjungi af tilgangi sínum ólokið. Ókláraða málið er ekki mín uppfinning; það er í textanum og hver lestur verður að taka tillit til þess. Spurningin er aðeins *hvar* ófullkomleikinn liggur.

Í öðru lagi: textinn skiptir vikunum sjálfur. Guð sagði ekki „sjötíu vikur“. Hann sagði sjö vikur og sextíu og tvær vikur og fjallaði síðan um síðustu vikuna sérstaklega í sínu eigin versi. Eitt samfelld tímabil þarf ekki að vera borið fram í þremur hlutum. Skiptingin er í versi 25 áður en nokkur túlkur snertir hana.

Í þriðja lagi: Spádómurinn fjallar sérstaklega um ákveðna þjóð og ákveðna borg. „Sjötíu vikur eru ákveðnar fyrir lýð þinn og þína heilögu borg.“ Ekki fyrir heiminn. Fyrir Ísrael og Jerúsalem. Klukka sem ákveðin er fyrir þjóð er að minnsta kosti skiljanleg eins og klukka sem stoppar þegar Guð snýr sér annað – og Nýja testamentið lýsir nákvæmlega slíkri stefnubreytingu, þar sem heiðingjar eru græddir inn og Ísrael hertist að hluta „þar til heiðingjarnir eru komnir inn í fyllingu sína.“ Hvort sem þú samþykkir þetta rammaverk eða ekki, þá er þetta ekki tilfallandi uppfinning sem búin var til til að bjarga Daníel; þetta er frásögn Páls sjálfs af þeim tíma sem við lifum í.

Í fjórða lagi, og þetta er það sem ég myndi halda: Jesús sýndi fram á ómerkt skarð innan spámannlegrar setningar og gerði það af ásettu ráði.

Í samkunduhúsinu í Nasaret var honum afhent Jesaja og hann las þetta:

„Andi Drottins er yfir mér, því að hann hefur smurt mig. Hann hefur sent mig til að boða fátækum frelsun og blindum sjón, til að leysa kúgaða og kunngjöra náðarar Drottins . “ — Lúkas 4:18-19

Þá segir Lúkas: *„Hann lokaði bókinni, gaf hana þjóninum og settist niður“* – og sagði við þá: *„Í dag hefur þessi ritning rætst fyrir áheyrn yðar.“*

Hann hætti miðri setningu. Hér er Jesaja 61:2 í heild sinni, og punkturinn þar sem hann lokaði bókrollunni er merktur:

*„Til að boða náðarar Drottins ← **Hann nam staðar hér og hefndardag Guðs vors; til að hugga alla syrgjendur.**“*

Eitt vers. Þrjár setningarliðir. Hann las það fyrsta, sagði þeim að það hefði ræst þann dag og settist niður fyrir það annað — og hefndardagurinn er enn ekki kominn.

Þetta er að minnsta kosti tvö þúsund ára bil á milli tveggja setninga í sama versi, sem er ekki merkt af neinu í hebresku. Við vitum að það er til staðar aðeins vegna þess að Drottinn hætti að lesa og settist niður.

Þannig að andmælin *„spádómur virkar ekki þannig“* hafa svar, og svarið er að Jesús las það þannig opinberlega og sagði söfnuðinum að hann hefði rétt uppfyllt fyrri helming setningar þar sem seinni helmingurinn var enn óútfylltur. Ef bil getur fallið á milli tveggja setninga í einu versi, getur það fallið á milli tveggja helminga af einni viku.

Það sem þessi röksemdafærsla gerir ekki. Hún sýnir að mögulegt er að bil sé í spádómsritum; hún sýnir ekki að *þetta* bil sé raunverulegt, að það sé tvö þúsund ár eða að það endi árið 2027. Jesaja 61 gerir mótbárana yfirvofanlega. Hún færir ekki rök fyrir því.

(Þrep 3 Bilið er ályktað út frá ókláruðum markmiðum vers 24 og varið með fordæmum. Það kemur ekki fram í Daníelsbók. Ef þú telur það ófullnægjandi, þá ert þú að svara rétt miðað við sönnunargögnin - þetta er ályktun og ég hef ekki klætt hana sem neitt annað.)

Eitt greinir útgáfu þessarar bókar af bilinu frá þeirri óljósari. **Hún hefur endi.** Bilið nær frá páskum árið 30 e.Kr. til tuttugasta og sjöunda apríl 2027. Þetta er fullyrðing með tveimur dagsetningum, og önnur þeirra er nógu nálægt því að geta verið röng opinberlega innan árs. Bilkennning sem hægt er að staðfesta er allt önnur tegund en bilkenning sem einungis tekur til sín það sem sagan leiðir í ljós.

Það sem 8. kafli gefur okkur

- Sjötíu og sjö eru 490 ár, og sjöurnar eru ár. (*Annað stig - hebreska og nær alheims samhljóðinn.*)
- Sex markmið eru ákveðin fyrir tímabilið; þrjú eru án efa náð, eitt er umdeilanlegt, tvö eru það greinilega ekki. **Röðin er ókláruð, óháð því hvernig hún er lesin.** (2. þrep.)
- Skipunin er fyrirmæli Artaxerxesar til Esra árið 458 f.Kr. (2. þrep, með 457 f.Kr. sem lifandi valkost — Viðauki E.)
- 458 f.Kr. + 483 ár = 26 e.Kr. (*Reikningar á 1. þrepi byggðar á dagsetningu 2. þrepis úrskurðarins hér að ofan — breytið úrskurðinum og summan færist með honum.*)
- Að árið 26 e.Kr. sé einnig árið sem hann var smurður við Jórdan. (*Þriðja þrepið, og sérstaklega: það byggir á minnihlutastjórnarreikningi á fimmtánda ári Tíberíusar, eins og fram kemur í 7. kafla og aftur hér. Reikningurinn og auðkenningin eru tvær fullyrðingar og þær falla hvoru fyrir sig.*)
- Eftir sextíu og tvær vikur — ekki á — eru þrjú og hálf ár frá smurningunni til krossins. **Talan er nákvæm; tengiliðurinn var aldrei mæling.** (2. þrep.)
- Daníel 9:27 inniheldur tvær persónur, ekki eina — nýtt umboðsmannsefni er nefnt í seinni helmingnum. (2. þrep). Að önnur persónan sé maðurinn sem fyrirskipað tortíming fellur á er 2. þrep varðandi NASB og fjölskyldu þess og stenst ekki þýðingu James King á lokaorði verssins.
- Sáttmálinn er *styrktur*, ekki skorinn. Messías staðfestir núverandi sáttmála við hina mörgu; hann undirritar ekki sjö ára sáttmála. (*Þriðja þrepið, og þessi bók er lesin gegn núverandi meirihluta.*)
- Prinsinn sem fólkið sem eyddi borginni tilheyrði fyrstu öldinni — Títus eða Drottinn sem dæmdi hann. Ekki persóna sem er enn í framtíðinni. (*Þriðja þrepið, og röksemdafærslan fer ekki eftir því hvoru megin hún er.*)
- Þrjú og hálf ár af sjötíustu vikunni eru enn óuppfyllt. (*Þriðja stigið — bilið.*)

Restin af bókinni fjallar um þegar þessi þrjú og hálf ár hefjast.

IV. HLUTI — SAMLEITNI

Tvær klukkur í viðbót og úttekt á því hvað fjórir samningar eru virði.

Kafli 9 — Fjórar klukkur, eitt ár

Tvær klukkur hafa verið í gangi síðan í 6. kafla. Þessi kafli byrjar á tveimur í viðbót og gerir síðan eitthvað sem flestar bækur af þessu tagi gera aldrei: hann spyr hversu mikið fjórir samningar eru virði þegar litið er á hvaðan hver og einn fær hluta sína.

Stutta útgáfan, svo þið vitið hvar við endum. **Tvær af þessum fjórum klukkum eru mikils virði. Ein er einhvers virði. Ein er veikasti hluturinn í þessari bók og ég ætla að raða henni síðast sjálfur frekar en að láta gagnrýnanda gera það fyrir mig.**

Þar sem við erum nú þegar stödd

Úr 6. og 7. kafla, í stuttu máli:

Ísrael. Esekíel 4 tilgreinir 390 ár. Þau líða fram eftir misheppnaða umsátur Assýringa árið 701 f.Kr. og deyja árið 311 f.Kr. án iðrunar. Þriðja Mósebók 26 margfaldar dóminn með sjö. $390 \times 7 = 2730$, afplánað fram eftir umsátrinu. **701 f.Kr. + 2730 = 2030 e.Kr.**

Júda. Esekíel 4 tilgreinir 40 ár. Þau ná frá krossfestingunni árið 30 e.Kr. upp í umsátrið árið 70 e.Kr. án iðrunar. 3. Mósebók 26 margfaldar og margfaldar síðan aftur. $40 \times 7^2 = 1960$, þjónað fram eftir umsátrið. **70 e.Kr. + 1960 = 2030 e.Kr.**

Nú hin tvö.

Þriðja klukkan — tveir dagar og fjörutíu jubileum

Hósea talar fyrir hönd fólks sem er undir dómi og hefur enn ekki snúið við:

„Komið, snúum okkur aftur til Drottins. Því að hann hefur sundrað oss, en hann mun lækna oss, hann hefur sært oss, en hann mun binda um oss. Hann mun lífga oss við eftir tvo daga, hann mun reisa oss upp á þriðja degi, svo að vér megum lifa fyrir hans augliti.“ — Hósea 6:1–2

Tveir dagar, svo sá þriðji. Lesið sem venjulegir dagar er þetta máltæki um skjótan bata, og það er réttmæt túlkun.

Spámannlega séð er þetta spennuskeið — og Pétur gefur upp viðskiptahlutfallið sem gerir það að einu:

„En þetta eitt látið yður ekki fram hjá, þér elskuðu, að einn dagur er hjá Drottni sem þúsund ár og þúsund ár sem einn dagur.“ — 2. Pétursbréf 3:8

Tveir dagar eru tvö þúsund ár. Rífigunni hófst þegar þjóðin hafnaði Messías hennar og hús hennar var skilið eftir í eyði; endurlífgunin kemur tvö þúsund árum síðar og þriðji dagurinn — þúsaldarríkið — fylgir í kjölfarið.

30 e.Kr. + 2000 ár = 2030 e.Kr.

Það er önnur leið til að telja sama tímabil sem lendir eins, og hún er setningar virði því hún er byggð á Tórunni frekar en máltæki. Í 3. Mósebók 25 er fagnaðarár fimmtíu ár — sjö hvíldarárshringrásir og síðan fimmtugasta, þar sem skuldir eru felldar niður, þrælar frelsaðir og land skilað upprunalegum eiganda. Fjörutíu fagnaðarár eru tvö þúsund ár, og fjörutíu er tala Ritningarinnar fyrir prófunartímabil.

Tvö þúsund ára prófraun, sem endar með lausn þess sem var fyrirgert. Það er það sem fagnaðarár er fyrir. Hvort sem þú nærð tölunni með tveimur dögum Hósea eða með fjörutíu fagnaðarárum, þá kemur þú til ársins 2030.

(Þriðja þrep. Lestur Hóseabókar, sem tekur mið af öld, er dæmigerð, ekki tilgreindur. Lína Péturs fjallar um tengsl Guðs við tíma, ekki afkóðunarhring, og vandvirkir lesendur beita henni varlega en ég hef gert hér. Þessi klukka er röksemdafærsla byggð á mynstri og ég lít lausar á hana en þær tvær á undan henni.)

Fjórða klukkan — kynslóðin og mótbáran sem ég ætla að gera við þig

Jesús, eftir dæmisögunni um fíkjutréð:

„Sannlega segi ég yður: Þessi kynslóð mun ekki líða undir lok, uns allt þetta er komið fram.“ — Matteus 24:34

Og lengd kynslóðar, úr sálmi Móse:

„Ævidagar okkar eru sjötíu ár, eða ef styrkur okkar er til staðar áttatíu ár.“ — Sálmur 90:10

Svo: einhver atburður hefst kynslóðar, og áttatíu árum síðar er sú kynslóð sem sá hann ekki enn látin.

Atburðurinn sem þessi bók notar er ekki sá sem flestir kennarar nota. Þann **23. janúar 1950** samþykkti Knesset með 60 atkvæðum gegn 2 að lýsa Jerúsalem sem höfuðborg Ísraels.

1950 + 80 = 2030 e.Kr.

Nú, áður en þú vekur máls á því, þá er hér mótmælin, og þau eru sterk.

Allir aðrir nota 1948. Ísrael endurfæddist sem þjóð 14. maí 1948, og ef einhver nútímaatburður hóf spámannlega kynslóð, þá er það augljósasti kosturinn. Og 1948 gefur ekki 2030. Það gefur 2028.

Verra en það. Leyfðu mér að setja allt töfluna á síðuna, þar á meðal reitina sem gera mig vandræðalega:

Byrjunarviðburður	+ 70 ár	+ 80 ár
Ísrael endurfæddur — 14. maí 1948	2018 · þegar liðið	2028
Knesset lýsir yfir Jerúsalem	2020 · þegar liðið	2030
höfuðborgin — 23. janúar 1950		
Jerúsalem sameinað á ný — júní 1967	2037	2047

Sex mögulegar samsetningar. Nákvæmlega ein þeirra framleiðir árið 2030 og það er sú sem þessi bók notar.

Þetta er það eina viðkvæmasta í þessari bók, og það er ekkert snjallt svar við því. Báðar frjálsu ákvarðanirnar — hvaða atburður og hvaða tveggja líftíma sálmsins — verða að falla á minn veg, og þær gera það. Ef ég segði þér að líkurnar á því væru stjarnfræðilegar væri ég að móðga þig, því nákvæma lýsingin er sú að tveggja breytu klukka hitti skotmark og það væru sex leiðir til að stilla hana.

Ég get gefið þér ástæður mínar og ég vil að þú vegir þær og metir þær meðvitað um hvað þeim er beðið um að bera.

Hvers vegna borgin frekar en þjóðin? Ræðan á Ólífufjallinu fjallar um Jerúsalem, ekki um ríkismynd. Lærisveinarnir spyrja um mustervisbyggingarnar. Jesús svarar með því að segja að Jerúsalem sé umkringd herjum og Lúkas skráir klukkuna sem hann nefnir í raun: „*Jerúsalem verður troðin undir fótum heiðingja þar til tímar heiðingjanna eru liðnir*“ (Lúkas 21:24). Það sem verið er að mæla er yfirráð heiðingja yfir borginni. Þjóð getur endurfæðst á meðan höfuðborg hennar er undir erlendri stjórn - og árið 1948 var Jerúsalem einmitt það, skipt, með Gamla borgina í höndum Jórdaníu og alþjóðasamfélagið að þrýsta á að borgin yrði alþjóðavæðð. Atkvæðagreiðslan um Knesset í janúar 1950 var sú athöfn sem batt enda á spurninguna um hver höfuðborgin væri.

Af hverju áttatíu en ekki sjötíu. Sálmur 90 gefur bæði, og hann gefur þau sem bil með skilyrði: sjötíu, „*eða ef það er vegna styrkleika, áttatíu.*“ Áttatíu eru ytri mörkin. Ef við lesum Matteus 24:34 sem „*mun ekki líða undir lok*“ - kynslóðin er enn hér

þegar það gerist – þá er bent á ytri mörk frekar en innri. Takum sjötíu og kynslóðin er þegar liðin.

Þetta eru raunveruleg rök. Þetta eru augljóslega líka rök sem leiða til svarsins sem ég vil, og ég ætla ekki að þykjast hafa fundið þau ef 1950 plús áttatíu hefðu leitt til ársins 2041.

(Þrep 3 Tvær frjálssar breytur, sex samsetningar, eitt brot.)

Sjálfstæðisúttektin — sá hluti sem flestar bækur eins og þessi sleppa

Hér er spurningin sem glöggur lesandi ætti að spyrja. Ég spyr hana fyrst.

Eru þessar fjórar klukkur í raun óháðar?

Það skiptir gríðarlega miklu máli. Fjórir óháðir vitni sem eru sammála er öflugt. Fjórar frásagnir sem allar rekja til einnar heimildar eru alls ekki fjórir vitni - þær eru eitt vitni sem er endurtekið og samkomulagið á milli þeirra segir þér næstum ekkert.

Leyfðu mér þá að útskýra hvaðan hver klukka fær hluta sína.

Klukka	Textaheimild	Sögulegt akkeri	Túlkandi hreyfingar sem það þarfnast
Ísrael	Esekíel 4 · Þriðja Mósebók 26	Umsátrið 701 f.Kr.	· vinstri/hægri lengdarlestur · umsátursakir
Júda	Esekíel 4 · Þriðja Mósebók 26	Krossfesting 30 e.Kr. → Umsátur árið 70 e.Kr.	· áriðvinstri/hægri lengdarlestur · umsátursakkeri · Tíberíusarreikningur
Jubilee	Hósea 6:2 · 2 Pétursbréfið 3:8	Krossfesting 30 e.Kr.	· áriðdags-fyrir-þúsund-lesning
Kynslóð	Sálmur 90:10 Matteus 24:34	Atkvæðagreiðsla um Knesset 1950	· borg-ekki-þjóð · áttatíu-ekki-áriðsjötíu

Lestu nú yfirlitið því það eru þrjú og þau eru ekki lítil.

Ísrael og Júda deila öllu sínu rammaverki. Báðir koma úr Esekíel 4, báðir eru margfaldaðir með 3. Mósebók 26 og báðir byggja á sömu þremur

túlkunaraðferðum. Þeir eru ekki tveir vitni. Þeir eru **eitt rammaverk sem er notað tvisvar**.

Júda og Jubileumsklukkan deila akkeri. Báðar byrja frá krossfestingunni árið 30 e.Kr. Ef sú dagsetning er röng — og í 7. kafla segir að hún byggist á minnihlutaútreikningi á fimmtánda ári Tíberíusar — þá ganga tvær af fjórum klukkunum saman.

Aðeins kynslóðarklukkan er algjörlega óháð hinum. Og hún er sú veikasta af þeim fjórum.

Þetta eru óþægilegar staðreyndir og skaða orðasambandið „*fjórar óháðar klukkur*“ *verulega*. Ég hef notað þetta orðasamband. Það var of sterkt og ég læt það hér með falla.

Svo hvað er samleitnin í raun virði?

Færri en fjögur vitni. Meira en ekkert. Þetta er það sem varðveist hefur.

Ísrael og Júda eru eitt rammaverk sem notað er tvisvar — en forritin tvö deila nánast engum inntakspáttum. Mismunandi setningarlengdir, 390 og 40. Mismunandi akkeri með sjö aldir í sundur, stofnuð út frá óskyldum atburðum með óskyldum rökum. Mismunandi fjöldi margföldunar, einn og tveir. Mismunandi margfölduð hugtök, 2730 og 1960.

Þetta eru ekki tveir vitni að staðreynd. Þetta er **samræmisathugun á ramma** - og samræmisathuganir eru raunverulegs virði. Ef vinstri/hægri lestur Esekíels 4 væri röng, eða lengdarlestur Þriðju Mósebókar 26 væri röng, þá er engin ástæða fyrir því að ramminn ætti að framleiða sama árið tvisvar úr svo ólíkum inntaki. Hann hefði getað framleitt 2030 og 1990. Hann hefði getað framleitt 2420 og 2030. Kafli 7 sýndi þér nákvæmlega hversu auðveldlega það gerist þegar akkerið er fært.

Jubileumsklukkan bætir aðeins við en ekki mikið, því hún byggir á sama krossfestingardegi og klukka Júda. Það sem hún leggur til er annars *konar* röksemdafærsla — flokkunarfræðileg frekar en lagaleg — sem kemur fram á sama ári. Staðfesting frá annarri fræðigrein er eitthvað virði, en hún er ekki annað sýnishorn.

Kynslóðarklukkan bætir minnst við, af þeirri ástæðu sem fram kemur að ofan.

Þannig að nákvæma fullyrðingin um röksemdafærsluna er ekki *fjórar óháðar klukkur, allar eru þær sammála*. Hún er þessi:

Einn rammi, dreginn úr tveimur köflum Tórunnar og spádómsins, notaður

tvisvar með gjörólíkum inntaki, leiðir til sama ársins í bæði skiptin — og tvær frekari röksemdafærslur, önnur flokkunarfræðileg og hin veik, komast að sömu niðurstöðu.

Þetta er veikari fullyrðing en sú sem er á bakhlið flestra spádómsbóka. Hún er líka sönn, og sönn, minni fullyrðing endist lengur en ýkt fullyrðing. Lesandi sem skoðar þennan kafla mun komast að því að ég hef þegar sagt það versta í honum.

Röðun eigin sönnunargagna

Vegna þess að ekki allir fjórir eiga skilið sama vægi, og það er gagnlegra að segja það en tafla með fjórum jöfnum röðum:

Klukka	Styrkur	Af hverju
1 Ísrael	sterkasta	Tölur gefnar í textanum, vel staðfestar árið 701 f.Kr., ekki háðar tímaröð Nýja testamentisins. Stendur eða fellur eingöngu á Esekíel 4 og 3. Mósebók 26.
2 Júda	sterkur	Sama rammi, gjörólík inntak. Veikt vegna þess að það er háð krossfestingunni árið 30 e.Kr., sem byggir á uppgjöri minnihlutahóps.
3 Jubilee	miðlungs	Önnur rökfærsla sem nær til sama árs — en er flokkunarfræðileg og deilir akkeri Júda.
4 Kynslóð	veikburða	Tvær frjálsar breytur, sex mögulegar samsetningar, ein niðurstaða. Tekið með til að tryggja heildarmynd, ekki byggt á henni.

Ef kaflar 4 og 5 falla niður, þá fara efstu tveir saman og bókin er búin. Ef Tíberíusarreikningurinn mistekst, þá færast klukkur tvö og þrjú og aðeins Ísrael stendur eftir með vísitöluna árið 2030. Ef kynslóðarklukkan er röng breytist ekkert annað.

Þetta er raunverulega ósjálfstæðisuppbyggingin, og nú getið þið haldið mér við hana.

Það sem 9. kafli gefur okkur

- Tveir dagar Hósea ásamt þúsund ára degi Péturs gefa 2000 ár frá krossfestingunni. **30 e.Kr. + 2000 = 2030.** (*Þriðja stig - flokkunarfræðilegt.*)
- Fjörutíu fagnaðarár, fimmtíu ára, eru sama árið 2000, sem náðist í gegnum 3. Mósebók 25 í staðinn. (*Þriðja stig.*)
- Áttatíu ára kynslóð frá því að Knesset lýsti yfir að Jerúsalem yrði

höfuðborg. **1950 + 80 = 2030.** (*Þrep 3 — sex mögulegar stillingar, ein niðurstaða og töfluna er prentuð að ofan.*)

- Klukkurnar fjórar eru **ekki fjórir óháðir vitni**. Ísrael og Júda deila grind; Júda og fagnaðarársklukkan deila akkeri; aðeins kynslóðarklukkan er óháð. (*Tekið fram vegna þess að það er satt og vegna þess að lesandi myndi finna það samt sem áður.*)
- Það sem lifir af er eitt rammaverk sem er notað tvisvar með mismunandi inntaki sem lenda tvisvar á sama ári, sem staðfest er með týpufræðilegum hætti. **Það er röksemdafærslan, sett fram í raunstærð.**

Í næsta kafla hættir að spyrja hvaða ár og byrjar að spyrja hvaða dag.

10. kafli — Páskar 2030: Gildislok

Hingað til hefur bókin verið að ræða um eitt ár. Þaðan í frá er fjallað um daga og sönnunarkröfurnar verða að hækka í samræmi við það. Ár er stórt markmið. Dagur er það ekki. Þessi kafli gerir eitt: hann tekur klukku Júda, sem rennur út árið 2030, og spyr hvar árið 2030 hún rennur út.

Klukkan var alltaf hátíð eftir hátíð

Farðu aftur að því hvernig dómur Júda var metinn.

Fjörutíu árin liðu frá krossfestingunni til umsátursins — og báðir endar þess tímabils eru páskar. Jesús var krossfestur á páskum árið 30 e.Kr. Títus lokaði múrum Jerúsalem á páskum árið 70 e.Kr., þegar borgin var troðfull af hátíðarpílagrínum, og þess vegna var umsátrið sem fylgdi í kjölfarið jafn hörmuleg og það varð.

Frá hátíð til hátíðar, fjörutíu ár. Það er ekki eitthvað sem ég lagði á þetta tímabil; það er það sem atburðirnir tveir eru.

Þegar 3. Mósebók 26 margfaldar setninguna og margfaldaði setningin er afplánuð fram yfir umsátrið, þá er hún afplánuð frá páskum. Og 1960 árum síðar rennur hún út á páskum.

Páskar 70 + 1960 = Páskar 2030.

kafla var árið ákveðið. Það sem hann staðfesti ekki — og ég merkti þetta á fyrstu síðu bókarinnar frekar en að láta það líða hjá — er *hvaða dagur páskanna er*. Það er verk þessa kafla, og það er frekara skref, ekki afleiðing af útreikningunum.

Páskar eru tími, ekki dagur

Þetta er þar sem flestar meðferðir verða kærulausar, svo leyfið mér að vera nákvæmur varðandi það sem Tóran setur í raun fram.

„Í fyrsta mánuðinum, á fjórtánda degi mánaðarins um sólsetur, eru páskar Drottni til handa. Síðan á fimmtánda degi sama mánaðar er hátíð ósýrðra brauða Drottni til handa. Í sjö daga skuluð þér eta ósýrt brauð. Á fyrsta degi skuluð þér halda helga samkomu. Þér skuluð ekkert vinnuverk vinna. Í sjö daga skuluð þér færa Drottni eldfórn. Á sjöunda degi er helga samkomu. Þér skuluð ekkert vinnuverk vinna.“ — 3. Mósebók 23:5–8

Þannig að tímabilið hefur sína lögun:

Dagur mánaðarins	fyrstaHvað það er
14. nísan	Páskar - lambið slátrað í rökkrinu
15. nísan	Ósýrt brauð hefst · heilög samkoma
16.–20. nísan	millidagana
21. nísan	sjöundi dagur ósýrðra brauða · heilög samkoma

Átta dagar frá lambslátruninni til lokasamkomunnar. 2. Mósebók 12:16 gefur sama ramma: helga samkomu fyrsta daginn „og aðra helga samkomu sjöunda daginn.“ Tímabilið er sett í sviga í báða enda.

„Páskar 2030“ nefnir því átta daga, ekki einn. Sá sem segir þér að spádómstímabilið renni út „á páskum“ og gefur þér síðan eina dagsetningu hefur sleppt skrefi. Hér er skrefið.

Af hverju dómurinn rennur út í lok tímabilsins, ekki í upphafi

Setning rennur út þegar henni er lokið. Það er öll röksemdafærslan í einni línu, en hún á skilið fleiri en eina línu því valkosturinn er ekki kjánalegur.

Rökstuðningurinn fyrir 14. nísan — deginum sem lambinu er slátrað, afmæli bæði krossfestingarinnar og upphafs umsátursins — er sá dagur sem tveir endapunktur víglínunnar passa nákvæmlega saman.

Frá páskum til páska, 14. nísan til 14. nísan, er skýrasta mögulega túlkun á talningu frá hátíð til hátíðar. Ef þú vilt eingöngu vélrænt svar, þá er það það, og það gefur **17. apríl 2030.**

Rökstuðningurinn fyrir 21. nísan er sá að það sem verið er að telja er ekki afmæli heldur refsitími, og tímabil enda þegar þeim lýkur.

Og það er eitthvað sérstakt við sjöunda daginn af ósýrðu brauðinu sem gerir hann að viðeigandi endapunkti ánauðardóms.

Ísrael fór frá Egyptalandi fimmtánda. Þeir voru ekki lengur í hættu á fimmtánda. Faraó skipti um skoðun, vagnarnir komu á eftir þeim og Ísrael stóð fastur við vatnið. Það var á sjöunda degi hátíðarinnar – samkvæmt löngum gyðingatölum, 21. nísan – að hafið opnaðist, Ísrael fór yfir og vatnið huldi herinn á eftir þeim.

Fimmtándi dagurinn er sá dagur sem þeir gengu út. Tuttugasti og fyrsti dagurinn er sá dagur sem kúgarinn réði ekki lengur yfir þeim. Annað er brottför; hitt er endirinn á eftirförinni.

Ritningin markar annan daginn með sinni eigin heilagri samkomu, sem er undarlegt að gera í lok venjulegrar viku.

Dómur sem hófst við umsátur og gildir í 1960 ár rennur ekki út á afmælisdegi dauða lambsins. Hann rennur út á þeim degi sem Tóran setti til hliðar til að marka að gamla valdið hefur ekki lengur nein kröfu.

(Þriðja þrep. Þetta er dæmigerð röksemdafærsla, og dæmigerð röksemdafærsla er vægasta röksemdafærslan í þessari bók. Lesandi sem kýs 14. nísan á þeirri forsendu að hátíðartalning ætti að passa við endapunkta hennar röksemdafærslu er að rökræða vel, og munurinn á okkur er sjö dagar.)

Dagsetningin

Nú dagatölin, og þau eru ekki alveg sammála.

	14. nísan (páskar)	21. nísan (síðasti dagur ársins) Ósýrt brauð
Athugunarleg — hið M2030 dagatal	16. apríl 2030	23. apríl 2030
Fast rabbínska dagatal	17. apríl 2030	24. apríl 2030

Með einum degi í sundur. Í 2. kafla er útskýrt hvers vegna dagatölin tvö eru ólík og hversu mikið á árunum 2025–2030; vorið 2030 er eitt af árunum þar sem bilið er einn dagur.

Þessi bók notar 24. apríl 2030 — 21. nísan samkvæmt föstu rabbínska dagatalinu.

Þetta er ekki sú valkostur sem samkvæmni myndi spá fyrir um. Bókin fylgir hátíðardagatalinu alls staðar annars staðar og hátíðardagatalið setur síðasta dag

ósýrðra brauða þann 23. apríl. Að nota rabbínska dagsetninguna hér er frávik og ástæðan er frekar hagnýt en meginreglubundin: rabbínska dagsetningin er sú sem gyðingaheimurinn mun í raun halda árið 2030 og dómurinn sem um ræðir er dómurinn yfir Júda. Dagsetning sem rennur út á þeim degi sem Júda hús heldur hátíðina er viðeigandi uppgjör fyrir dóm sem fellur yfir Júda hús.

Þetta er röksemdafærsla sem byggir á hæfni, ekki aðferð, og þú ættir að vega og meta það sem slíkt. **Ef þú kýst 23. apríl, þá verður tímabilið fram að Yom Teruah 158 dagar frekar en 157, og ekkert annað í bókinni breytist.**

Athugasemd varðandi hebreska árið þar sem auðvelt er að misskilja, eins og fyrri verk mín gerðu. Páskar 2030 falla á árið **5790**. Hausthátíðirnar 2030 — Yom Teruah og Yom Kippur — falla á árið 5791, því hebreska borgaralega árið er á tísrí, sem er á milli þeirra. Vorið 5791 er páskar 2031. Þar sem þessi bók vísar til ársins 6001 frá Adam og byrjar á tísrí 2030, þá er það aðskilin útreikningur sköpunaráranna og þau tvö eru aldrei blandað saman.

Hvað rennur út og hvað ekki

Ein skýring fyrir næsta kafla, því að tungumálið um fyrningu má túlka sem meira en það þýðir.

Þegar dómur Júda rennur út 24. apríl 2030, **þá er það ekki endurkoma Krists**. Það er endir refsingartímabils. Þrengingardagar 1260 eru enn í gangi — þeir hófust 27. apríl 2027 og ljúka ekki fyrr en í október. Heimurinn breytist ekki 24. apríl 2030 nema hvað það markar mjög fljótlega upphaf fimm mánaða aga Gyðinga með sporðdrekabiti þar til þeir hver fyrir sig taka við Jesú sem Messías og Drottni.

Það sem endar er setningin: margfaldaði hugtökin úr Esekíel 4. og 3. Mósebók 26, renna út í heild sinni, án þess að neitt sé eftir af skuldinni.

Og svo segir Opinberunarbókin 9:5 frá fimm mánuðum.

Það sem 10. kafli gefur okkur

- Klukka Júda gekk frá hátíð til hátíðar — krossfesting á páskum árið 30 e.Kr., umsátur á páskum árið 70 e.Kr. (2. þrep)
- Margfaldaða kjörtímabilið, sem afplánað er fram eftir umsátrinu, rennur því út á páskum. **Páskar 70 e.Kr. + 1960 = Páskar 2030.** (Reikningar á 1. þrepi á 3. þrepi akkeri 7. kafla.)
- Páskarnir eru átta daga hátíð, frá 14. nísan til 21. nísan, og eru tvær helgar samkomur á milli þeirra. (2. þrep — 3. Mósebók 23:5–8, 2. Mósebók 12:16.)

- Dómurinn rennur út við lok tímabilsins, 21. nísan — daginn sem hafið lokaði yfir herinn sem elti og kröfum gamla valdsins lauk. (*Prep 3 — flokkunarfræðilegt. 14. nísan er sanngjarn valkostur og gefur 17. apríl 2030.*)
- **21. nísan 5790 = 24. apríl 2030** samkvæmt föstu rabbínska dagatali; 23. apríl samkvæmt athugunartímanum. Bókin notar 24. apríl og ástæðan er frekar hæfni en aðferð. (*2. þrep í umbreytingu, 3. þrep í vali.*)
- Ekkert annað endar á þeim degi. Dagarnir 1260 halda áfram til október. (*Skýring.*)

Fimm mánuðum síðar er Yom Teruah. Næsti kafli telur þá.

HLUTI — FRÁ ÁRI TIL DAGS

Ör-tímalínan: fimm mánuðir, fjórir tölur, sjö hátíðir.

11. kafli — Fimm mánuðirnir

Dómur Júda rennur út 24. apríl 2030. Drottinn snýr aftur á Yom Teruah, kvöldið 27.-28. september 2030. Milli þessara tveggja dagsetninga er gluggi og Opinberunarbókin 9:5 mælir hann.

„Þeim var ekki leyft að deyða neinn, heldur kvelja þá í fimm mánuði. Kvöl þeirra var eins og kvöl sporðdreka sem stingur mann. Á þeim dögum munu menn leita dauðans og ekki finna hann, þeir munu þrá dauðann, og dauðinn flýur frá þeim.“ — Opinberunarbókin 9:5–6

Fimm mánuðir. Dómurinn rennur út í apríl; Drottinn snýr aftur fimm mánuðum síðar.

Þannig kenndi ég þetta, og það er næstum því rétt, og orðið „næstum því“ er ástæðan fyrir því að þessi kafli er til.

Teljið það

Frá	Til	Dagar, að meðtöldum
24. apríl 2030 nísan	· 21.27. september 2030 Teruah	· aðfaranótt Yom 157

Eitt hundrað fimmtíu og sjö dagar.

Nú, hvað eru fimm mánuðir langir? Það fer eftir mánuðinum, svo taktu öll skynsamleg svör:

Reikningur	Dagar
Fimm 30 daga mánuðir	150
Fimm tunglmánuðir (29,53 dagar)	~148
Fimm almanaksmánuðir, 24. apríl til 24. september	153
Raunverulegur gluggi	157

Sérhver útreikningur upp á „fimm mánuði“ er undir glugganum, um fjóra til níu daga.

Freistingin hér er gríðarleg og ég vil nefna hana áður en ég stend hana. Bilið er lítið. Ég gæti skrifað *um það bil fimm mánuði* og enginn lesandi af hverjum þúsund myndi lesa tölurnar.

En í 1. kafla þessarar bókar var þér sagt að athuga hverja einustu tölu, og bók sem spyr að ekki sé hægt að námunda þegar námundun hentar. Sjö dagar eru sjö dagar.

Svarið sem dugar ekki

Augljósa leiðin er að segja að „fimm mánuðir“ sé umkringd tala — að Guð hafi talað nokkurn veginn og við ættum ekki að þrýsta á hann um nákvæmni sem hann gaf ekki upp.

Það er eitthvað rétt í þessu og ég mun koma aftur að því. En sem lausn á þessu vandamáli mistekst það, og það mistekst dýrt.

Ef „fimm mánuðir“ geta tekið á sig sjö daga villu, þá getur „1260 dagar“ það líka. Og öll tímalína næsta kafla er háð því að 1260 sé nákvæm á deginum. Um leið og ég veiti einni spádómlegri tölu sveigjanleika hef ég veitt hana þeim öllum, og mars 2027 verður mjúkur ásamt öllu öðru. Það er of hátt verð fyrir sjö daga.

Og Jóhannes gerir ekki námundun. Þetta er sá hluti sem lýkur þessu, og það er út frá hans eigin texta.

Jóhannes gefur sama tímabilið tvisvar, í tveimur mismunandi einingum:

„...þeir munu troða hina helgu borg undir fótum í fjörutíu og tvo mánuði.“ — Opinberunarbókin 11:2 *„...þeir munu spá í tólf hundruð og sextíu daga.“* — Opinberunarbókin 11:3 *„...hún yrði nærð í eitt þúsund tvö hundruð og sextíu daga.“* — Opinberunarbókin 12:6 *„... honum var gefið vald til að framkvæma í fjörutíu og tvo mánuði.“* — Opinberunarbókin 13:5

Fjörutíu og tveir mánuðir. Tólf hundruð og sextíu dagar. Sömu þrjú og hálft árið, gefið á báða vegu, með köflum í sundur.

$$42 \times 30 = 1260.$$

Einmitt. Ekki nokkurn veginn. **Mánuðir Jóhannesar eru þrjátíu daga mánuðir, og hringlaga lögun hans og nákvæm lögun hans eru í samræmi við daginn.** Hann er rithöfundur sem hefur sýnt fram á, í eigin bók, að þegar hann gefur tölu í mánuðum breytist hún í daga án afgang.

Þannig að í orðalagi Jóhannesar eru fimm mánuðir **150 dagar**. Ekki „um 157“. Eitt hundruð og fimmtíu, nákvæmlega, samkvæmt þeirri útreikningum sem hann

sjálfur gefur upp.

Sem þýðir að sjö daga bilið er ekki námundunarvilla. Það er raunverulegur munur á tveimur rauntölum og það segir okkur eitthvað.

Það sem það er að segja okkur

Lestu Opinberunarbókina 9:5 aftur, hægt, og taktu eftir hvað þar stendur í raun og veru.

„Og þeim var ekki leyft að deyða neinn, heldur að kvelja þá í fimm mánuði.“

Þetta er fullyrðing um **hversu lengi kvalirnar vara**. Þetta eru takmörk sem sett eru á engisprettarnar.

— þeir mega pynta, þeir mega ekki drepa og leyfið þeirra gildir í fimm mánuði.

Þetta er ekki fullyrðing um að Drottinn komi aftur að fimm mánuðum liðnum. Það segir aldrei neitt. Ég hafði verið að lesa lengd atburðar eins og það væri mæling á glugganum, og það eru allt aðrir hlutir.

Glugginn er 157 dagar. Kvölin er 150 dagar. Kvölin er innan gluggans.

Ekkert þarf að námunda, teygja eða biðjast afsökunar á. Talan var nákvæm allan tímann; ég hafði einfaldlega verið að biðja hana um að mæla eitthvað sem hún var ekki að mæla.

Hvar innan við gluggann?

Ritningin segir ekkert um það, og ég ætla ekki að finna upp staðsetningu.

Ég skoðaði þetta. Ef 150 dagarnir byrja frá þeim degi sem dómurinn rennur út, þá enda þeir 21. september 2030, sex dögum fyrir Yom Teruah. Ef þeir enda á Yom Teruah, þá hefjast þeir 30. apríl 2030, sex dögum eftir að dómurinn rennur út. Hvorugur þessara daga er hátíðisdagur. Hvorugur er merktur á nokkurn hátt. Það er enginn krókur í textanum til að hengja staðsetningu á, og ef ég valdi einn væri það skraut frekar en útskýring.

Svo: gluggi upp á 157 daga, sem inniheldur 150 daga kvalir, staðsettur innan hans með upplýsingum sem við höfum ekki.

Ég myndi frekar skilja eftir skarð í tímalínunni sem Ritningin skilur eftir heldur en að fylla það með einhverju sem ég bjó til. Ef það er ófullnægjandi, þá er það ófullnægjandi í rétta átt.

Til hvers eru fimm mánuðirnir

Reikniritin eru kláruð, efnið er þess virði að skoða nánar, því það er auðvelt að lesa Opinberunarbókina 9 sem hreinan hrylling og missa af því sem er undarlegt við hana.

Engisprettunum er gefið vald „*eins og sporðdrekar jarðarinnar hafa vald.*“ Og þá eru tvær takmarkanir settar á þá. Þeir mega ekki snerta grasið eða nokkuð grænt. Og — takmörkin sem skipta máli — „*þeim var ekki leyft að drepa neinn.*“

Dómur sem bannar sérstaklega að drepa er ekki aftöku. Hann er stefnu.

Mennirnir „*munu leita dauðans og ekki finna hann.*“ Allir útgangar eru lokaðir nema ein. Það er hræðilegt að lesa þetta og þetta er ekki tortíming; þetta er tímabil þar sem þeir sem iðrast ekki eru haldnir meðvitaðir, ófærir um að slapp út í dauðann, en dyrnar að iðrun standa enn opnar.

Rehabeam gefur upptök myndarinnar. Þegar Ísrael bað nýja konunginn um að létta ok föður síns svaraði hann:

„*Faðir minn agaði ykkur með svipum, en ég mun aga ykkur með sporðdrekum.*“ — 1. Konungabók 12:11

Rehabeam sagði þetta í stórum stíl og það klofnaði ríkið — atburðurinn sem leiddi til þeirra tveggja ættina sem öll þessi bók hefur fjallað um. Það sem stoltur ungur konungur hótaði, það mun Drottinn sannarlega gera, og hann mun ekki gera það til að tortíma heldur til að reka út.

Fimm mánuðir með sporðdrekum og engin leyfi til að drepa. **Miskunnin í þeim kafla er sá hluti sem enginn vitnar í.**

Það sem 11. kafli gefur okkur

- Glugginn frá því að dómur Júda rennur út til Yom Teruah er **157 dagar** .
(1. þrep)
— *teldu það.*)
- Í eigin texta Jóhannesar er mánuðurinn þrjátíu dagar: 42 mánuðir og 1260 dagar, gefið upp fyrir sama tímabil, og $42 \times 30 =$ nákvæmlega 1260.
Fimm mánuðir í notkun Jóhannesar eru 150 dagar. (2. þrep.)
- Þess vegna er Opinberunarbókin 9:5 **ekki að mæla tímarammann** . Þar kemur fram hversu lengi engispretturnar hafa leyfi til að kveljast. (2. þrep — *þetta er það sem setningin segir.*)
- 150 dagarnir eru innan 157 daga gluggans. **Ritningin segir ekki hvar innan hans er, og þessi bók giskar ekki á.** (Tilgreint takmörk.)
- Það er stranglega bannað að drepa kvalirnar. Þetta er boðun, ekki aftöku

— sporðdrekarnir sem Rehabeam státaði sig af, notaðir af Guði til að knýja menn til iðrunar á meðan dyrnar eru opnar. (*Priðja þrep — lestur, ekki reikningur.*)

- **Ekkert var námundað.** Talan var nákvæm; mistökin voru mín, að biðja hana um að mæla rangt.

12. kafli — 1290 · 1260 · 1250 · 1335

Fjögur tölublöð, frá tveimur höfundum, með sex hundruð ára millibili. Í þessum kafla eru öll fjögur blöðin tekin fyrir og sýnt hvar þau lenda.

Það inniheldur einnig sterkustu einstöku innri sönnunargögnin í bókinni — niðurstöðu sem kerfið var ekki hannað til að framleiða — og eitt vandamál sem ég hef ekki leyst, sem ég mun leggja fyrir ykkur frekar en að skilja eftir öðrum til að finna.

Reglurnar um talningu, endurskoðaðar

Úr 1. kafla, því allt hér veltur á þeim:

1. **Þar með talið báðir endapunktur.** Dagur 1 er upphafsdagurinn.
2. **Dagsetning dagsljóss.** Hebreskur dagur hefst við sólsetur; þar sem hátíð er frá „kvöldi 27. til kvölds 28.“ er dagsetningin sem notuð er 28.

Á timeanddate.com þýðir það að reiturinn sem merktur er „*taki með lokadagsetningu í útreikningi*“ er hakaður við í hvert skipti. Afhakið hann og öll svörin hér að neðan verða eitt svar.

Akkerin tvö

Allt telst frá einum af tveimur dagsetningum árið 2027.

27.–28. mars 2027 — Viðurstyggð eyðingarinnar. Á athugunardagatalið er þetta frumgróði: frá kvöldi 27. mars til kvölds 28. mars. Samkvæmt reglu 2 hefst talningin **28. mars**. Það verður að segjast að ég er enn óviss um hvort viðurstyggðin muni eiga sér stað á þessum degi eða hvort Leó páfi styðji einungis ný-Ottómanska skipanina þennan dag. Við munum sjá til.

27. apríl 2027 — Síðari rigningin. Síðasti dagur annarrar hátíðar ósýrðu brauðanna.

— 21. dagur annars mánaðar, páskar samkvæmt 4. Mósebók 9 fyrir þá sem ekki gátu haldið þann fyrsta. Talningin hefst **27. apríl**.

Þrjátíu daga millibili. Haltu þeirri tölu.

Fjórir talningar

Fjöldi	Ritningin	Frá	Til	Dagar	Sem er
1290	Daníel 12:11	28. mars 2027	7. október 2030	1290	Jom Kippúr — 10. Tishri
1260	Opinb. 11:3, 12:6	27. apríl 2027	7. október 2030	1260	Jom Kippúr — 10. Tishri
1250	Matteus 24:22	27. apríl 2027	27. september 2030	1250	Yom Teruah - kvöld 1. Tishrí
1335	Daníel 12:12	27. apríl 2027	21. des. 2030	1335	25 Kislev — Hanúkka

Hvert og eitt þeirra lendir á tilsettum tíma. Athugaðu þau sjálfur; það er það sem meðfylgjandi vefsíða og landkönnuðasíðan eru til fyrir.

Þrjátíu dagarnir sem liðu

Núna er niðurstaðan sem ég ekki byggði upp.

Daníel nefnir 1290 daga. Jóhannes nefnir 1260 daga. Tveir höfundar, með sex aldir í sundur, sem skrifuðu á mismunandi tungumálum á mismunandi heimsálfum á svipuðum tíma.

$$1290 - 1260 = 30.$$

Og akkerin tvö árið 2027 — frumgróði og síðasti dagur annars ósýrða brauðsins, sem eru sjálfstætt skilgreindir sem hátíðsdagar á dagatali sem er reiknað út frá tunglsamtengingum — eru **þrjátíu daga í sundur**.

Frá 28. mars til 26. apríl eru þrjátíu dagar. Tímabilið 1260 hefst þann 27.

Ég setti það ekki þarna. Það er mismunurinn á milli tveggja talna sem ég valdi ekki, sem passar við bilið á milli tveggja dagsetninga sem ég tilgreindi ekki. Þrjátíu dagar fráhvarfsins — glugginn þar sem heimurinn tekur afstöðu eftir að Andkristur opinberast og áður en síðari rigningin fellur — eru ekki settir inn í þessa tímalínu. Þeir falla ekki frá frádrættinum.

Þetta er prófið sem ég lagði til í 3. kafla: kerfi sem lýsir einhverju raunverulegu

hefur tilhneigingu til að framleiða svör við spurningum sem enginn spurði það. Þetta er skýrasta dæmið í bókinni. Kerfi sem passar við kerfið framleiðir nákvæmlega það sem það var ætlað að framleiða. Þetta skapaði þrjátíu daga glugga vegna þess að tveir spámenn, sem skrifuðu með sex hundruð ára millibili, völdu tölur með þrjátíu ára millibili.

Tíu dagarnir sem féllu líka út

Það sama gerist í hinum endanum.

$$1260 - 1250 = 10.$$

Tíu dagar eru á milli þess dags sem hinir trúuðu eru teknir til baka og þess dags sem reiði Drottins lýkur. Það er nákvæmlega eitt þar af ákveðnum tímum í hebreska dagatalinu sem eru tíu dagar í sundur:

Yom Teruah er 1. tísrí og Yom Kippur er 10. tísrí. Dagarnir á milli þeirra eru lotningardagar.

Og talningin lendir á báðum endum þess pars. 1250 endar á Yom Teruah. 1260 endar á Yom Kippur.

Jesús sagði að dagarnir myndu styttest:

„Ef þessir dagar hefðu ekki verið styttir, hefði ekkert líf bjargast, en vegna hinna útvöldu munu þessir dagar styttir verða.“ — Matteus 24:22

Hversu mikið stytt? Um tíu — muninn á fullum þvingunartíma og þeim degi sem hinir trúföstu eru fjarlægðir úr honum. Jesaja gefur mynd af því sem gerist á þessum tíu dögum:

„Komið, fólk mitt, gangið inn í herbergi ykkar og lokið dyrum ykkar á eftir ykkur, felið ykkur um stund, þar til reiðin tekur við.“ — Jesaja 26:20

Tíu dagar fyrir luktum dyrum á meðan reiðin gengur sinn gang, milli tveggja hátíða sem eru tíu daga í sundur. **Hvorugt númerið var valið til að láta það virka.**

Vandamálið sem ég hef ekki leyst

Hér liggur erfiðleikinn og hann á heima í aðaltextanum.

Daníel 12:11 tengir ekki 1290 við einn atburð. Það tengir það við tvo:

„Frá þeim tíma er hin stöðuga fórn verður afnumin og viðurstyggð eyðingarinnar verður reist upp, munu líða 1290 dagar.“

Hvaða stöðuga fórn, ef ekkert musteri er?

Drög að því að skipta út óleystum kafla í 12. kafla. — CLH

Ég sagði í fyrstu útgáfu þessa kafla að ég hefði ekkert skýrt svar við þessu, og ég hafði það ekki. Ég hef eitt núna, og það er ekki svarið sem ég vonaðist eftir, því það skuldbindur mig til að eitthvað gerist opinberlega innan sjö mánaða frá því að þessi bók fer í prentun.

Daníel 12:11 gefur tvær merkingar, ekki eina:

„Frá þeim tíma er hin stöðuga fórn verður afnumin og viðurstyggð eyðingarinnar verður reist upp, munu líða 1290 dagar.“

Viðurstyggðin sem þessi bók lýsir. Reglulegu fórnirnar voru ekki færðar — því það er ekkert musteri, ekkert altari í notkun og ílát Musterisstofnunarinnar eru í byggingu við Misgav Ladach götu og bíða eftir helgidómi sem er ekki til.

Svo annað hvort er fyrsti merkispinninn hjá Daníel tómur, eða ég hef verið að leita að röngum hlut. Ég eyddi löngum tíma í að reyna að gera hann að öðrum. Orðið leyfir mér það ekki.

Orðið beygist ekki

Ég vildi að *tamid* þýddi stöðuga tilbeiðslu í almennum skilningi. Það gerir það ekki, og ég ætla að færa rök fyrir sjálfum mér frekar en að benda á það.

Í öllum tilvikum þar sem Daníel kemur fyrir — 8:11, 8:12, 8:13, 11:31 og 12:11 — er formið „הַתָּמִיד“ , með ákveðnum greini, sem stytting á „עֲלִיתָ הַתָּמִיד“ , *stöðuga brennifórnin* í 2. Mósebók 29:38–42 og 4. Mósebók 28:3–8: lamb að morgni, lamb í rökkri, alla daga án hlés. Daníel notar aldrei orðið um bæn, hollustu eða tilbeiðslu í óhlutbundnu samhengi. Ekki einu sinni. Og 8:11 setur helgidóminn í sömu setningu og fórnina.

Ég hef lesið rökin fyrir lausari merkingu. Þetta eru rök sem ég hefði fúslega samþykkt. Þau lifa ekki af snertingu við samhljóða ákvæðið.

Þannig að einlæga niðurstaðan er sú óþægilega: til þess að fyrsta merki Daníels hafi tilvísun þann 28. mars 2027, þarf stöðug brennifórn að vera í gangi fyrir þann dag. Sem þýðir að hún verður að hefjast. Sem þýðir að hún verður að hefjast fljótlega.

(Þriðja þepið — þetta er dómur um hvernig Daníel notar orð, ekki reiknileg niðurstaða. En þetta er dómur gegn mínum eigin þægindum, sem er eina gerðin sem er mikils virði.)

Það þarf ekki musteri. Það þarf altari.

Þetta var það sem breytti skoðun minni á því hvort þetta væri mögulegt, og ég hafði misst af því í mörg ár vegna þess að ég var að skoða ranga bygginguna.

Hinir heimkomnu útleigðu endurreistu stöðugu fórnirnar **áður en musteri var til að setja þær í** :

„Þeir reistu altarið á grunni þess, því að þeir voru skelfdir við þjóðir landanna, og færðu Drottni brennifórnir á því, brennifórnir kvölds og morgna ... en grunnurinn að musteri Drottins var enn ekki lagður.“ — Esrabók 3:3, 6

Lestu þetta tvisvar. *Olat tamid* — kvölds og morgna, nákvæmlega sú fórn sem Daníel talar um — rann á endurbyggðu altari á opnu landi, þar sem musterislóðin var byggingargryfja, og hún rann þannig í mörg ár áður en grunnurinn var lagður.

Ekkert musteri. Engin tjaldbúð. Altari, prestsembætti og lamb.

Þetta er öll krafan, og hún er krafa af allt annarri gerð en bygging þriðja musterisins. Musteri er áratugalangt þjóðarverkefni sem krefst niðurrifs eða flutnings mannvirkja sem fimmtungur mannkynsins telur heilaga. Altari er steinn, rampur og leyfi til að standa einhvers staðar.

(1. þrep um það sem segir í Esrabók 3 — lestu það sjálfur. 3. þrep um þá ályktun að merki Daníels sé uppfyllt á sama hátt.)

Það sem er þegar til staðar

Ég er ekki að velta fyrir mér hvort hægt sé að setja saman verkin. Það er að mestu leyti hægt.

- Steinaltari , **tilbúið fyrir musterið og** byggt samkvæmt halakískum forskriftum úr óhöggnum steinum, var fullgert og vígt síðasta degi Hanúkka, desember 2018. Það var smíðað til að taka það í sundur og flytja það.
- Musterisstofnunin hefur framleitt ílátin, prestsklæðin og gullmenórana og hefur þjálfað presta til þjónustunnar í mörg ár .
- Rauðkvíguáætlunin er virk og hefur frá og með **árinu** 2026 færst yfir í landsvísu þjálfunarátak.

Það sem vantar er hvorki búnaður né klæði, hvorki þjálfaðir prestar né hönnun. **Það sem vantar er staður til að standa og leyfi til að standa þar.** Þetta er allt bilið og ég ætla ekki að gera lítið úr því: þetta er pólitísk og trúarleg hindrun af alvarlegustu gerð jarðar og hún hefur haldist í fimmtíu og níu ár.

Hindrunin sem er nú að færast

Og þess vegna er ég tilbúinn að segja sjö mánuði frekar en sjö ár.

Fyrirkomulagið sem hefur komið í veg fyrir að Gyðingar bæðu á Musterishæðinni — *núverandi* samkomulag milli Ísraels og Jórdaníu þar sem Waqf hefur umsjón með staðnum og bænir annarra en múslima eru bannaðar — hefur greinilega minnkað árið 2026. Þrjú úrelt atriði, öll skráð og hægt að athuga:

Dagsetning Hvað breyttist

21. janúar 2026 Ísraelsk lögregla, sem varð við beiðni frá Musterisfjalls-jeshivunni, leyfði gyðingum að bera prentaða helgisíði - þar á meðal Amídah - upp á fjallið í fyrsta skipti. Þangað til nýlega voru gestir sem gripnir voru við bænir reknir út eða handteknir og bænahlutir voru alfarið bannaðir.

23. júlí 2026 (Tisha B'Av) Meira en þrjú þúsund gyðingar gengu upp fyrir hádegi. Leyft var að bera fram helgihaldsgögn. Um tylft voru handteknir fyrir að biðja á vesturhliðinni. Utanríkisráðuneyti Jórdaníu kallaði þetta „*gróft brot á sögulegu og lagalegu stöðunni*“ og sakaði lögregluna um að „*auðvelda þessar aðgerðir*“.

16. ágúst 2026 Ísraelsk lögregla létti aftur á takmörkunum á bænum gyðinga á staðnum — viku áður en ég skrifaði þessa málsgrein.

Þetta er ekki kyrrstæð hindrun. Þetta er hindrun sem er fjarlægð í áföngum, opinberlega, og andmæli Waqf og Jórdaníuríkisins eru skráð í dagblöðin í hvert skipti.

Nú aginn, því það er einmitt þar sem bók eins og þessi nær of langt. Bæn er ekki fórn. Fjarlægðin milli *þess að maður lesi Amídah á fjallinu* og *þar sem lamb er fórnað þar kvölds og morgna* er gríðarleg, og ekkert í töflunni hér að ofan nær því. Það sem taflan staðfestir er þrengra og ég mun ekki fullyrða meira en það: fyrirkomulagið sem gerir altari ómögulegt er ekki fast, það er að færast og það hefur færst þrisvar sinnum í sömu átt á þessu ári.

(2. þrep — *hver röð er dagsett og heimildarbundin. Ályktunin af því er mín og þetta er í besta falli 3. þrep.*)

Það sem þessi bók spáir því fyrir um

Ég myndi frekar vera nákvæmur og rangur heldur en óljós og ósannfærandi, svo:

Stöðug brennifórn — altari, prestsþjónusta, lamb kvölds og morgna — hefst í Jerúsalem fyrir 28. mars 2027. Og þá er henni hætt.

Báðir helmingarnir eru nauðsynlegir. Ekki er hægt að afnema *tamid-ið* 28. mars 2027 nema það sé í gildi 27. mars 2027. Klausan í Daníel þarfnast einhvers sem er til staðar til að lýsa afnámi þess.

Ég hef enga skoðun á aðferðinni, staðsetningunni á fjallinu, lagalegum gerningi eða hver gerir það, og ég ætla ekki að búa til eina til að láta myndina virðast tæmandi. Ég tel að ramminn krefjist þess og að ramminn sé það sem ég hef verið að sýna ykkur útreikningana fyrir.

(4. þrep — spádómlegt. Þetta er það sem ramminn spáir fyrir um, ekki það sem mér hefur verið sagt.)

Einni andmælum svarað, því það er gott

„Sérhvert altari sem reist yrði árið 2027 væri ólögmaett. Umdeild prestsembætti, engin aska rauðu kvígunnar, ekkert Sanhedrin sem flestir Gyðingar þekkja. Þetta gæti ekki verið hin raunverulega tamid og Guð myndi ekki telja fjarlægingu þess.“

Daníel svarar þessu í sama kafla og orðið kemur úr.

Þegar Antíokkus hætti stöðugu fórnunum **var prestastéttin sem framkvæmdi hana keypt og spillt**. Jason keypti æðstaprestsembættið; Menelaos bauð hann fyrir það. Þannig var ástandið þegar *tamid-ið* var tekið burt — og Ritningin kallar enn fórnina *tamid* og telur enn að hún hafi verið tekin burt sem brot, og Daníel festir enn spámannlega tölu á það.

Stöðug fórn þarf ekki að vera í góðu áliti til þess að afnám hennar skráist á himnum. Það er ekki mín ályktun; það er söguleg staða verssins.

Ef ekkert altari birtist

Þá hefur fyrsta merki Daníels enga tilvísun, 1290 byrjar ekki þar sem ég sagði að það byrjaði, og þessi kafla hefur fallið. Viðurstyggðarröksemdafærslan myndi standast á eigin fótum; þetta myndi ekki gera það.

Áður en það gerist vil ég að einn valkostur verði skráður, því ég tel að hann sé þess virði að íhuga, jafnvel þótt ég sé ekki að hvíla mig á honum.

Það er nákvæmlega ein stofnun á jörðinni sem lýsir sér sem ævarandi fórn sem borin er fram á öllum stöðum. Það er messan — krafa Rómar, skilgreind í

Trento, byggð á Malakí 1:11, og krefst alls ekki musterisins. Og hún hefur þegar verið tekin af einu sinni: 8. mars 2020 aflýsti biskupsdæmið í Róm öllum opinberum messum og innan tveggja vikna höfðu biskupsdæmin um alla Ítalíu, Írland, Filippseyjar, Spán og stærstan hluta Bandaríkjanna gert slíkt hið sama. Í nokkrar vikur var ævarandi fórnin ekki borin fram opinberlega neins staðar í Vesturheiminum.

Ef þetta er *tamid*, þá er það sem gerist í mars 2027 athöfn rómversku kirkjunnar gegn sjálfri sér undir stjórn **Leós XIV**, í átt að aðlögun við íslam, og fráhvarfið í 2. Þessalóníkubréfi 2 er fráfali stærsta hóps kristinna manna á jörðinni. Þetta er mín skoðun um lifandi mann í opinberu embætti, sett fram sem skoðun, og ég vil frekar segja það berum orðum en að gefa í skyn.

En ég set það í annað sæti, og ástæðan er samræmið. *Tamid* Daníels er stöðuga brennifórnin í hvert skipti sem hann notar hana, og ég fæ ekki að hvetja til lesturs vegna þess að hann er þægilegri en sá sem þarfnast altari í Jerúsalem innan sjö mánaða. Messulestur er sennileg möguleiki sem geymdur er í varahluta. Altarið er staðsetningin.

(4. þrep í gegn, og háð því að dýrið tengist íslam, sem er haldið fram í Teaching History Before It Happens og er gert ráð fyrir frekar en varið hér.)

Það sem þessi kafli gefur okkur

- **öllum fimm tilvikum er orðið „הַתְּמִיד“** í Daníelsfórninni hið stöðuga brennifórn og þýðir aldrei tilbeiðslu almennt. *(Þriðja þrep — og það er dómur sem er felldur gegn mínum eigin þægindum.)*
- Esra 3:3–6 endurreisti þessa fórn á altari **áður en grundvöllur musterisins var lagður**, þannig að merkið þarfnast altari, ekki helgidóms. *(1. þrep í textanum.)*
- Altarið, ílátin, klæðin og þjálfaðir prestar **eru þegar til staðar**; það sem vantar er staðsetning og leyfi. *(2. þrep)*
- Fyrirkomulagið sem bannar gyðinga tilbeiðslu á fjallinu **færðist þrisvar sinnum árið 2026**, í sömu átt, þrátt fyrir skráð mótmæli Jórdaníumanna. Bæn er ekki fórn og þetta brúar ekki bilið — það sýnir að hindrunin er ekki föst. *(Annað stig um atburðina, þriðja stig um ályktanir.)*
- **Þess vegna: stöðug brennifórn hefst í Jerúsalem fyrir 28. mars 2027 og er síðan hætt.** Ef hún gerir það ekki, þá er þessi hluti rangur og ég hef sagt ykkur það fyrirfram. *(4. þrep.)*
- Í varasjóði: messan sem ævarandi fórn, með mars 2020 sem sönnun þess að slíkt

er hægt að afnema um allan heim án hers. (4. þrep.)

Viðurstyggðin er sett upp í mars 2027. Það er frá því greint í þessari bók. En **hvaða reglulegu fórnirnar eru afnumdar í mars 2027?**

Samkvæmt þessari lestri var reglulegu fórninni lokið af Kristi á krossinum árið 30 e.Kr. — það er röksemdafærsla 8. kafla um Daníel 9:27, og ég held því enn fram. Það stendur ekkert musteri í ágúst 2026 á meðan ég skrifa þessa bók og ekkert endurreist fórnarkerfi til að afnema. Þannig að fyrsti af tveimur merkjum Daníels hefur enga tilvísun þegar talningin hefst. Þar sem þetta vísar til atburðar sem er enn í framtíðinni get ég aðeins velt því fyrir mér án traustra sannana.

Ég hef ekkert einfalt svar. Hér eru tvö dæmi sem mér finnst þess virði að íhuga, og ég er hvorugur þeirra staðfastlega sammála.

Hebreska orðið er **תמיד** (*tamid*), sem þýðir *stöðug* eða *regluleg*. Í Daníel 8:11–13 stendur það fyrir stöðugu brennifórnina, en orðið sjálft lýsir samfellu frekar en dýrinu. Ef *tamid* er lesið sem stöðug tilbeiðsla Guðs frekar en fórnarathöfnina sérstaklega, þá er það sem er afnumið í mars 2027 áframhaldandi tilbeiðsla heimsins - sem kemur í staðinn þegar dýrið er staðfest og þjóðirnar snúa sér við. Sú túlkun styður að einhverju leyti notkun hugtaksins í Daníel 8, og það er þægilegt fyrir mig, sem er ástæða til að halda því lauslega.

Seinni möguleikinn er að setningarliðirnir tveir nefni einn samsettan atburð sem lýst er frá tveimur hliðum, og í því tilfelli er erfiðleikinn málfræðilega frekar en sögulegur. Að útkljá það krefst dómgreindar um hebreska málfræði sem ég ætla ekki að falsa.

1335, og hvar hann leggst að akkeri

Daníel gefur fjórðu töluna í næsta versi:

„Sæll er sá sem bíður og nær 1335 dögum!“ — Daníel 12:12

Talið frá síðregninu 27. apríl 2027, er dagur 1335 **21. desember 2030** — sem er 25. kislev, fyrsti dagur Hanúkka, hátíð endurvígslu mustersins. Sæll er sá sem bíður og kemur til vígslunnar.

Leyfið mér að gefa mínar vangaveltur um hvernig þetta mun þróast á jörðinni. Þegar við verðum hrifin upp á Yom Teruah, byrjar Guð að hella út skálar reiðinnar í tíu daga. Hann mun kalla fram kjarnorkuvopn Ísraels og hugsanlega Írans og/eða Pakistans og dæma þjóðirnar sem hafa gert uppreisn gegn Jerúsalem. Við munum vera örugg í herbergjum okkar í Nýju Jerúsalem með dyrnar lokaðar á meðan heimurinn brennur. Þriðjungur mannkynsins, aðallega múslimar, mun deyja á

Þessum tíu dögum. Þeir sem lifa af munu *halda áfram að bíða og ná 1335 dögum*, Hanúkka, þegar Jesús kemur aftur með okkur öllum og lækna þjóðirnar.

Mér finnst þetta sláandi. Þetta er það sem er vandræðalegt við þetta.

Daníel 12:11 og 12:12 standa hlið við hlið og eru venjulega lesin sem sameiginleg upphafspunktur. Ef 1335 telst frá sama degi og 1290 — 28. mars 2027 — lendir það 21. nóvember 2030, sem er ekkert.

Til að ná Hanúkkah verður 1335 að tengjast síðregninu frekar en viðurstyggðinni. Það er það sem dagatal Messíasarverkefnisins 2030 gerir, sérstaklega: færslan þeirra fyrir 27. apríl 2027 er „*UPPHAF 1260 OG 1335.*“ Þetta er því yfirlýst rammi þeirra en ekki mín uppfinning. En þetta er samt val, og einfaldari túlkun tveggja samliggjandi versa er sú að báðar tölurnar teljast frá sama augnabliki.

(Þrep 3. Niðurstaðan er sláandi. Akkeringin sem þarf til að ná henni er umdeild og hin akkeringin skilar engu.)

Öll ör-tímalínan

Dagsetning

	Dagur	Hvað
28. mars 2027	1290 hefst	Viðurstyggð eyðingarinnar · Frumgróði
28. mars – 26. apríl 2027	dagar 1–30	Fráhvarfið — heimurinn tekur afstöðu
27. apríl 2027	1260 og 1335 byrja	Síðari regn · síðasti dagur annars ósýrða brauðsins
24. apríl 2030	—	Dómur Júda rennur út · 21. nísan
27. september 2030	dagur 1250	Yom Teruah — upprisa, upphefð, endurkoma
27. september – 7. októbertíu dagar 2030		Dagarnir ógna · á bak við luktar dyr · reiði
7. október 2030	dagur 1260 og dagur 1290 endar	Yom Kippur — báðar tölurnar eru nálægt
12. október 2030	—	Sukkot hefst
21. desember 2030	dagur 1335	Hanúkka · <i>blesaður er sá sem bíður</i>

Það sem 12. kafli gefur okkur

- Allar fjórar atriðin lenda á tilsettum tíma, samkvæmt reglunni um

aðgengi sem lýst er í 1. kafla.
(1. þrep — endurtakanlegt.)

- **1290 – 1260 = 30** , og þrjátíu daga munur er á milli akkeranna tveggja. Fráhvarfsglugginn fellur út úr reikniritinu frekar en að vera settur inn. **Þetta er sterkasta innri niðurstaðan í bókinni.** (1. þrep.)
- **1260 – 1250 = 10** , og það er nákvæmlega eitt þar af ákveðnum tímum með tíu daga millibili. Dagarnir eru styttnir af nákvæmlega Ógnardögunum. (1. þrep í reikningnum; 3. þrep í því hvernig Matteus 24:22 er lesinn á þann hátt.)
- Dagur 1335 er 25 kislef, endurvígsla mustersins — **en aðeins ef 1335 tengist síðregnunum frekar en viðurstyggðinni** , og Daníel 12:11–12 er venjulega lesinn sem sameiginlegur upphaf. (3. þrep)
- **Óleyst: Daníel 12:11 tengir 1290 við afnám stöðugar fórnar sem og viðurstyggð, og þessi rammi hefur enga skýra tilvísun í þá fyrstu í mars 2027.**

13. kafli — Hátíðaröðin

Allt hingað til hefur verið reiknirit. Þessi kafli er mynstur, og mynstur er mýkri tegund sönnunargagna, svo ég mun halda fullyrðingunum í samræmi við það hófstiltum.

Fullyrðingin er þessi: tilteknu tímarnir í 3. Mósebók 23 eru ekki sjö trúarlegir frídagar. Þeir eru röð og Jesús hefur haldið henni í röð.

Sjö

„Tímar Drottins, sem þér skuluð boða sem helgar samkomur – þessir eru mínir tímar.“ – 3. Mósebók 23:2

Hebreska er מִוֵּעֲדִים (*mo'edim*), og það þýðir ekki *hátíðir* . *Mo'ed* er stefnumót. — fyrirfram ákveðinn fundur milli aðila sem báðir hyggjast halda hann. Orðið er notað um þann tíma sem Guð ákveður til að hitta fólk sitt.

Það eru sjö, í tveimur klösum:

Vor	Dagur
1 Páskar — <i>Páskar</i>	14. nísan
2 Ósýrt brauð — <i>Matzot</i>	15.–21. nísan
3 Frumgróði — <i>Yom HaBikkurim</i>	daginn eftir hvíldardaginn í þeirri viku
4 Vikur — <i>Shavuot</i>	50 dögum eftir frumgróða

	Haust	Dagur
5	Lúðrar — <i>Yom Teruah</i>	1. Tishrí
6	Friðþæging — <i>Yom Kippur</i>	10. Tishri
7	Laufskálar — <i>Súkkot</i>	15.–21. Tishrí

Fjórir að vori, saman í hópum innan átta vikna. Þrír að hausti, saman í hópum innan þriggja vikna. Og á milli fjórða og fimmta vikunnar, um það bil fjögurra mánaða bil þar sem ekkert er ákveðið.

Fyrstu fjórir, geymdir á deginum

Hátíð	Það sem það krafðist	Það sem hann gerði	Á deginum?
Páskar	lambið sem slátrað var í rökkrinu, 14. nísan	krossfestur	já
Ósýrt brauð	súrdeig — myndin af spilling - sett í burtu	líkami í gröfnni, án þess að sjá rotnun	já
Frumgróði	Fyrsta kornkornið af uppskerunni borið fram	upprisinn, „ <i>frumgróðinn af þeim sem eru sofandi</i> “	já
Vikur	uppskeran safnað, fimmtíu dögum síðar	Andinn úthelltist á Shavuot, fimmtíu dögum síðar	já

Páll notar ekki samsvörunina sem skraut. „*Kristur, páskamáltíð vor, hefur einnig verið slátrað*“ — ekki *eins og* páskalamb, heldur hluturinn sjálfur. „*Kristur er upprisinn frá dauðum, frumgróði þeirra sem sofnaðir eru.*“ Hann notar hátíðarnafnið sem lýsingu á atburðinum.

Fjórar stefnumótanir. Fjórar haldnar, í réttri röð, á deginum. Ekki á réttum tíma. Á deginum.

Þetta er sú athugasemd sem restin af kaflanum byggir á, og það er vert að staldra við og skoða hversu auðveldlega þetta hefði getað farið öðruvísi. Krossfesting er ekki fyrirfram ákveðinn atburður; hún gerist þegar múgur og landstjóri ákveða að hann gerist. Að hún hafi gerst 14. nísan, og upprisan á frumgróða og andinn á Shavuot, er annað hvort þröngasta röð tilviljana í sögunni eða það er það sem orðið *mo'ed* þýðir. Áætlað skipulag sem haldið er.

Þrír sem ekki eru geymdir

Þá hættir mynstrið. Yom Teruah, Yom Kippur og Sukkot hafa aldrei átt sinn svarviðburð.

Á hverju ári síðan hafa lúðrarnir hljómað á 1. Tishrí og ekkert hefur gerst. Á hverju ári hefur friðþægingardagurinn komið og farið. Þetta er ekki röksemdafærsla vegna þagnar - það er sú athugun að röð sem var haldin nákvæmlega, fjórum sinnum í röð, hefur fjóra boðskorti í gildi og hefur ekki haldið einn þeirra í tvö þúsund ár.

Annað hvort var mynstrið aldrei mynstur, eða hin þrjú eru enn á undan.

Hvers vegna bilið er móttun kirkjualdarinnar

Og hér segir dagatalið sjálft eitthvað sem kaflarnir um Daníelsbók þurftu að færa rök fyrir.

Milli Shavuot og Yom Teruah er um fjórir mánuðir án ákveðins tíma. Ekki einn. Vorklasinn lýkur og ekkert fyrr en lúðurinn hljómar.

Hátíðadagatal Tórunnar sjálfrar hefur skarð í miðjunni — og skarðið er nákvæmlega þar sem fjórar hátíðirnar sem haldnar eru enda og þrjár sem ekki eru haldnar byrja.

Í 8. kafla þurfti að leggja hart að sér til að verja truflun í sjötugustu viku Daníels, og ég sagði ykkur skýrt að ekkert í Daníel boðar slíka truflun. Þriðja Mósebók 23 boðar heldur ekki slíka truflun. En hún hefur hana, innbyggða í árið, á sama stað.

Ég myndi ekki byggja tímalínu út frá því. Eins og staðfesting á bili hefur verið færð fram á öðrum forsendum, þá er það einhvers virði.

(Þriðja þepið. Samsvörunin er raunveruleg; það sem hún þýðir er túlkun. Einhver getur haldið því fram að fjögurra mánaða bilið sé landbúnaðarlegt — bilið milli kornuppskerunnar og ávaxtauppskerunnar — og haft alveg rétt fyrir sér um það, og það myndi ekki gera athugunina minna áhugaverða.)

Næsta í röðinni

Ef röðin er haldin í lagi er næsta skipun sú fimmta og þá er aðeins einn frambjóðandi eftir.

Yom Teruah. 1 Tishri. Lúðrahátíð.

Það sem ákveðið er fyrir þann dag er þess virði að lesa í samanburði við það sem kristnir menn búast við við endurkomu Krists. Þetta er eina hátíðin sem ber upp á

nýju tungli - daginn sem ekki var hægt að tilkynna upphaf hans fyrirfram því hann var háður því að hálfmáni sæist, þannig að varðmenn biðu og enginn vissi stundina. Þetta er dagur blásturs, viðvörunar og boðunar. Og í gyðingahefð ber hann minningu krýningar: daginn sem konungur er fagnaður. Lúðra. Dag sem enginn gat ákveðið fyrirfram. Konungur lýstur. Og upprisan við síðasta lúðurinn.

Síðan tíu dagar, Dagar óttans — sem í 12. kafla má finna í reikniritinu sem mismuninn á milli 1260 og 1250, og sem Jesaja lýsir sem lokun á bak við luktur dyr á meðan reiðin heldur áfram.

Síðan Yom Kippur — friðþæging, dómurinn lokaður, bækurnar afgreiddar. Tvær langar kaflar 12 enda báðar þar.

Síðan Sukkot — samansöfnunin, Guð sem býr með fólki sínu, og þar endar Opinberunarbókin: „*Býli Guðs er meðal mannanna og hann mun búa meðal þeirra.*“ Ég er enn óákveðinn hvað gerist nákvæmlega á þessum tíma. Býr Jesús á jörðinni með okkur, eftir að hafa snúið aftur til að berjast við óvini sína? Býr hann með okkur í Nýju Jerúsalem eða á „himni“ um tíma? Lok tilvitnunarinnar í Opinberunarbókina vísar til komu Nýju Jerúsalem og komu föðurins til jarðar til að ríkja að eilífu.

Lúðrið, síðan reiði sem þolist fyrir luktum dyrum, síðan friðþæging, síðan bústaður. Það er röðin sem 3. Mósebók 23 setur, og það er röðin sem dagtalningar 12. kafla lenda í án þess að vera beðnir um það.

Hvað þetta sýnir og hvað ekki

Það gefur ekki til kynna ár. Ekkert í þessum kafla dagsetur neitt; Yom Teruah kemur á hverju hausti og hefur gert það í þrjú þúsund ár.

Það sem það gerir er að segja þér hvernig árið sem fram kemur í köflum 6 til 10 ætti að líta út þegar það kemur. Reikniritið segir 2030. Hátíðaröðin segir að ef reikniritið er rétt, þá fellur endurkoman á Yom Teruah frekar en á einhverri handahófskenndri dagsetningu — og hausthátíðirnar 2030 eru 27.–28. september og 7. október.

Tveir óháðir þættir þurfa að vera samræmdir til þess að þetta virki: ár miðað við klukkurnar og dagur miðað við röðina. Þeir gera það.

Það sem 13. kafli gefur okkur

- Móedim eru *stefnumót*, ekki hátíðir — fastir fundir sem ákveðnir eru fyrirfram. (2. þrep — hebreska.)

- Jesús hélt fjórar vorsamkomur **á deginum** , í réttri röð, og Nýja testamentið nefnir þær þannig. (2. þrep.)
- Þrjár haustfundirnir hafa engan svarviðburð og hafa ekki haft einn í tvö þúsund ár. (2. þrep — athugun.)
- Tórunnar inniheldur fjögurra mánaða bil á nákvæmlega þeim stað þar sem hátíðirnar sem haldnar eru enda og þær sem ekki eru haldnar hefjast. (*Þriðja stig - staðfesting á bilinu sem haldið er fram í 8. kafla, ekki sönnun þess.*)
- Ef röðin heldur áfram í réttri röð, þá er næsti dagur **Yom Teruah** : nýtt tungl, lúður, krýning og dagur sem ekki var hægt að tilkynna fyrirfram. (3. þrep.)
- Röðin sem lýst er í 3. Mósebók 23 — lúðurinn, síðan tíu dagar, síðan friðþæging, síðan bústaður — er sú röð sem talningar í 12. kafla lenda í.

(1. þrep hvað varðar talningarnar; 3. þrep hvað varðar þýðingu.)

14. kafli — Þar sem dagatölin tvö samræmast

Í öðrum kaflanum var sagt að veikasti hlekkurinn í þessari bók væri dagatalið og að dagsetningin 27.–28. mars 2027 væri aðeins til samkvæmt athugunarreikningi. Það kostaði mig eitthvað að segja.

Þessi kafli er hinn helmingurinn af þeirri bók og hann eru bestu fréttirnar í bókinni.

Mótmælin sem þessi kafli svarar

Efahyggjumaður sem hefur lesið 2. kafla vandlega hefur tiltæka niðurlægjandi línu og hún er svona:

„Þú bjóst til þitt eigið dagatal og uppgötvaðir svo að dagsetningarnar þínar falla á þínar eigin hátíðisdaga. Auðvitað gera þær það. Hægt er að búa til hvaða dagatal sem er til að búa til hátíðisdaga hvar sem þú þarft á þeim að halda. Sýndu mér dagsetningu sem lifir af dagatali sem þú valdir ekki.“

Þetta er sanngjörn áskorun, þetta er rétta áskorunin og hún á skilið beint svar frekar en vörn fyrir dagatalinu mínu.

Hér er svarið.

Samanburðurinn

Ég setti allar hátíðir, á hverju ári frá 2025 til 2030, á báðum dagatölum: þeirri athugunarreikningsreglu sem þessi bók fylgir og hinu fasta rabbínska dagatali sem

gyðingaheimurinn hefur notað frá um það bil fjórðu öld. Tvö kerfi byggð á ósamrýmanlegum reglum — annað setti fyrsta mánuðinn eftir tunglsamtengingu næst vorjafndægri, hitt keyrði nítján ára hringrás með fjórum frestunarreglum tengdum.

Ár	Bil á milli dagatalanna tveggja
2025	0 til 1 dagur
2026	1 dagur
2027	30 til 31 dagur
2028	1 til 2 dagar
2029	1 til 2 dagar
2030	1 dagur að vori · núll á hverri hausthátíð

Tveir hlutir í þeirri töflu skipta máli og toga í gagnstæðar áttir.

Fyrst, aftur „slæmu fréttirnar“

Árið 2027 er eina árið sem fær útslagið í þessum flokki. Á því ári bætir fasta dagatalið við þrettánda mánuði sínum, Adar II, en jafndægursreglan gerir það ekki. Páskar 2027 samkvæmt hefðbundnum hátíðarhöldum eru 22. mars; páskar 2027 samkvæmt hefðbundnum hátíðarhöldum eru 21. apríl. Heils tunglmánuðar eru á milli.

Og 2027 er árið sem nálæg dagsetning fer eftir. Ég sagði þetta í 2. kafla og ég segi það aftur hér, í þeim kafla sem á að vera góðar fréttir, því lesandi sem man aðeins góða helminginn mun hafa verið illa þjónað.

Ef fasta dagatalið er rétt, þá eru 27.–28. mars 2027 ekki hátíðisdagur og frumgróðarökin fyrir því hverfa.

Nú eru góðu fréttirnar

Skoðið síðustu röðina aftur.

Árið 2030 eru dagatölin tvö nákvæmlega eins. Ekki nokkurn veginn. Til dagsins í dag, á hverri hausthátíð:

Hátíð	Athugunarleg	Fast rabbínskt
Jom Teruah — 1. Tísrí	28. september 2030	28. september 2030
Jom Kippúr — 10. Tishri	7. október 2030	7. október 2030
Sukkot hefst — 15. Tishri	12. október 2030	12. október 2030
25. kislev — 1335. dagurinn	21. desember 2030	21. desember 2030

Fjögur dagsetningar. Tvö kerfi sem eru mánaðarlega ólík árið 2027. Enginn munur árið 2030.

Það sem þetta kaupir í raun og veru

Segðu þetta eins nákvæmlega og ég get því það er auðvelt að ýkja þetta hér og ég hef séð fólk gera það.

Áfangastaðurinn er ekki háður dagatalinu mínu. Það er upphafsbyssan sem skiptir máli.

Lesandi sem hafnar öllu í 2. kafla — sem telur að útreikningurinn sé sérkennilegur og að fasta rabbínska dagatalið sé eina lögmæta hebreska dagatalið sem til er — **kemst samt að Yom Teruah þann 28. september 2030 og Yom Kippur þann 7. október 2030.** Þessar dagsetningar eru ekki tilkomnar úr heimagerðu dagatali. Þar lenda bæði dagatölin. Þú getur hent öllum öðrum kaflanum mínum og endirinn er óbreyttur.

Allt í 12. kafla sem lýkur haustið 2030 lifir því af dagatalamómentið óbreytt: 1260 og 1290 sem ljúka á Yom Kippur, 1250 sem nær til Yom Teruah, tíu lotningardagarnir á milli þeirra og 1.335. dagurinn sem lendir á Hanukka.

Það sem ekki lifir af er akkerið frá árinu 2027 sem talningarnar byrja á. **Talningarnar eru óháðar dagatali í lokin og háðar dagatali í upphafi**, og það er óþægileg en nákvæm lýsing á því hvar þessi bók stendur.

Og nú aginn

Þetta er einmitt þar sem bók eins og þessi nær til orðsins *kraftaverk*, og ég ætla ekki að gera það.

Samleitnin er ekki kraftaverk. Þetta er það sem tvö tunglsólkerfi gera þegar þau falla í fasa, og þú getur séð þau gera það árin 2025, 2026, 2028 og 2029 í sömu töflu. Báðar eru að nálgast sama tunglið. Flest ár eru þau mjög samsvörun; stundum fellur innskot á annan hátt og þau víkja um mánuð. Að 2030 sé eitt af nálægu árunum er ekki merki. Þetta er reiknirit.

Gildi þess er **varnarlegt, ekki sönnunarlegt**. Það sannar ekki dagsetninguna. Það fjarlægir mótbárur gegn henni — og mótbárurnar sem það fjarlægir eru sterkustu sem efasemdarmaður hefur gegn haustdagsetningunum.

Það er allt og sumt sem það gerir. Það er kafla virði vegna þess að það var þess virði að svara mótmælunum, ekki vegna þess að samningurinn sanni nokkuð.

Ef ég segði þér að líkurnar á því að tvö dagatöl væru sammála væru stjarnfræðilegar, þá væri ég að gera það sem þessi bók var skrifuð gegn. Þau eru oft sammála. Þau eru sammála árið 2030. Það er nóg, og það er ekki meira en nóg.

Það sem 14. kafli gefur okkur

- Á árunum 2025–2030 berast dagatölin tvö venjulega saman innan eins eða tveggja daga; þau eru ekki samkeppniskerfi sem framleiða mismunandi ár. (1. þrep — reiknað og endurtakanlegt á vefsíðunni.)
- **Árið 2027 er eina útfallið**, með fráviki um heilan tunglmánuð — og það er árið sem nálægðardagsetningin er á. (1. þrep útreikningsins; varnarleysið er raunverulegt og tekið fram tvisvar.)
- **Árið 2030 er ár nákvæms samkomulags** um Yom Teruah, Yom Kippur, Sukkot og 25 Kislev. (1. þrep)
- Þess vegna eru dagsetningar haustsins 2030 **ekki háðar dagatali þessarar bókar** og standast andmælin gegn dagatalinu að öllu leyti. Akkerið fyrir árið 2027 gerir það ekki. (2. þrep.)
- Samræmið er **ekki kraftaverk** — það er það sem tunglsólkerfi í fasa gera. Gildi þess er að það fjarlægir mótbárur, ekki að það sanni dagsetningu. (Sett fram svo enginn geti sakað bókina um að halda meiru fram.)

VI. HLUTI — ANDSTÆÐISLEGT

15. kafli — Sterkustu mótbárurnar

Ég hef reynt að svara mótbárum þar sem þær komu upp frekar en að geyma þær allar til enda, því að röksemdafærsla sem frestar erfiðleikum sínum er að þjálfa lesandann til að vantreysta henni. En sumar mótbárur snúast ekki um ákveðinn kafla. Þær snúast um allt fyrirtækið.

Hér eru þær, í eins sterku formi og ég get sett þær fram. Ég hef reynt að orða hverja þeirra eins og besti talsmaður þeirra myndi gera, ekki eins og strámaður myndi gera. Í tveimur þeirra er svarið mitt að andmælandinn hefur rétt fyrir sér.

1. „Enginn veit daginn né stundina.“

Þú ert að gera það eina sem Jesús bannaði sérstaklega. Hann sagði að enginn vissi það

– ekki englarnir, ekki einu sinni sonurinn. Hver ert þú? Sérhver kynslóð framleiðir menn eins og þig, og sú staðreynd að þú hafir töflureikni gerir þig ekki frábrugðinn mönnunum með töflur árin 1844 og 1988. Fyrirmælin voru að fylgjast með, ekki að reikna.

Þetta er sú mótbára sem næstum allir koma með fyrst, og útgáfan hér að ofan er sterkari en það sem ég heyri venjulega, svo leyfið mér að taka hana alvarlega.

Þrír hlutir eru sannir í einu.

Í fyrsta lagi fjallar Matteus 24:36 um daginn og stundina, og ég er ekki að fullyrða neitt um það. Þessi bók nefnir dagsetningu sem fæst með ályktunum út frá textum og sögu, opinberlega, þar sem útreikningarnir eru sýndir og hver einasta tala er hægt að athuga. Það er önnur athöfn en að halda því fram að mér hafi verið sagt það. Ég hef aldrei fullýrt að mér hafi verið sagt það.

Í öðru lagi var versið satt þegar það var sagt. *Enginn veit* að þetta er fullyrðing um ástand mála, ekki tilskipun um að ástand mála sé varanlegt. Daníel var sagt að orðin væru „*falin og innsiglið til endalokatíma*“ — sem er orðalag sem gerir ráð fyrir síðari afhjúpun, ekki varanlegri.

Þriðja dæmið er það sem ég á erfiðast með að færa rök fyrir, og það er af hálfu andstæðingsins. **Menn hafa notað nákvæmlega þessa röksemdafærslu til að réttlæta nákvæmlega þessa starfsemi í tvö hundruð ár, og þeir hafa allir haft rangt fyrir sér.** Það er ekki ekkert. Þetta er sterk forsenda gegn mér og ég tel hana sjálfur.

Það sem ég myndi segja er að skipunin um að vaka er ekki í samræmi við fyrirmælin um að draga engar ályktanir. Jesús ávitaði faríseana fyrir að lesa himininn en ekki árstíðina. Hann sagði kirkju að ef hún vaknaði ekki myndi hann koma á hana eins og þjófur - sem þýðir að valkosturinn væri í boði. Að vera vakandi hefur innihald, eða orðið þýðir ekkert.

Mótmælin eru ekki leyst. Henni er svarað — af manni sem veit að allir á undan honum hugsuðu eins.

2. „Þú fannst árið fyrst og vannst aftur á bak.“

Með Biblíu, reiknivél og næga hvatningu getur hver sem er náð hvaða ári sem er. Þú hefur 390, 40, sjö, 2000, 80, 1260, 1290, 1335, þrjú dagatöl og fjórar tilskipanir frambjóðenda til að leika þér með. Auðvitað lendir eitthvað á árinu 2030. Þú hefur líka

fundid eitthvað fyrir árið 2028.

Þetta er sú andmæli sem ég virði mest því það er sú sem ég myndi færa fram, og 3. kafli var skrifaður til að svara henni áður en niðurstöðurnar komust.

Þrjár prófanir, og ég myndi beita öllum þremur á kerfi hvers annars.

Voru færíbreyturnar valdar óháð markmiðinu? 390 og 40 eru í Esekíel 4. Sjö er í 3. Mósebók 26. Áttatíu er í Sálmi 90. 1260, 1290 og 1335 eru í Opinberunarbókinni og Daníel. Ég valdi ekki eina einustu þessara talna. Það sem ég vel er hvar hver klukka byrjar — og þess vegna eyða 6. og 7. kaflar mestum hluta lengdar sinnar í að verja upphafsdagsetningar frekar en að reikna út.

Hversu margar frjálsar breytur og hversu grófar? Tvær á klukku: akkerið og hversu oft margföldunargildið er notað. Annað valið er raunverulegt og 3. kafli segir svo. En margföldunargildið er sjö, þannig að hver viðbótar notkun kvarðar allt um sjö. Fyrir Ísrael: engin margföldun gefur 311 f.Kr., ein gefur 2030, tvær gefa árið 18410. Fyrir Júda: ein gefur 350, tvær gefa 2030, þrjár gefa 13790. **Nákvæmlega ein stilling á klukku lendir hvar sem er í skráðri sögu.** Það er ekki skífa. Það er rofi með einni sennilegri stöðu.

Skilar kerfið árangri sem það var ekki hannað fyrir? Þetta er sterkasta prófið og svarið er nei. Kerfi sem er tilbúið til að skila nákvæmlega því sem það var hannað til að skila. Þetta kerfi framleiddi þrjátíu daga fráhvarfsglugga út frá mismuninum á árinu 1290 hjá Daníel og árinu 1260 hjá Jóhannesi — tvær tölur skrifaðar með sex öldum millibili — sem samsvarar bili milli tveggja hátíðadagsetninga sem ákveðnar eru með tunglsamtengingu. Og það framleiddi tíu daga bil sem reynist vera eina tíu daga parið af ákveðnum tímum í hebreska tímatalinu. Hvorugt var stefnt að.

Þar sem andmælandinn fær raunverulegt högg : kynslóðarklukkan. Sex mögulegar stillingar, ein gefur 2030, og það er sú sem ég nota. Kafli 9 prentar töfluna og raðar þeirri klukku síðast. Á þeirri lendir andmælandinn.

3. „Esekíel 4 er ekki klukka.“

Esekíel var að gefa umsátri kynslóð táknið um komandi útleið. Ekkert í textanum bendir til þess að niðurtalning taki tvö og hálft þúsund ár eftir dauða hans. Þú hefur tekið spádómsbrot frá sjöttu öld f.Kr. og breytt því í skeiðklukku.

Rétt svo langt sem það nær, og þetta er hjörið, svo ég mun ekki mýkja það.

Þessi texti er tákn um útleð. Það sem textinn gerir einnig er **að magngreina** — 390 og 40, með skýrum umreikningshlutfalli, *dag fyrir hvert ár*. Guð sagði ekki Esekíel að liggja þar lengi. Hann gaf tölur og nefndi eininguna. Tölur sem gefnar eru út nákvæmlega, með tilgreindri umreikningshlutfalli, eru gefnar út til að telja; Daníel taldi sjötíu Jeremía á sama hátt og þaðst fyrir þegar þær kláruðust.

Veiki punkturinn í raun er ekki talningin. Það er akkeringin. Að 390 hlaupi áfram frá umsátrinu árið 701 f.Kr. og 40 hlaupi upp að umsátrinu árið 70 e.Kr., stafar af því að lesa vinstri og hægri hlið Esekíels sem stefnu á tímalínu frá hægri til vinstri. Í 4. kafla segir skýrt að lesandi sem tekur vinstri og hægri sem einfaldlega *norður* og *suður* missir ekkert af því að vita hverjir húsín tvö eru og græðir enga klukku - og að við þann lestur hefur þessi bók engin upphafsdagsetningar.

Ég held fast við lesturinn vegna þess sem hann leiðir af sér síðar, og í 4. kafla er viðurkennt að þetta sé frekar réttlæt看legt vegna niðurstöðu en sjálfssönnunar. **Þetta er stærsta einstaka fylgnin í bókinni og þetta er túlkun.**

4. „3. Mósebók 26 þýðir alvarleiki, ekki lengd.“

Sjöfaldur er orðatiltæki. 1. Mósebók 4:15 er ekki reiknirit. Þú hefur breytt hebreskum margföldunartákni í margföldunartákn vegna þess að margföldunin færir þig þangað sem þú vilt fara, og meirihluti túlka les það eins og ég geri.

Meirihlutinn les það þannig, og 5. kafla segir það með þessum orðum frekar en að bíða eftir að vera gripinn.

Það sem 5. kafla heldur fram að sé þrengra en *meirihlutinn er rangt*. Það er að **alvarleiki er ekki mælanleg stærð** — það er engin eining þar sem ein hungursneyð er sjö sinnum önnur — en lengd hefur eina. Refsing er framkvæmd með tímanum, þannig að hún hefur tvær víddir, hversu hörð og hversu löng, og *sjö sinnum refsingin* er fullyrðing um heildartölu gerð úr báðum. Aðeins önnur af þessum tveimur víddum getur borið staðfestanlegan þátt upp á sjö.

Það leiðir til gaffals án þægilegrar útgönguleiðar. Annað hvort er *sjö sinnum* megindleg, og í því tilfelli tengist það heild með tímavídd — eða það er hreint orðatiltæki fyrir fyllingu, og í því tilfelli margfaldar það ekkert og fjórar stigvaxandi breytingarnar eru áhersla frekar en stigi.

Og ég þarf ekki að alvarleiki sé falskur. Ég þarf að tímalengd sé tiltæk. Lesandinn sem er viss um að 3. Mósebók 26 fjallar um alvarleika getur haft alveg rétt fyrir sér og þessi bók virkar enn; hann væri að lýsa þeirri vídd sem ég er ekki að telja með.

(Í 5. kafla er einnig sett fram ítarlega rök gegn alvarleikaskilgreiningunni sem ég neita að birta þar sem hún virkar ekki. Ef þú vilt vita hvað þessi bók gerir með röksemdafærslu sem styður hana, þá er það þar sem þú átt að leita.)

5. „Dagatalið þitt er fundið upp.“

Þú hafnar tímatalinu sem gyðingaheimurinn hefur haldið í sextán aldir og velur tímatal sem er reiknað út frá stjörnufræðilegum töflum, og lýsir síðan yfir að dagsetningar ykkar falli á hátíðisdögum. Þær falla á ykkar hátíðisdögum. Sýndu mér dagsetningu sem varðveitist frá tímatali sem þú valdir ekki.

Sanngjörn og rétt áskorun. Kafli 14 er til staðar til að svara henni.

Haustdagsetningarnar 2030 lifa það alveg af. Bæði dagatölin — það athugunarlega sem þessi bók fylgir og það fasta rabbínska — setja Yom Teruah þann 28. september 2030, Yom Kippur þann 7. október 2030, Sukkot þann 12. október og 25 Kislev þann 21. desember. Lesandi sem hafnar 2. kafla alfarið lendir samt á öllum þessum. Endapunkturinn er óháður dagatali.

Akkerið fyrir árið 2027 lifir það ekki af. Árið 2027, og aðeins árið 2027 á þeim sex árum sem ég athugaði, er heill tunglmánuður frábrugðinn milli dagatalanna tveggja, því fasti dagatalið setur inn Adar II en jafndægursreglan gerir það ekki. Samkvæmt rabbínskum tímatalningum er 27.–28. mars 2027 alls ekki hátíðisdagur.

Þannig að staðan er klofin. **Áfangastaðurinn er óháður dagatalinu; upphafspunkturinn er það ekki.** Það kemur fram í 2. kafla, aftur í 14. kafla og aftur hér, því það er það sem líklegast er til að vera satt og óvelkomið.

6. „Allir sem hafa sett dagsetningar hafa haft rangt fyrir sér.“

Miller. Russell. Whisenant. Tjaldstæði. Allir þeirra höfðu ritningar, reikningshæfileika og einlægni. Allir höfðu fylgjendur sem seldu hús sín. Grunngjaldið fyrir þessa iðju er núll og þú hefur ekki gefið mér neina ástæðu til að halda að þú sért undantekningin.

Grunnvextirnir eru raunverulegir og ég ætla ekki að vera sæt með þá.

Venjulegt svar — *nú stelpur sögðu nei, svo sú tíunda gæti sagt já* — er svar við slæmri útgáfu af röksemdafærslunni. Góða útgáfan er ekki rökrétt fullyrðing; hún er tölfræðileg og tölfræðileg rök eru ekki hrakin með því að benda á að þau séu

ekki afdráttarlaus. **Mjög löng röð mistaka er sönnunargögn, og það er sönnunargögn gegn mér.**

Það sem ég get boðið upp á er ekki ástæða til að halda að ég sé sérstakur. Það er önnur leið til að mistakast.

Sérhvert nafn á þessum lista það um að vera trúað. Þessi bók biður um að vera yfirfarin. Sérhver tala í henni er endurtakanleg út frá tilgreindum inntaki með tilgreindum reglum; vefsíðan endurreikni og greinir frá mistökum; könnunarsíðan leyfir fjandsamlegum lesanda að breyta hvaða forsendum sem er og horfa á niðurstöðuna þróast. Ég hef prentað töfluna sem gerir kynslóðarklukkuna vandræðalega, stigvaxandi atburðarásina sem braut mína eigin röksemdafærslu, akkerisvilluna sem setti klukku Júda á 1990 og 42 stafa tölu sem ég neitaði að nota.

Ef þessi bók er röng, þá **er vélbúnaðurinn til að sýna fram á að hún sé röng í bókinni.**

Þetta er ekki fullyrðing um að hafa rétt fyrir sér. Þetta er það eina sem vert er að bjóða upp á í staðinn.

7. „Fjórar klukkur þínar eru ekki óháðar.“

Ísrael og Júda koma bæði úr Esekíel 4 og 3. Mósebók 26 og þarfnast sömu túlkunar. Júda og fagnaðarársklukkan þín byrja bæði árið 30 e.Kr. Samleitni þín er eitt rammaverk sem samræmist sjálfu sér.

Þú hefur rétt fyrir þér, og ég sagði það áður en þú gerðir það. Í 9. kafla er farið yfir allar klukkur með tilliti til sameiginlegra heimilda, sameiginlegra akkera og sameiginlegra túlkunarhreyfinga og lýkur nákvæmlega þessari niðurstöðu. Ég hef hætt að nota orðasambandið „*fjórar óháðar klukkur*“ úr bókinni.

Það sem lifir af er minna: eitt rammaverk, notað tvisvar með nánast engum sameiginlegum inntakum — 390 á móti 40, akkeri með sjö alda millibili, ein margföldun á móti tveimur — sem lendir tvisvar á sama ári. Þetta er samræmisprófun á rammaverki frekar en tveir vitni að staðreynd. Kafli 7 sýndi hversu auðveldlega það rammaverk gefur 1990 eða 2420 þegar akkeri færast, þannig að prófunin er ekki ómerkileg.

Minna en það leit út fyrir. Meira en ekkert.

8. „Þú notar minnihlutatímaröð þegar þér hentar.“

Meirihlutinn reiknar út fimmtánda ár Tíberíusar 28 eða 29 e.Kr. og krossfestingu um 33 e.Kr. Þú notar minnihlutareikninginn, sem gefur 26 e.Kr. og 30 e.Kr. — einu tölurnar sem láta klukkuna þína ganga. Og fjórir páskar í Jóhannesi krefjast þess að lesa 5:1 sem páska þegar grískan segir aðeins „hátíð“.

Báðar sannar, báðar fram koma í 7. kafla og aftur í 8. kafla.

Ef krossfestingin átti sér stað árið 33 e.Kr., þá ná fjörutíu ár Júda til ársins 73 e.Kr. — ekki umsátur um Jerúsalem á páskum heldur fall Masada — og **klukka Júda gengur ekki**. Jubileumsklukkan færist með henni þar sem hún deilir akkerinu.

Klukka Ísraels er ósnert. Hún er frá árinu 701 f.Kr. og byggir ekki á tímaröð Nýja testamentisins.

Þannig að: af tveimur sterkustu klukkunum hvílir önnur á umdeildri dagsetningu frá fyrstu öld og hin ekki, og þær lenda á sama ári. Það er eitthvað virði. Það er ekki þess virði að þykjast að sú umdeilda sé útkljáð.

Það sem eftir er

Átta andmæli. Varðandi tvær þeirra — sjálfstæði klukkanna og sexfrumunet kynslóðarklukkunnar — hefur andmælandinn einfaldlega rétt fyrir sér og bókinni var breytt til að segja svo. Varðandi hin hef ég gefið besta svarið sem ég hef og merkt hvar það klárast.

Ef þú hefur lesið þetta hingað til og ert enn ósannfærður, þá myndi ég frekar velja það heldur en hið gagnstæða. Versta útkoman fyrir bók eins og þessa er að lesandinn trúir henni vegna þess að höfundurinn hljómaði öruggur með sig.

Það sem ég myndi frekar spyrja er þetta. Ekki treysta mér til að taka niðurstöðuna. Notaðu aðferðina: settu fram reglur áður en þú telur, merktu við veikustu hlekki í þínum eigin texta og láttu tölu sem þér líkar vera röng. Ef þú gerir það með þessa kafla og allt saman hrynur, þá hefur bókin samt sem áður verið þess virði að skrifa hana, og ég vil heyra frá þér.

info@purelife2030.com

purelife2030.com/the-numbers.html

Viðaukar

Viðauki A — Aðaltímalína

Sérhver atburður sem þessi bók byggir á er frá 701 f.Kr. til 21. desember 2030. Hebreskar dagsetningar eru rabbínskar og voru reiknaðar út, ekki afritaðar. Stigamerkingar eru útskýrðar í 3. kafla. Hver röð hér hefur kafla á bak við sig.

#	Dagsetning	Hebres k dagset ning	Viðburður	Klukka	Ritningin	Stig
1	722 f.Kr.		Fall Samaríu; Ísraelsmenn fluttir í útlegð frá Assýríu	Ísrael	2. Konungabók 17:5-6	2 · SÖGULEGT
2	701 f.Kr.		Umsátur um Sanheribs Jerúsalem mistekst — 390 ár Ísraels hefjast	Ísrael	Esek 4:5; 2. Konungabók 19	3 · TÚLKUN
3	458 f.Kr.		Artaxerxes I gefur út tilskipun endurreisnin frá Jerúsalem (Esrabók 7)	Daníel 9	Esrabók 7; Dan 9:25	2 · SÖGULEGT
4	409 f.Kr.		Lok fyrstu 7 vikur (49 ár) — Jerúsalem endurbyggð	Daníel 9	Dan 9:25	1 · RÆKNING
5	311 f.Kr.		390 ár Ísraels eru liðin. Engin iðrun. Setning margfölduð með sjö.	Ísrael	3. Mósebók 26:18 21, 24, 28	1 · RÆKNING
6	Árið 26 e.Kr. (Tevet 1)		Jesús skírði — lok 69. viku; 70. vika hefst	Daníel 9	Lúk 3:1,21-23; Dan 9:25	3 · TÚLKUN

7	5. apríl e.Kr. 30	Krossfesting — páskar, Hebresk dagsetning	Júda / Daníel 9	Dan 9:26-27; 1. Kor 5:7	3 · TÚLKUN
#	Dagsetning	Viðburður	Klukka	Ritningin	Stig
		um miðja 70. viku. Fjörutíu ár Júda hefst.			
8	24. maí Árið 30 e.Kr.	Hvítasunnudagur — Andinn úthelltur; kirkjuöldin hefst	Messías	Postulasagan 2	3 · TÚLKUN
9	Páskar, árið 70 e.Kr. (~miðjan apríl)	Lokaumsátrið um Jerúsalem HEFST — Fjörutíu ár Júda eru liðin. Engin iðrun.	Júda	Lúkas 21:20	2 · SÖGULEGT
10	9-10 Av, 70 e.Kr. (~4 ágúst)	Musterið er brennt	Júda	Matt 24:2	2 · SÖGULEGT
11	Árið 350 e.Kr.	Fyrsta margfalda dómur Júda (280 ár) rennur út. Enn engin iðrun.	Júda	3. Mós 26:24,28	1 · RÆKNING
12	14. maí 1948	Ísrael endurfæddur sem þjóð	Kynslóð	Matt 24:32-34	2 · SÖGULEGT
13	23. janúar 1950	Knesset lýsir Jerúsalem sem höfuðborg — 60 á móti 2	Kynslóð	Sálm 90:10; Matt. 24:34	3 · TÚLKUN
14	7. október 2023	Hamas-árás á Ísrael — Shemini Atzeret	Merki	—	2 · SÖGULEGT

15	27. mars 2027 (lau)	Adar 2 18 ára, 5787	Viðurstyggð eyðingarinnar — viðurstyggðin er setja upp	Þrenging	Dan 12:11; 2 Þriðjudagur 2	4 · SPÁMANLEGT
----	------------------------	---------------------------	---	----------	-------------------------------	----------------

#	Dagsetning	Hebresk dagsetning	Viðburður	Klukka	Ritningin	Stig
16 ára	28. mars 2027 (Sól)	Adar 2 19, 5787	Dagur 1 af 1290 · 30 dagar fráhrarfsins hefjast	Þrenging	Dan 12:11	4 · SPÁMANLEGT
17 ára	26. apríl 2027 (Mán)	Nissan 19, 5787	Dagur 30 — fráhrarfið endar	Þrenging	2. Þess 2:3	1 · RÆKNING
18 ára	27. apríl 2027 (Þri)	Nissan 20, 5787	SÍÐRIGN FELLUR — Dagur 1 frá árinu 1260 og 1335	Þrenging	Opinb. 11:3; Dan. 12:12	4 · SPÁMANDI
19 ára	15. apríl 2030 (Mán)	Nissan 12, 5790	Páskar (Pesach), M2030 dagatal — 14. dags fyrsta mánaðar	Gildistími	3. Mós. 23:5	4 · SPÁMANLEGT
20	24. apríl 2030 (Miðvikudagur)	Nissan 21, 5790	REFSI RENNA ÚT 21 Nisan, síðasti dagur ósýrðra brauða. Fimm mánuðir hefjast.	—Gildistími	Opinb. 9:5	4 · SPÁMANLEGT
21	27. september 2030 (fös)	29. Elúl, 5790	JÓM TERÚA — Dagur 1250. Upprisa, upphefð, endurkoma. Dagarnir eru styttnir.	Afturkoma	3. Mósebók 23:24; Matt. 24:22; Jes 26:19-21	4 · SPÁMANLEGT
22	7. október 2030 (Mán)	10. Tishrei, 5791	JÓM KÍPÚR — Dagur 1260 og dagur 1290 lýkur báðum. Tíu dagar af reiði lýkur.	Afturkoma	3. Mós 23:27; Dan 12:11	4 · SPÁMANLEGT
23 ára	11. október	14. Tishrei,	Laufskálahátíðin byrjar — það	Afturkoma	3. Mós 23:34;	4 · SPÁMANLEGT

	2030 (fös)	5791			Sak 14:16	
		Hebresk				
#	Dagsetning	dagsetning	Viðburður	Klukka	Ritningin	Stig
Þúsund ára ríkið						

24	21 Desember 2030 (lau)	25. Kislev, 5791	Dagur 1335 — 'Blessaður sé hann hver bíður.' Hanúkka: hinn Musterið endurvígt.	Afturkoma	Dan 12:12	4 · SPÁMANLEGT
----	----------------------------------	-------------------------	--	-----------	-----------	----------------

#	Það sem setur á fót	ÞaðByrja	Aðgerð	Ár	Niðurst aða	Lesist sem	Regla
1	Ísrael: Upprunalega dómurinn rennur út	-700	701 f.Kr. + 390	390	-310	311 f.Kr.	Esekíel 4:5 — 390 dagar, dagur fyrir ár (Esekíel 4:6).
2	Ísrael: setning margfölduð með sjö	-700	701 f.Kr. + (390 x 7)	2730	2030	2030 e.Kr.	Þriðja Mósebók 26:18,21,24,28 — „sjö sinnum meira“. Þjónaði fram úr umsátrinu, sem fyrir Ísrael hefst kjörtímabilið (vinstri hlið Esekíels). Sjá 7. kafla.
3	Júda: Upprunalegur dómur rennur út	30	Árið 30 e.Kr. + 40	40	70	70 e.Kr.	Esekíel 4:6 — 40 dagar, dagur fyrir ár. Krossfestingin til umsáturs Jerúsalem.
4	Júda: fyrsta margföldun	70	70+ e.Kr. (40 x 7)	280	350	350 e.Kr.	Þriðja Mósebók 26 — fyrsta stigvaxandi staða. 40 x 7 = 280, framfylgt eftir umsátrið árið 70 e.Kr.
5	Júda: önnur margföldun	70	70+ e.Kr. (40 x 7 x	1960	2030	2030 e.Kr.	Þriðja Mósebók 26 — önnur stigvaxandi. 40 x

7)

7^2 = 1960. EKKI '280 x 7' —
Sjö í öðru veldi er stigið.
Uppgefið fram.
frá umsátrinu, sem

#	Það sem það setur á fót	Byrja	Aðgerð	Ár	Niðurst aða	Lesist sem	Regla
							Því að Júda lýkur kjörtímabili sínu (hægri hlið Esekíels). Sjá 7. kafla.
6	Krossfesting 2000 ár (40 jubileum)	+30	30 e.Kr. + 2000	2000	2030	2030 e.Kr.	Hósea 6:2; 2. Pétursbréf 3:8. Fjörutíu fagnaðarár, 50 ár.
7	Kynslóðin Jerúsalem endurreisti	frá 1950	1950 + 80	80	2030	2030 e.Kr.	Sálmur 90:10 (80 ár); Matteus 24:34. Kneset atkvæðagreiðsla frá 23. janúar 1950, 60 til 2.
8	Daníel 9: fyrstu- sjö vikurnar	-457	458 f.Kr. + 49	49	-408	409 f.Kr.	Daníel 9:25 — 7 vikur ára.
9	Daníel Sextíu og níu vikur til Messíasar	9:-457	458 f.Kr. + 483	483	26 ára	26 e.Kr.	Daníel 9:25 — (7 + 62) x 7 = 483 ár.
10	Ísrael endurfæddur + kynslóð (mótmælin)	1948	1948 + 80	80	2028	2028 e.Kr.	Sýnt af ásettu ráði. 1948 gefur EKKI upp 2030 — þess vegna notar bókinn 1950. endurreisn borgarinnar.

Viðauki C — Dagurinn telur

Allar talningar eru **meðtaldar fyrir báða endapunkta** : dagur 1 er upphafsdagsetningin. Til að endurtaka þetta á timeanddate.com, hakaðu við *Taka með lokadagsetningu í útreikningi* — í hverri talningu, í hvert skipti.

Hebreska

Fjöldi	Ritningin	Frá	Byrjun er	Til	Endirinn er	(lok)
1290	Daníel 12:11	28. mars 2027	Frumgróði — viðurstyggð eyðingarinnar	7. októbe r 2030	Jom Kippúr — 10. Tishri	10. Tishrei, 5791
30	2. Þess. 2:3	28. mars 2027	Fráhvarfið hefst	26. apríl 2027	Fráhvarfinu lýkur	Nissan 19, 5787
1260	Opinb. 11:3; 12:6	27. apríl 2027	Síðari rigning — síðasti dagur 2. ósýrðra brauða	7. októbe r 2030	Jom Kippúr — 10. Tishri	10. Tishrei, 5791
1250	Matteus 24:22	27. apríl 2027	Síðari regn — vitnin fengju kraft	27. septe mber 2030	Yom Teruah — dagarnir styttir um tíu	29. Elúl, 5790
Fjöldi	Ritningin	Frá	Byrjun er	Til	Endirinn er	Hebreska (lok)
1335	Daníel 12:12	27. apríl 2027	Síðrigningar 'blessaður sé hann hver bíður'	21. des. 2030	Hanúkka — 25. kislev, musterið endurvígt	25. Kislev, 5791
2558	Merki	7. október 2023	Hamas-árás Shemini Atzeret	7. október 2030	Jom Kippúr sjö ár til dagsins	10. Tishrei, 5791
157	Opinb. 9:5	24. apríl 2030	21. nísan (rabbínskt) — refsingar falla niður; fimm mánuðir byrja	27. septemb er 2030	Jom Teruah hurðin lokast	29. Elúl, 5790

Afleitt: 1290 – 1260 = 30, og akkerin tvö eru með 30 daga millibili. 1260 – 1250 = 10, og Yom Teruah og Yom Kippur eru með 10 daga millibili. Hvorugt sambandið var hannað inn í hugtakið. Sjá 12. kafla.

Viðauki D — Hátíðadagatal 2025–2030, báðir útreikningar

Athugunardagsetningar eru birt dagatal Messíasarverkefnisins 2030 (jafndægur ásamt tunglsamtengingu, Jerúsalemtími). Rabbínskar dagsetningar voru reiknaðar hér. Allar dagsetningar eru dagsetning **á dagsbirtu** ; hver hátíð hefst við sólsetur

kvöldið áður. Sjá kafla 2 og 14.

Ár	Hátíð	Athugunarleg	rabbínsk	Bil
2025	Páskar (14., 1. mánuður)	12. apríl 2025	12. apríl 2025	sama dag
2025	Ósýrt brauð hefst (15.)	13. apríl 2025	13. apríl 2025	sama dag
2025	Frumgróði	20. apríl 2025	—	ekki til
2025	Shavuot / Vikur	9. júní 2025	—	ekki til
2025	Yom Teruah / Trompets (1 Tishri)	22. september 2025	23. september 2025	1 dagur
2025	Yom Kippur / friðþæging (10 Tishri)	1. október 2025	2. október 2025	1 dagur
2025	Sukkot / Laufskálahátíðin hefst	6. október 2025	7. október 2025	1 dagur
2026	Páskar (14., 1. mánuður)	2. apríl 2026	1. apríl 2026	1 dagur
2026	Ósýrt brauð hefst (15.)	3. apríl 2026	2. apríl 2026	1 dagur
2026	Frumgróði	5. apríl 2026	—	ekki til
2026	Shavuot / Vikur	25. maí 2026	—	ekki til
2026	Yom Teruah / Trompets (1 Tishri)	13. september 2026	12. september 2026	1 dagur
2026	Yom Kippur / friðþæging (10 Tishri)	22. september 2026	21. september 2026	1 dagur
2026	Sukkot / Laufskálahátíðin hefst	27. september 2026	26. september 2026	1 dagur
2027	Páskar (14., 1. mánuður)	22. mars 2027	21. apríl 2027	30 dagar
2027	Ósýrt brauð hefst (15.)	23. mars 2027	22. apríl 2027	30 dagar
Ár	Hátíð	Athugunarleg	rabbínsk	Bil
2027	Frumgróði	28. mars 2027	—	ekki til
2027	Önnur páskahátíð (14., 2. mánuður)	20. apríl 2027	21. maí 2027	31 dagur
2027	2. Ósýrt brauð ENDAR (21.)	27. apríl 2027	28. maí 2027	31 dagur
2027	Shavuot / Vikur	17. maí 2027	—	ekki til
2027	Yom Teruah / Trompets (1 Tishri)	1. september 2027	2. október 2027	31 dagur
2027	Yom Kippur / friðþæging (10 Tishri)	10. september 2027	11. október 2027	31 dagur

2027	Sukkot / Laufskálahátíðin hefst	15. september 2027	16. október 2027	31 dagur
2028	Páskar (14., 1. mánuður)	9. apríl 2028	10. apríl 2028	1 dagur
2028	Ósýrt brauð hefst (15.)	10. apríl 2028	11. apríl 2028	1 dagur
2028	Frumgróði	15. apríl 2028	—	ekki til
2028	Shavuot / Vikur	4. júní 2028	—	ekki til
2028	Yom Teruah / Trompets (1 Tishri)	19. september 2028	21. september 2028	2 dagar
2028	Yom Kippur / friðþæging (10 Tishri)	28. september 2028	30. september 2028	2 dagar
2028	Sukkot / Laufskálahátíðin hefst	3. október 2028	5. október 2028	2 dagar
2029	Páskar (14., 1. mánuður)	28. mars 2029	30. mars 2029	2 dagar
2029	Ósýrt brauð hefst (15.)	29. mars 2029	31. mars 2029	2 dagar
2029	Frumgróði	1. apríl 2029	—	ekki til
2029	Shavuot / Vikur	21. maí 2029	—	ekki til
2029	Yom Teruah / Trompets (1 Tishri)	9. september 2029	10. september 2029	1 dagur
2029	Yom Kippur / friðþæging (10 Tishri)	18. september 2029	19. september 2029	1 dagur
2029	Sukkot / Laufskálahátíðin hefst	23. september 2029	24. september 2029	1 dagur
2030	Páskar (14., 1. mánuður)	16. apríl 2030	17. apríl 2030	1 dagur
2030	Ósýrt brauð hefst (15.)	17. apríl 2030	18. apríl 2030	1 dagur
2030	Ósýrt brauð ENDAR (21.)	23. apríl 2030	24. apríl 2030	1 dagur
2030	Frumgróði	21. apríl 2030	—	ekki til
2030	Shavuot / Vikur	10. júní 2030	—	ekki til
2030	Yom Teruah / Trompets (1 Tishri)	28. september 2030	28. september 2030	sama dag
2030	Yom Kippur / friðþæging (10 Tishri)	7. október 2030	7. október 2030	sama dag
2030	Sukkot / Laufskálahátíðin hefst	12. október 2030	12. október 2030	sama dag
2030	8. dagur Hanúkka (1335 lýkur)	21. des. 2030	21. des. 2030	sama dag

Viðauki E — Tímaröð

Sérhvert akkeri sem gagnrýnandi getur ráðist á, með fræðilegu umfangi og ástæðunni fyrir valinu.

Misheppnað umsátur Sanheríbs — þessi bók notar *árið 701 f.Kr.* Valkostir:

Óumdeilt.

Staðfest með assýrsku samheitaþókinni, Prisma Sanheríbs og 2. Konungabók 18-19. Umsátrið um Jerúsalem mistókst: Í eigin annálum Assýríu segir að Hiskía hafi verið lokaður inni „eins og fugl í búi“ en fullyrðir aldrei að borgin hafi fallið.

SOLID. Minnihlutinn (Shea) leggur til aðra herferð um 688-686 f.Kr.; meirihlutinn telur eina herferð árið 701.

Fall Samaríu — þessi bók notar 722 f.Kr. (eingöngu samhengið) . Önnur orð: 720 f.Kr. (Sargon II).

2. Konungabók 17:5-6 og babýlonskir heimildir vísa til Salmanesers V, sem þriggja ára umsátur hans lýkur.

um 722. Sargon 2. telur sig eiga persónulegan heiður; fræðimenn tímasetja sigur hans eða bælingu uppreisnar til ársins 720.

Ekki notað í neinum útreikningum. Skráð svo enginn geri ráð fyrir að á það hafi verið treyst í hljóði. Sjá 6. kafla.

Skipun Artaxerxesar til Esra — þessi bók notar 458 f.Kr. Önnur orð: 457 f.Kr.

Árið 458 f.Kr. fylgir persneskri konungsársreikningi sem byggir á nísan, frá og með konungsárunum 465/464 f.Kr. Árið 457 f.Kr. fylgir konungsársreikningi ásamt gyðingatímatalinu Tishri og ~7 mánaða Artabanus milliárinu. Báðir eru verjanlegir.

Þessi bók notar árið 458 f.Kr. Hver sem er sem reiknar frá 457 f.Kr. mun finna hverja dagsetningu í Daníel 9 ári síðar, og röksemdafærslan í 8. kafla lifir óbreytt frá þeirri breytingu.

15. ár Tíberíusar — þessi bók notar árið 26 e.Kr. Önnur orð: 27 e.Kr. · 28/29 e.Kr.

Meirihluti talningarinnar telur frá dauða Ágústusar (19. ágúst 14 e.Kr.) og gefur til kynna seint á árinu 28 e.Kr.

/ snemma árs 29. Samstjórnarreikningurinn telur frá jafnréttisvaldi Tíberíusar um 11-13 e.Kr. og gefur frá sér 26-27 e.Kr.

Veikasti sögulega hlekkurinn í keðjunni. Þessi bók notar minnihlutastjórnarreikning og í 7. og 8. kafla er það tekið fram frekar en að kynna árið 26 e.Kr. sem óumdeilt.

Krossfesting — þessi bók notar 5. apríl árið 30 e.Kr. Önnur orð: 33 e.Kr. · 31 e.Kr.

Páskar, 14. nísan. Krefst skírnarinnar árið 26 e.Kr. ásamt 3,5 ára þjónustu (fjórar páskar: Jóh 2:13, 5:1, 6:4, 11:55).

Traust miðað við árið 26 e.Kr. — en það fellur með útreikningi Tíberíusar hér að ofan frekar en óháð honum.

Umsátrið um Jerúsalem hefst — þessi bók notar *páska árið 70 e.Kr.* Valkostir: —.

Jósefus: Hersveitir Títusar notuðu páskamannfjöldann til að loka um múrana þann 14. nísan, um það bil um miðjan apríl árið 70 e.Kr.

Traust, og þetta er rétta akkerið fyrir talningu frá páska til páska. Sjá 10. kafla.

Musterið eytt — þessi bók notar *9-10 Av, árið 70 e.Kr.* Önnur orð: ~4. ágúst árið 70 e.Kr.

Jósefus segir 10 Av; Mishnah Ta'anit 4:6 segir 9 Av. Rúmum 3,5 mánuðum EFTIR að umsátrinu hófst.

Sterkt, og greinarmunurinn skiptir máli. Í fyrri bók minni kom fram að musterið var eyðilagt á páska. Það var ekki raunin — umsátrið hófst á páska og musterið brann um þremur og hálfum mánuði síðar. Leiðrétt staðreyndin er sú sem klukka Júda þarfnast í raun.

311 f.Kr. — þessi bók notar *gildistíma Ísraels*, 390. Valkostir: —.

Vorið 311 f.Kr. er tímabil Selevkídatímabilsins (1. nísan = 3. apríl 311 f.Kr.), sem Gyðingar tóku síðar upp sem minyan shtarot, „tímabil samninganna“ sem notað er í 1. Makkabeabók og í gyðinglegum lagaskjölum í meira en árþúsund.

Engin landvinninga, orrusta eða stjórnarskipti áttu sér stað í Júdeu árið 311 f.Kr. Þýðingin er eingöngu tímataalsbundin og í 6. kafla segir svo. Einfalda útgáfan er enn áberandi.

350 e.Kr. — þessi bók notar *fyrstu x7 gildistíma Júda*. Önnur dæmi: 351-352 e.Kr.

Uppreisn Gyðinga gegn Konstantíusi Gallusi er tímasett á árunum 351-352, ekki 350. Gallus varð keisari í mars 351; Úrsicímus jafnaði Díókasarea (Sepforis) við jörðu og lagði Tíbería og Lýddu í rúst.

Nálægt, ekki nákvæmt. Ekkert sérstakt er staðfest í árinu 350 e.Kr. sjálfu og útreikningurinn er ekki háður því að neitt hafi gerst það ár. Sjá 7. kafla.

Knesset lýsir yfir Jerúsalem sem höfuðborg — þessi bók notar 23. janúar 1950. Valkostir: Flutningur í desember 1949.

Staðfest: atkvæðagreiðslan var 60 gegn 2 þann 23. janúar 1950. Ben-Gurion hafði tilkynnt um flutning borgarinnar til Knesset þann 5. og 13. desember 1949, eftir að Sameinuðu þjóðirnar höfðu samþykkt að alþjóðavæða borgina þann 9. desember.

Staðreyndin er sterk. Mótmælin frá 1948 — $1948 + 80 = 2028$ — eru sett fram og svarað í 9. kafla, þar sem öll möguleg samsetningar eru birtar.

Hamas-árás — þessi bók notar 7. október 2023. Valkostir: —.

Laugardaginn 7. október 2023, Shemini Atzeret. Nákvæmlega sjö árum fyrir 7. október 2030.

Traust.